

Nova vsebina dela

Občni zbori, ali letne skupščine osnovnih organizacij sindikata potekajo ali pa so več ali manj zaključeni. Zaključuje se obdobje, v katerem je posebno v zadnjem letu bilo čutiti živahno sindikalno delovanje. Nova organiziranost sindikatov, pomembna vloga sindikata v določilih nove ustave, slovenski in jugoslovanski kongres sindikatov ter sprejeta stališča, so pred sindikalne aktiviste in njihovo članstvo postavili precejšnje in odgovorne naloge.

Kako in kdo ter kdaj jih bo realiziral, je bila tudi tema obravnav na občnih zbora naših osnovnih organizacij. V nekaterih naših kolektivih je čutili novo vsebino dela. Vzpostavljajo se delegatski odnosi, v katerih naj bi nihče ne nastopal in ne izražal svojih mnenj sam, ampak na osnovi predhodnih obravnav stališč večine svojih sodelavcev. Drugeče povedano — forumsko delo naj bi počasi odmrlo, hkrati pa naj bi se uveljavil sistem delegatskega odločanja večine.

Toda povsod še ni tako. V nekaterih primerih, bodisi ne znamo ali nočemo, morda pa tudi še nimamo pogojev, da bi delovali tako. Zato je predvsem pomembno, da skladno s temi željami, dobršen del pozornosti posvetimo kadrovski politiki in za novo štiriletno mandatno obdobje izberemo v sindikalna vodstva kar najboljše.

Sprejete sklepe in resolucije slovenskega ter zveznega sindikalnega kongresa imejmo za svoje prihodnje naloge, ki nas obvezujejo, da jih izpolnujemo kot svoj delovni načrt. Skladno s temi nalagami pa menim, da je potrebno, da za raven Iskrinega sindikata v programu našega delovanja določimo naslednjo vsebino:

- sodelovanje pri razvoju samoupravljanja v TOZD
- konsolidacija panožne organiziranosti, oz. analiza uspešnosti delovanja te organiziranosti
- pospeševanje integracijskih procesov in nadaljnje razvijanje SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana in celotnega poslovnega in samoupravnega sistema
- sodelovanje pri oblikovanju in krepitevi samoupravnega sporazumevanja o razvojnih in proizvodnih programih
- skrb za izboljševanje življenjskih razmer delavcev ter izravnava različnih pogojev pridobivanja in delitve dohodka
- sodelovanje pri načrtovanju kadrovske politike, izobraževanja delavcev-samoupravljalcev, akcij za inovacijsko dejavnost, združevanju dela in sredstev ter ustanavljanju solidarnostnih skladov in akcij
- organiziranje kulturnih in rekreativnih dejavnosti
- organiziranje letovanja delavcev, s posebnim poudarkom na socialno in zdravstveno šibkih sodelavcih.

Že to je dobršen seznam naših nalog, seveda pa še zdaleč ni končan. S tem nismo zajeli vsega, kar bi morali vsi skupaj storiti, zato naj bo naše načelo: „Nič ne more mimo sindikata, kar se nanaša na delavca!“

Jože Čebela

SPORAZUM MED ISKRO IN POLJSKO FIRMO POLMOT

Pomembna pogodba

V ponedeljek, 10. februarja, so vodilni predstavniki ZP Iskra in zunanjetrgovinske organizacije poljske motorne industrije Polmot podpisali v Ljubljani pogodbo o mednarodni delitvi dela na področju avtoelektričnih delov. V prihodnjem 6-letnem obdobju bo, za kolikor velja podpisana pogodba, dosegla izmenjava vrednost 17,5 milijona obračunskih dolarjev.

Industrija avtoelektričnih izdelkov iz Šempetra pri Novi Gorici bo izdelovala za poljsko motorno industrijo zaganjalnike, vžigalne tuljave, alternatorje in napetostne regulatorje za licenčna vozila FIAT 126 P. Poljska motorna industrija pa bo izdelovala za Iskro določene vrste zaganjalnikov, ki jih industrija iz Šempetra nima v proizvodnem programu.

Sporazum so podpisali generalni direktor POLMOT Drozda, direktor sektorja Polmot Zaremski in direktor predstavništva Polmot v Beogradu Drachal ter generalni direktor ZP

Iskra Hujs, v. d. glavnega direktorja Iskra Commerce Stipanič in v. d. glavnega direktorja Industrije Avtoelektrika Eržen. Na slovesnosti ob podpisu sta bila še ataše poljskega veleposlaništva v Jugoslaviji Szablewski in svetovalec poljskega veleposlaništva Mroczek.

Iskra že vrsto let sodeluje s poljsko industrijo. To sodelovanje se je zadnje čase še razširilo, pri čemer se vedno bolj uveljavlja načelo recipročnosti. Pogodba med Industrijo avtoelektričnih izdelkov iz Šempetra pri Novi Gorici in Polmoto je že druga pogodba o mednarodni delitvi dela, ki jo je sklenila kakšna Iskrina delovna organizacija v zadnjih mesecih s poljsko industrijo. Lansko jesen je sporazum s poljskim velikanom v elektro industriji UNITRA podpisala Trboveljska tovarna polprevodnikov. Trboveljčani bodo samo letos izdelali za Poljake za 3 milijone dolarjev polprevodniških elementov.

Predstavniki firme POLMOT in ZP Iskra pred podpisom sporazuma.

Tudi zato se združujemo!

Boljše poslovanje, znižanje proizvodnih stroškov, zagotavljanje stalne kakovosti izdelkov in uvajanje računalniške obdelave podatkov narekujejo vsakemu industrijskemu podjetju čim večjo enotnost v tehničnem poslovanju.

Enotnost na tem področju lahko zagotovijo:

- interna standardizacija,
- enotno oštevilčenje s klasifikacijo in

— sistem tehnične dokumentacije.

Prizadevanje v smeri poenotenega tehničnega poslovanja v ZP Iskra sega že daleč nazaj, v prvo obdobje po združitvi štirih podjetij v veliko Iskro leta 1961. Rezultat tega prizadevanja so skupni Iskrini standardi (IS), ki jih je danes že prek 1800 in ki so se v večini tovarn že lepo uveljavili. Žal so pa še vedno tudi organizacije oz. enote, ki te standarde premalo upoštevajo in uporabljajo, ampak prepuščajo izbiro materialov in delov stihiji. Se huje, v nekaterih enotah si odgovorne osebe ne dajo niti toliko truda, da bi nove standarde vložile v ustrezne mape po zaporednih številkah in da bi zastarele standarde zamenjale z novimi izdajami.

Manj uspehov so doslej imela prizadevanja za uvedbo enotnega oštevilčenja in enotne klasifikacije izdelkov s tipskimi oznakami. Večina organizacij se še vedno drži svojih kodnih sistemov, ki so po svojem bistvu zaprti in so se v nekaterih enotah že zasitili in s tem tudi porušili. Da bi bila nesreča še večja, imajo ti kodni sistemi v več organizacijah povsem enako zgradbo, vendar drugo vsebino, tako da ima lahko v okviru ZP Iskra več povsem različnih izdelkov isto številko. Podobno je tudi s tipskimi oznakami, na primer: oznako PR z dodatkom neke dvomestne številke imajo pomožni releji, programatorji in še neki preklopniki. Podobnih primerov bi lahko naštevali še več.

Še hujsa neenotnost je pri kupljenih delih in gradivih, kjer ima skoraj vsaka dosedanja tovarna še vedno svoj sistem šifriranja in svoj način zapisa osnovnih podatkov. Zaradi tega skupna nabavna služba ne more ugotavljati, kdaj se različni podatki nanašajo na isti material in zato tudi ne more združevati potreb posameznih organizacij, ampak ji ne preostane drugega, kot da vsak zahtevek obravnava posebej in ga samo spremeni v zunanje naročilo.

S tem izgubljam vse prednosti, ki nam jih nudi združevanje v veliko, sestavljeno organizacijo združenega dela, ki bi bile predvsem v tem, da bi skupna služba nabave — celo z računalnikom! — združevala potrebe vseh organizacij ZP v večja naročila, s katerimi bi pri dobaviteljih predstavljali pomembnega kupca, lahko bi uveljavljali količinske rabate, ugodnejše dobavne roke in plačilne pogoje, ob prevzemu bi lažje kontrolirali kakovost dobavljenega blaga in ob nepravilni kakovosti bi lažje reklamirali ob manjšem številu velikih dobav, kot pa ob velikem številu razdrobljenih pošilk.

Naslednje področje, ki je potrebno temeljitega izboljšanja in poenotenja, je sistem tehnične dokumentacije. Dokler je obdelava podatkov iz kosovnic za načrtovanje proizvodnje (materialne potrebe in zasedenost kapacitet) še ročna, neenotnost tehnične dokumentacije še ne predstavlja neke hujsje ovire.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Tisoča centrala PABX 25 C

Pred dnevi je bila v Telekomunikacijah na Laborah v Kranju prijetna slovesnost, saj so izdelali 1000. telefonsko centralo vrste PABX 25 C.

To je hišna ali kot temu tudi pravimo zasebna avtomatska telefonska centrala z zmogljivostjo pet javnih vodov in 25 naročnikov. Centrala je izredno primerna za manjše poslovne organizacije ali podjetja, glede njenih sposobnosti, konstrukcije, oblike, namestitve in poznejšega vzdrževanja pa centrala lahko uvrščamo med centrale z vrhunskimi karakteristikami.

Centrala je narejena v koordinatni (cross-bar) tehniki. V napravo je vgrajenih več kot 25.000 sestavnih delov, ki jih po grobi oceni izdeluje in sestavlja najmanj 1500 delav in delavcev kranjske Elektromehanike. Vsekakor je zanimiva in zgovorna številka o tem, koliko so teh central naredili prva leta, koliko pa zdaj. Leta 1966 so izdelali 3 centrale vrste PABX 25 C, letos pa jih imajo v planu že 500. Vsekakor gre za eno izmed sodobnih in kakovostnih central, zato ni čudno, da imajo že naprej prodano devet-

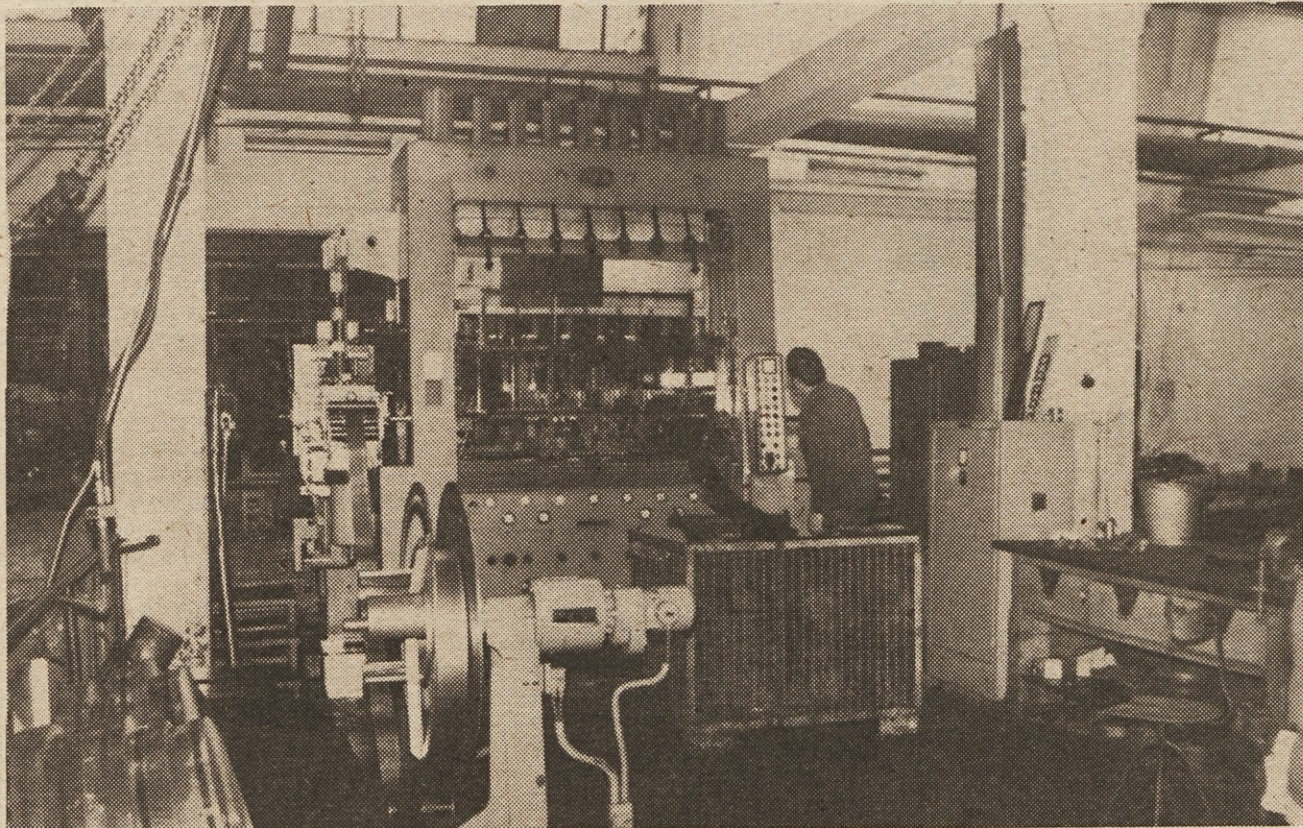

Tisoča telefonska centrala PABX 25 C.

mesečno proizvodnjo. Teh central pa ne prodajajo le na domačem trgu, pač pa skoraj polovico v tujino. Največji odjemalci so Irska, Južna Amerika (predvsem Venezuela), Bližnji Vzhod,

Grčija, Turčija, Zvezna republika Nemčija in Francija.

Delavkam in delavcem kranjske Elektromehanike ob izdelavi 1000. centrale PABX 25 C čestitamo. D.

Danes: Iskra — Industrija EMO Celje — TOZD Posoda

To pot na notranjih straneh časopisa prinašamo daljši zapis o Iskri-Industriji EMO Celje, TOZD Posoda, ki je vsekakor najmočnejša temeljna organizacija EMO. Ta posnetek predstavlja najsodobnejši avtomatski stroj za izdelavo ročajev za posodo, zato vsekakor odigrava pomembno vlogo pri proizvodnji različnih tipov posode, s katero se ta TOZD uveljavlja na domačem in tujih trgih.

Iskra Commerce po novem

V procesu branžne reorganizacije se je bistveno spremenil tudi Iskra Commerce (IC).

Kakšen je sedaj? Kaj dela? Kakšni so njegovi odnosi do novih branžnih organizacij in zunanjega sveta?

To so vprašanja, na katera želimo odgovoriti, čeprav je ostalo še kaj, za kar se bo potrebno čimprej dogovoriti.

KAJ JE SEDAJ IC?

Je delovna organizacija skupnega pomena, ki posluje pod firmo: Iskra Commerce, Ljubljana, Trg revolucije 1, n. sol. o.

Sestavljen je iz dveh TOZD in delovne skupnosti:

— TOZD Domači trg, ki s svojimi filijalami na terenu (veleprodaja, malo-prodaja, potniki in servis) in s tremi direktijami za maloprodajo, domačo nabavo in servis v Ljubljani, posega v dogajanja na domačem trgu.

— TOZD Zunanji trg, ki s sektorjem zunanjetrgovinskih financ z zunanjetrgovinskimi predstavništvi, sektorjem carine in špedicije, kooperacijami in zunanjetrgovinskega posredovanja, skrbi za to, da bi direktije za: izvoz, uvoz in zastopstva lahko uspešno poslovale na zunanjem trgu.

— Delovna skupnost skupnih služb, ki z vodstvom IC, finančno-računovodskim sektorjem, gospodarskim sektorjem, splošnim sektorjem, kadrovsko-socialno službo ter organizacijsko službo skrbi za nemoteno poslovanje obeh TOZD in IC kot celote. V sestav skupnosti je vključen tudi sektor za marketing, ki pa v prvi vrsti opravlja storitve za ZP Iskra na področju propagande, raziskave trga, oblikovanja, sejnih in pospeševanja prodaje.

KAJ DELA ISKRA COMMERCE PO 1. JANUARJU 1975?

Iskra Commerce bi moral zagotoviti pogoje za Iskrin enoten nastop na zunanjem in domačem trgu. To je osnovni cilj in vodilo poslovanja, ki bi ga v Iskri morali „držati“ za vsako ceno, če nečemo škodljivega vpliva neenotnega pristopa do kupcev — posebno tistih, pri katerih je prisotno več branžnih organizacij v vlogi dobaviteljev ali kupcev.

Na področju zunanjega trga se s prelomnim datumom sicer ni menjala zunanjetrgovinska organizacija, ki je obdržala enake naloge in pristojnosti kot doslej: poslovanje v izvozu, uvozu in zastopstvih. Celotna dejavnost se opravlja v IC — v imenu ZP Iskra in za račun posameznih komitentov — branžnih organizacij oz. proizvodnih TOZD. Zunanji trg ima devizni in dinarski račun, ki ju vodi po nalogu komitentov (kasneje morda Iskrina interna banka?). Komitenti sodelujejo pri načrtovanju, zunanjetrgovinskih programov in pri sklepanju večjih poslovnih aranžmajev (npr. kooperacije, licence, itd.). Pri ustanavljanju, vodenju in nadzoru nad zunanjetrgovinsko mrežo (predstavništva, trgo-

vinska podjetja) velja načelo, da poslovno izvaja tržne funkcije IC, proizvodne funkcije pa branžne industrije — soudeležnike

TOZD Zunanji trg opravlja komercialne in administrativne posle na zunanjem trgu ter skrbi za izterjavo terjatev. Njegova naloga je tudi ta, da daje iniciativo za prenos nove tehnologije in daje nove poglede o kakovosti izdelkov.

TOZD Domači trg s svojimi filijalami izvaja še nadalje tiste skupne tržne funkcije, ki so bistvenega po-

men, do bank in ostalih dobaviteljev oz. upnikov za celotno poslovanje IC do 31. 12. 1974.

POGLEJMO, KAJ SMO V ISKRI SPREJELI IN ZAPISALI O POSLOVANJU IC

S samoupravnim sporazumom o združevanju v SOZD ZP Iskra so branžne organizacije poverile „novemu“ IC naslednje tržne funkcije:

- vso zunanjetrgovinsko dejavnost,
- organiziranje servisne mreže in mreže industrijskih prodajal (ter operativno izvajanje obeh),
- predstavniško, zastopniško in akvizicijsko dejavnost na domačem trgu,
- organiziranje raziskave tržišč in izvajanje raziskav skupnega pomena,

je dolžnost branžne industrije.

Omenimo naj še nekaj novosti na področju servisiranja:

— IC bo predvidoma s 1. 4. 1975 organiziral enotno oskrbo lastne in pogodbenne servisne mreže z rezervnimi deli iz centralnega skladišča rezervnih delov,

— v okviru centralnega servisa Ljubljana bomo v najkrajšem možnem času postavili tehnično službo, ki bo opravljala tehnologijo servisa in tehnično opremo servisov ter bo po strokovni liniji tesno povezana s tehničnimi službami proizvodnih TOZD, oz. branžnih organizacij.

c) V te odnose je vključena tudi direktija domače nabave.

Njena vloga je predvsem v oskrbi branžnih industrij oz. proizvodnih TOZD z reprodukcijskim materialom in opremo z domačega trga. Nabavo bo opravljala v svojem imenu in za svoj račun, ter za račun branžnih

industrij zaradi enotnega nastopa pri dobaviteljih. To omogoča pridobitev boljših pogojev in večjo gotovost pri zagotovitvi ustreznih količin materialov.

d) Likvidnost, najemanje kreditov

Branžne industrije najemajo kredite v svojem imenu in za svoj račun, ker je poslovanje IC po 1. 1. 1975 bistveno zmanjšano: IC najema kredite v svojem imenu in za svoj račun le za svoje poslovanje (kritje zalog in prodajnega cikla kupcem na domačem trgu).

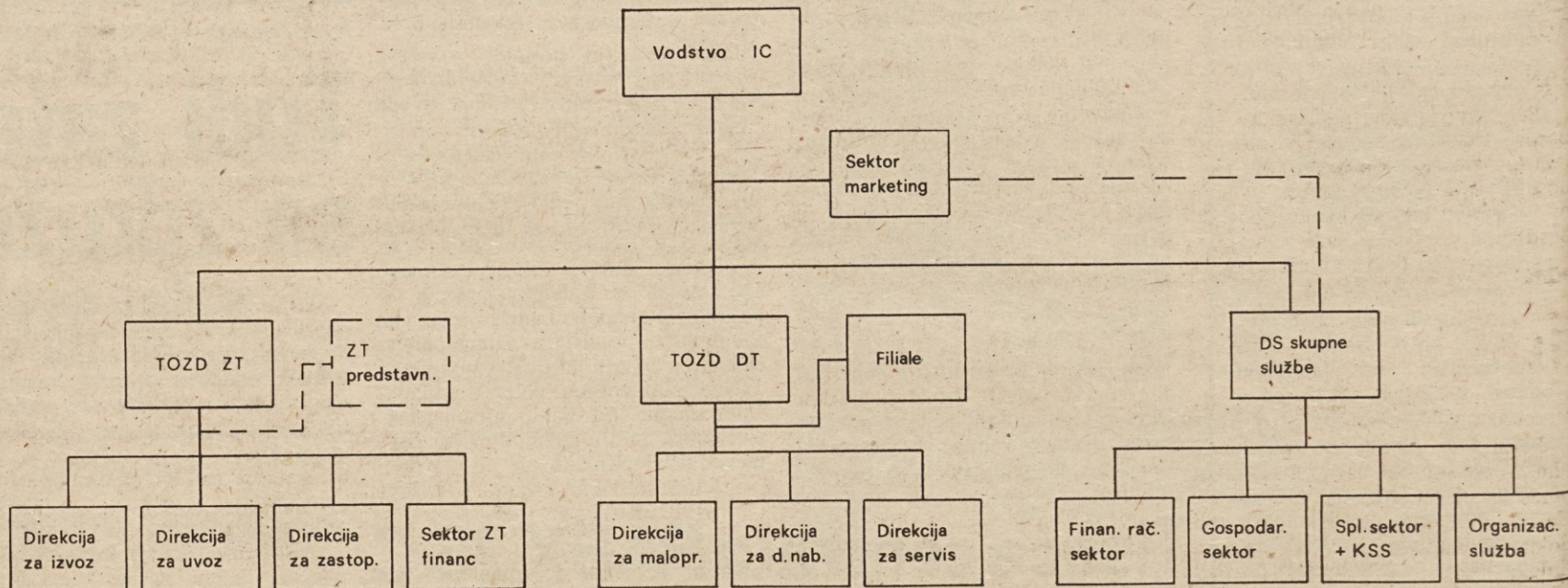
Branžne industrije same skrbijo za svojo likvidnost.

SKLEPNA OPOMBA:

S tem informativnim zapisom gotovo nismo izčrpali celotne problematike današnjega IC — saj konec koncev tudi še ni vse dorečeno (npr. Interna banka, dokončno definiranje statusa zunanjetrgovinske mreže in še kaj). To obvezuje ...

Vito Šoukal

Organizacijska shema ISKRA COMMERCE

mena za zagotovitev učinkovitega enotnega nastopa na trgu. Poudarimo naj, da TOZD Domači trg s svojimi filijalami predvsem zastopa in opravlja akvizicijo za branžne industrije na domačem trgu, sklepa pogodbe s poslovnimi partnerji v svojem imenu in za račun delovnih organizacij — industrij, v svojem imenu in za svoj račun in pomaga pri sklepanju pogodb branžnih organizacij (v njihovem imenu in za njihov račun). Opravlja maloprodajo (preko trgovin in potniške mreže), servisne storitve in izterjuje oz. pomaga pri izterjevanju za vse delovne organizacije Iskre. TOZD Domači trg je nadalje obvezen informacijski in koordinativni center v vseh odnosih Iskre na domačem trgu. Ne nazadnje naj omenimo še to, da ostane na IC tudi funkcija izterjave in poravnave vseh obveznosti tako do

— izvajanje institucionalne propagande,

— razvoj Iskrinega stila industrijskega oblikovanja.

Da novi IC lahko te funkcije uresniči, opravlja po samoupravnem sporazumu naslednje dejavnosti:

- prodajo, uvoz in izvoz,
- posredovanje prodaje, nakupa licenc in drugih intelektualnih storitev,
- skupno nabavo repromateriala na domačem trgu,
- projektiranje, instaliranje, montaža, vzdrževanje in servisiranje izdelkov,
- opravljanje zastopniških poslov, skladiščenje blaga in opravljanje carinsko-špeditskih poslov,
- tržne raziskave, ekonomska in institucionalna propaganda ter industrijsko oblikovanje,
- opravljanje tudi drugih komercialnih poslov na podlagi naročil delovnih organizacij — industrij.

O NEKATERIH ODNOSIH MED BRANŽNO INDUSTRIJO, IC IN ZUNANJIM SVETOM

V prejšnjih odstavkih smo poskušali na splošno prikazati mesto in delo IC po 1. 1. 1975. Tu pa bomo na kratko nakazali nekatere važnejše odnose IC v Iskri:

Odnosi med branžnimi organizacijami in IC morajo biti določeni z vsakoletnimi (oz. večletnimi) pogodbami, ki morajo vsebovati dogovor o vseh dejavnostih IC tako na domačem trgu kot na zunanjem trgu. Nosilec obveznosti (in pogodbeni partner) je delovna organizacija kot celota.

a) Izterjevanje
IC izterjuje po pooblastilu branžnih industrij predvsem pri tistih kupcih (veletrgovinska mreža), kjer nastopa v vlogi dobavitelja več branžnih industrij hkrati in kjer je IC Domači trg sklenil kupoprodajne pogodbe v svojem imenu in za račun branžnih industrij. Če branžne industrije sklepajo pogodbe same, lahko enako domači trg izterjuje ali pomaga pri izterjevanju. Seveda pa bo potrebno zagotoviti ustrezne podatke, da bo to možno.

b) Servisiranje

IC izvaja servisiranje preko svoje mreže v lastnih in pogodbenih delavnicah. Odgovornost za servis pa je kljub temu na branžni industriji (kadri, oprema, rezervni deli) s soodgovornostjo izvajalca — servisne mreže domačega trga. Oskrba trga (veletrgovske mreže) z rezervnimi deli

Seja poslovnega odbora Elektromehanike

V Kranju je bila 24. januarja seja Poslovnega odbora podjetja Iskra Elektromehanika Kranj. Na dnevnem redu so imeli več vprašanj. Naj naštejemo nekatere pomembnejše.

Poslovni odbor je najprej poslušal poročilo glavnega direktorja Aleksandra Miheva o važnejših poslovnih dogodkih v podjetju med dvema sejama PO, poslušal pa je tudi poročilo o doseženi proizvodnji in izvozu v lanskem decembru. Plan proizvodnje podjetja je bil dosežen v vrednosti okoli 105 milijonov din, kar je približno 80 % načrtovane vrednosti. Proizvodnja za izvoz je znašala nekaj več kot dva milijona dolarjev, s čimer je bil plan presežen za skoraj 40 %. Realizacija izvoza je znašala okoli 3.300.000 dolarjev, ali 127 %.

Poslovni odbor je zatem poslušal poročilo tehnološkega področja o uvajanju Work Factor sistema v Elektromehaniki ter za tem obravnaval poročilo tovarne ERO, na katerega ni imel pripomb.

Udeleženci sestanka so se nato seznanili s programom graditve novega Šolskega centra Iskre na Zlatem polju v Kranju. Celotna gradnja bo znašala skupaj okoli 39 milijonov din. Predvidoma bodo poslopje gradili v dveh etapah: v letih 1975/76 in v letih 1977/78.

Po predvidevanjih bo 80 % udeležbo krila Izobraževalna skupnost SR

Slovenije, 20 % pa Iskra Elektromehanika ob pomoči Skupščine občine Kranj, ki bo za to gradnjo prispevala komunalno urejeno zemljišče.

Od pomembnejših točk, ki jih je obravnaval poslovni odbor, naj omenimo še razpravo o predlogu za graditev črpalnice industrijske vode za potrebe Tovarne mehanizmov v Lipnici. Delavskemu svetu podjetja je odbor predlagal, naj odobri v ta namen 295.000 din.

ISKRA - SPREJEMNIKI, SEŽANA

Delovni jubilanti

V tretji letošnji številki tednika „Iskra“ smo na kratko poročali o občnem zboru sindikalne organizacije v naši tovarni radijskih sprejemnikov v Sežani. Ob letnem obračunu najbolj množične organizacije je bila najlepša priložnost, da so hkrati nagradili sodelavce, ki so izpolnili dvajset in deset letno delovno dobo v tovarni in s svojim delom prispevali k skupnim uspehom.

Za dvajsetletno prizadevno delo v tovarni so bile to pot nagrajene naslednje delavke: Nada Štok, Vera Bernardis, Dora Miklavc, Silva Konrad in Zora Turk. Za svoje delovni jubilej so prejele zlate zapestne ure z vgraviranim posvetilom.

Za izpolnjeno desetletno delovno dobo v tovarni pa sta bila nagrajena Tanja Grohan in Anton Kocjan, ki sta prejela naročilnici za nakup spominkega darila po izbiri.

Vsem sedmum so se zahvalili za dosedanje delo in jim zaželeli še veliko nadaljnjih delovnih uspehov v tovarni in v zasebnem življenju.

CAFL

Plaketa v priznanje za plodno sodelovanje.

Priznanje Iskri

V prostorih Temeljne organizacije združenega dela Instituta za prenosno tehniko, ki deluje zdaj v okviru branže Telekomunikacije, je bila te dni slovesna seja, na kateri je dosednji svetovalec za vojaško področje pri nekdanjem IRI, Boris Deržaj, izročil predsedniku delavskega sveta omenjene TOZD spominsko plaketo, katero je Tovarna letal SOKO iz Mostarja ob 50-letnici jugoslovanske letalske

industrije podelila Iskri kot izraz zahvalnosti za naš prispevek v razvoju letalstva in uspešno sodelovanje z našim združenim podjetjem.

Iskra sodeluje pri opremljenosti jugoslovanskega vojnega letalstva že okrog 5 let. Nekatere naprave so še v fazi razvoja, druge pa že dalj časa izdelujemo. Ob tem velja omeniti, da nekatere izdelke tudi izvažamo.

Na slovesnosti sta v. d. direktorja TOZD IPT Marko Gliha in Boris Deržaj med drugim poudarila, da bo Iskra v prihodnje namenila tej dejavnosti še več pozornosti.

lad

Obstoj je v dvigu kakovosti

„Z januarskimi rezultati nismo preveč zadovoljni — Iskra Commerce je in ostaja temeljni kamen naše celotne integracije — servisni dejavnosti vsa naša skrb in pozornost — kvaliteta dela in poslovanja osnova našega poslovnega napredka — izvažati in še enkrat: IZVAŽATI,“ to so v kratkem zaključki 2. zasedanja področnega kolegija komercialnih direktorjev branžnih delovnih organizacij dne 6. 2. 1975.

V četrtek, 6. 2. 1975, so se zbrali vsi komercialni direktorji naših novih branžnih delovnih organizacij, da bi pregledali poslovne rezultate v preteklem januarju in da bi se dogovorili, kako še bolj enotno nastopati na trgu ob spremenjeni organizaciji Iskra Commerce in njeni spremenjeni vlogi. Sestanek je vodil Marketing direktor Anton Stipanič, udeležil se ga je tudi generalni direktor ZP Iskra Jože Hujs, ki je s svojo razpravo v marsičem razjasnil vprašanja okoli vloge filial, TOZD Domači trg in IC nasploh.

JANUARJA ZA MINUS DVE

Prva ugotovitev sestanka (po poročilu vseh komercialnih direktorjev) bi lahko bila: januarski poslovni dosežki ne zadovoljujejo, proizvodnja ni v celoti izpolnila svojih načrtov, prodaja, ki je doživela poglavito re-

organizacijo s 1. 1. 1975, pa se ni takoj znašla v novih oz. spremenjenih okoliščinah — in rezultat tega je: premalo odpremljenega blaga v januarju in s tem tudi zakasnelo fakturiranje!!!

To pa pomeni, da bomo vsi skupaj imeli zelo hude in težko premostljive težave z dotokom denarja v mesecih februar-marec-april! Kolikor pozneje prodamo naše izdelke, toliko kasneje dobimo plačilo zanje, in brez denarja ni niti nabave reprodukcijskega materiala niti sredstev za osebne dohodke! In v tem leži vsa, sicer močno poenostavljena, poslovna filozofija!

Tudi blago na skladiščih nam nič ne koristi, narobe: „žre nam denar!“ Zato so se udeleženci sestanka dogovorili, da je v februarju mesecu potrebno podvojiti napore za plasiranje blaga tako na domači trg in še posebej

na zunanja tržišča, da bi tako zaostanek iz preteklega januarja čimprej tudi nadoknadili.

EKSISTENCA JE V KVALITETI

Istočasno so pa tudi pribili, da v tej vni ne smemo zanemariti kvaliteto našega poslovanja, ki zadeva tako poslovne odnose (cene, dobavni roki ip.) kot tudi optimalno kvaliteto naših izdelkov in storitev (montaža, vzdrževanje naprav ter servisiranje).

BRANŽA IN IC NA TRGU Z ROKO V ROKI

Delovna organizacija skupnega pomena Iskra Commerce s svojima temeljnima organizacijama združenega deal Domači trg (DT) in zunanji trg (ZT), ostaja temeljni kamen naše integracije. S svojimi močnimi tipalkami (filialami) v vseh večjih krajih Jugoslavije bo opravljala akvizitorske posle, kar pomeni iskala in zaključevala posle (prodajne pogodbe) za vse branžne delovne organizacije in TOZD. Ob tesnem sodelovanju komercialnih služb branž in IC (TOZD DT in filialami) bo možno ostvariti prodajne načrte na domačem trgu; isto velja tudi za prodajo na inozemska tržišča, kjer mora sodelovanje doseči še višjo stopnjo. V vsakem primeru pa se morajo branžni komercialisti in branžni tehnični strokovnjaki pogostejše pojavljati na trgu skupaj s strokovnimi delavci filial, zaradi medsebojnega strokovnega izpolnjevanja in zaradi medsebojne izmenjave informacij, kar je tudi izrednega pomena.

Ne gre torej za to, kdo je bolj pameten v takih odnosih in „samostojnih nastopih“ na trgu, temveč izključno: pridobiti posel (delo) za Iskro, za branžo, za TOZD! Kupec je pravzaprav naš pravi „delodajalec“, delamo za prodajo, ne pa za skladišča!

SERVISNA DEJAVNOST NIČ VEČ PASTOREK!

Tretja ugotovitev, ki jo je treba posebej omeniti in poudariti njen položaj in problem, se nanaša na organizacijo servisne mreže doma in v svetu! Servisna dejavnost se do sedaj ni širila odvisno od rasti proizvodnje, zato so na trgu nastale določene motnje. Delavci Iskre, ki smo istočasno tudi potrošniki (kupci) naših izdelkov, bi imeli po tej problematiki marsikaj povedati. Zato je hvalevredna pobuda komercialnih direktorjev, da se takoj pristopi k izdelavi dolgoročnega programa razvoja servisne dejavnosti s predlogom skupnega financiranja tega programa. Dober in dobro organiziran servis mnogo pomaga k uspešni prodaji našega blaga, zato to dejavnost nikakor ne smemo prepustiti samodejnemu razvoju. Biti moramo agresivni na trgu, doma pa aktivni in delovno prizadevni.

I. S.

Ukrepi za izboljšanje energetike pri nas

Tudi Jugoslaviji primanjkuje energijskih virov, zato načrtujejo, da bo v naslednjih petih letih zgrajenih vrsta novih elektrarn s skupno zmogljivostjo 11.000 megavatov. Hkrati s tem bo seveda treba odpreti nove premogovnike, saj bodo elektrarne rabile 30 milijonov ton premoga. Razen premoga bo treba zagotoviti tudi 117 ton jedrskega goriva ter približno 3 milijone ton mazuta. Če bo ostalo pri sedanjih 10 % rasti porabe električne energije v Jugoslaviji, bomo ob koncu tega desetletja potrebovali že 76,2 milijard kilovatnih ur letno.

Sprejemniki — Sežana: nagrajene jubilarke dvajsetletnega dela v tovarni: stojita Nada Stok in Vera Bernardis, sedijo pa z leve na desno: Dora Miklavc, Silva Korenč in Zora Turk. K članku na prejšnji strani.

SAMOSTOJNA RAZSTAVA ISKRE

V dneh od 10.—14. februarja 1975 je ISKRA v Budimpešti priredila samostojno specializirano razstavo električnega ročnega orodja. Razstavo je otvoril predstavnik Iskre, tov. Peter Zibert, ob prisotnosti predstavnikov jugoslovanskega veleposlaništva v Budimpešti, trgovskega atašeeja tov. Milana Drnjeviča in direktorja komercialno tehničnega biroja tov. Čedomira Poljanca. Z madžarske strani pa so prisostvovali otvoritvi predstavnik ministrstva za zunanjo trgovino Keresturi Lazslo, predstavnik ministrstva za notranjo trgovino za področje strojogradnje, predstavnik zunanjetrgovinskih podjetij Ferr Union, ter predstavniki proizvajalcev tovarne EVIG, s katero je Iskra v raz-

govoru o sodelovanju oziroma o kooperaciji na področju električnega ročnega orodja.

Namen razstave je bil, da Iskra seznani trgovske organizacije in potrošnike s proizvodnim programom na področju električnega ročnega orodja. V ta namen je bil 12. februarja tudi seminar, na katerega so povabili 300 predstavnikov industrije in gradbeništva, kjer so jih seznani z najnovejšim proizvodnim programom na področju električnih ročnih orodij za gradbeništvo, industrijo in obrt.

13. februarja pa so seznani na seminarju predstavnike notranje trgovine s proizvodnim programom električnega ročnega orodja s področja HOBY programa.

K.

Odlična ocena za drsni delovni čas

Takšno oceno je mogoče izluščiti iz izjav, ki so nam jih med neke vrste mini anketo dali nekatere delavke in delavci iz Iskrine poslovne stavbe v Ljubljani.

Drsni delovni čas je dejansko še precej v povojih in bo treba nekatere podrobnosti še razčistiti, na splošno pa je izredno dobra „pogrnacija“.

Zdenka Jošt

IC — Domači trg — tajnica direktorja Simona Primožiča

„Meni osebno premakljivi delovni čas izredno ugaja. Na delo prihajam že ob 6.15 in moram včasih delati pozno popoldne. S tem se mi nabere več ur, ki jih lahko pozneje izkoristim za zasebne izhode iz Poslovne hiše. Za starše je giblivi delovni čas nadvse ugoden, saj lahko dopoldne, ne da bi imeli sitnosti v službi, peljejo otroka k zdravniku ali pa opravijo kakšno drugo delo, ki ga popoldne ne bi mogli.

Seveda pa imam tudi nekaj pripomb, predvsem v zvezi z obračunavanjem delovnega časa. Preje si enostavno zapisal število ur, zdaj pa moraš seštevati ure, minutke...

Neugodno je tudi to, da prihajajo nekateri na delo že ob 6. drugi pa ob 7.30, zaradi česar ni mogoče organizirati vsklajeno delo. Ne bi smeli misliti na zunanje partnerje, na zunanje obiskovalce, pač pa tudi na notranjo povezanost dela v poslovnih stavbi. Neprijetno je, ko skušaš ob 6. zjutraj dobiti nekoga pa ti povedo, da bo prišel v službo šele ob pol osmih. Res je, da mora delati dalj časa, toda...

Delam v TOZD domači trg. V naši organizaciji mnogi ljudje veliko potujejo in si tako naberejo precejšen presežek ur. Zakaj ti ljudje ne smejo vzeti prostega dne in se morajo presežka ur „po kapljicah“ znebiti.

Jože Malovrh

IC TOZD — Zunanji trg — uvoz — komercialist

„Drsni delovni čas je pametna stvar, vendar za Kranjčane — jaz sem namreč iz Kranja, nima takšnih prednosti, kot za Ljubljance. Z drsnim delovnikom imam izkušnje tudi iz tujine. Nekaterim mojim kolegom je ta čas delal precejšnje probleme in to ob koncu meseca, ko so morali delati tudi 12 in več ur, da so nadomestili prejšnje „zabušavanje“.

Dobro bi bilo, da bi obvezen delovni čas, to je čas, ko moraš obvezno biti na delu, še skrajšali npr. od 8. do 13., zdaj pa je od 7.30 do 13.30. To predlagam zato, ker sem iz Kranja; če grem npr. iz Ljubljane ob 13.30, pridem v Kranj ravno ob 14., ko je najhujši promet.

Glede na izkušnje iz drugih držav sem prepričan, da bodo giblivi delovni čas uvedli povsod, kjer se ga bo le dalo, seveda pa takega delavnika ni mogoče uvesti npr. v neposredni proizvodnji, pri tekočem traku.“

Mojca Kovačič

IC TOZD zunanji trg — uvoz, finančni sektor.

„Za Ljubljance je giblivi delovni čas izredno ugoden, jaz pa se moram (Nadaljevanje na 7. strani)

Tudi zato se združujemo!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Položaj se pa bistveno spremeni, čim prenesemo obdelavo tehničnih in obračunskih podatkov na računalnik. Če ima vsaka organizacija svoj način dokumentiranja in če vsaka zahteva drugačne poglede dobljenih rezultatov, potem je za vsako od njih treba sestaviti posebne računalniške programe, kar pa seveda zahteva ogromno časa in stroškov, učinek je pa bistveno slabši, saj tako pridobljenih podatkov skoro ni mogoče niti primerjati, kaj šele seštevati za celotno podjetje.

Nedvomno drži, da je za vse organizacije ZP ceneje in bolj učinkovito, če se sporazumejo za enoten način dokumentiranja in za enotno obravnavo podatkov, potem bodo zadostovali enotni računalniški programi, h katerim bo vsaka organizacija prispevala le del celotnih stroškov, hkrati bo pa tudi omogočeno enotno tehnično poslovanje v vseh organizacijah ZP.

V okviru splošnih tehničnih dejavnosti si pristojne službe za standardizacijo, za oštevilčenje in klasifikacijo ter za tehnično dokumentacijo že več kot deset let prizadevajo, da bi ustvarili poleg enotnih IS — standardov tudi sistem tehnične dokumentacije, katerega naj bi prevzele vse organizacije ZP Iskra.

Ko je Poslovodni kolegij ZP Iskra pred dobrim letom (18. dec. 1973) podrobneje obravnaval poročilo in program bodočih nalog teh dejavnosti, je ugotovil, da so prizadete službe dobro pripravile vrsto sistemskih rešitev in s tem tudi opravile nemajhne stroške, ki so jih krile organizacije ZP s prispevki za splošno tehnične dejavnosti, da pa so posamezne organizacije te rešitve premalo upoštevale in da zato končni učinek ne ustreza vloženim sredstvom.

Glavni vzrok za tako stanje je predvsem v organizacijah samih, ki so marsikdaj rajši same ustvarjale svoje sisteme, kot da bi sodelovale pri iskanju boljših skupnih rešitev in jih prevzemale. Zato naj bo v bodoče težišče dela vseh omenjenih služb predvsem v uvajanju dosedanjih dosežkov, seveda ob nenehnem izpolnjevanju sistemov in prilagajanju stvarnim potrebam.

Morda je bilo delo teh služb, ki so se s temi rešitvami ukvarjale, v okviru ZZA, oz. IRI precej oteženo, ker niti Zavod ni prevzel nakazanih rešitev, kar je prav gotovo imelo negativne posledice tudi v proizvodnih organizacijah. Vse te službe so ob reorganizaciji po branžnem načelu pripadle Skupnim službam ZP Iskra, v okviru katerih bodo imele večjo možnost, pa tudi večjo odgovornost pri uvajanju enotnega tehničnega informacijskega sistema. Pri tem seveda te službe ne bodo uvajale le lastnih rešitev, ampak bodo nastopale predvsem kot iniciator in koordinator med vsemi zainteresiranimi organizacijami ZP, zlasti pa bo potrebno še

tesnejše sodelovanje s CAOP in drugimi službami, ki se ukvarjajo z organizacijo in računalniškim programiranjem.

Sedanja neenotnost tehničnega informacijskega sistema v veliki meri otežkoča reorganizacijo po branžah, ki bodo svoje TOZD tesneje povezovali. Pri tem nastopa nevarnost, da bo vsaka branža iskala svoje sistemske rešitve, kar bi prav gotovo ne vodilo k zaželenemu cilju. Zato je treba že takoj na začetku novega obdobja združevati vse sile, da bi skupno ustvarili enoten tehnični informacijski sistem z upoštevanjem IS standardov, z enotnim sistemom oštevilčenja in z enotnim sistemom kompleksne tehnične dokumentacije, ki zajema konstrukcijsko, tehnološko in operativno dokumentacijo (KTD). Seveda pa morajo biti vsi ti sistemi toliko elastični, da se bodo prilagajali vsem posebnostim posameznih panog in načinu proizvodnje, pa tudi raznim stopnjam razvitosti in organiziranosti posameznih organizacij.

Enotnost tehničnega informacijskega sistema moramo doseči ne glede na sedanjo decentralizacijo računalniških kapacitet, s ciljem, da jih v bodočnosti povežemo v enotno računalniško omrežje ZP Iskra.

Le pod takimi pogoji ne bomo samo SESTAVLJENA organizacija združenega dela, ampak v resničnem pomenu besede tudi ZDRUŽENO podjetje ISKRA!

Posebni problemi se na področju tehničnega informacijskega sistema odpirajo z novimi integracijskimi procesi. Izkušnje pri dosedanjih združevanjih so pokazale, da je resnična integracija in vsako uvajanje enotnih tehničnih rešitev praktično nemogoče, če pridružene organizacije niso pripravljene privzeti enotnih organizacijsko-tehničnih rešitev.

Zavedamo se sicer, da hiter prehod na skupne rešitve ni mogoč, možno in potrebno je pa postopno prilagajanje vseh tehničnih sistemov enotnemu konceptu. Zato je treba vsakega potencialnega partnerja za združevanje že vnaprej seznani s potrebo po postopnem usklajevanju vseh nakazanih tehničnih sistemov, ki naj vodijo do popolne integracije in s tem tudi do najširše možne racionalizacije poslovanja.

Vsaka integracija bo uspešna le, če ne bo imela samo formalnega značaja, ampak če bo tudi vsebinska, to pa pomeni poleg usklajenega proizvodnega programa in komercialno-financijske politike tudi kar najbolj enoten tehnični informacijski sistem.

V današnjem sestavku smo želeli le opozoriti na nekatere tehnično-organizacijske probleme, ki so ob branžni organizaciji postali še prav posebno očitni, v nadaljevanjih bomo pa skušali nastopajoče probleme. pobliže obravnavati in tudi nakazati ustrezne rešitve.

S. F.

Obiskali smo Iskro - Industrijo EMO Celje - TOZD Posoda

Ta temeljna organizacija je najmočnejša v EMO, saj zaposluje skoraj dve tretjini delavk in delavcev Iskri-nega celjskega kolektiva. Gre za mlado temeljno organizacijo, saj je od okoli 1.900 zaposlenih največ mladih tako, da je povprečna starost okoli 29 let. Torej mlad kolektiv glede na starost zaposlenih, ob tem pa eden najstarejših v EMO, v Celju in Sloveniji sploh.

Tovarna EMO je lani proslavljala 80-letnico obstoja. Podjetje je ustanovil 8. oktobra 1894, leta priseljenec iz Vestfalije Adolf Westen. V majhni leseni baraki so emajlirali posodo, ki so jo dobivali iz avstrijskega mesta Knittelfeld. Počasi so se celjski emajlirski bolj osamosvojili, saj so začeli tudi sami vleči posodo iz pločevine,

zahtevne izdelke, ki imajo na trgu višjo ceno, skrbeli pa bodo tudi za celovitejši sortiment ter uvedbo novih strojev in pa za večji izvoz.

Ko smo že pri izvozu, naj povemo, da EMO izvažajo posodo skoraj po vsem svetu, največ pa v Zvezno republiko Nemčijo, Italijo, Veliko Britanijo, Skandinavsko državo, Severno Afriko in bližnji Vzhod, Severno Ameriko itd. Lani so izvozili za nekaj več kot 3 milijone dolarjev posode. Precej uspešna je bila tudi prodaja na domačem trgu, na katerega so prodali lani za 320 milijonov din posode. Letos bodo prodajo na domačem in tujem trgu še precej povečali, saj bodo predvidoma izvozili za okoli štiri milijone dolarjev posode, velikanske količine izdelkov z namenjem dveh levov

Letos so se preusmerili iz pločevine v formatih na pločevino v svitkih — kolobarjih. S tem prehodom bodo v tovarni precej prihranili predvsem zaradi večjega izkoristka.

Kot surovino uporabljajo tudi aluminijasto pločevino, npr. za ekonom lonece, emajl za zaščito pločevine in v novejšem času ebonit za ročaje.

Brizganje emajla s pištolo.

Na stiskalnicah dobi tako posoda svojo obliko, nekatere bolj zahtevne oblike pa morajo izpopolniti še na ročnih ali avtomatskih oblikovalnih strojih v morebitne trebušaste, koničaste ali kroglaste oblike, ene in druge pa nato obrežejo in zarobijo.

Delo pri stiskalnicah je izredno naporno, vlaganje rondel v stiskalnice pa poteka samodejno s posebnimi podajalnimi napravami, s čimer je zagotovljena varnost dela, hkrati pa je vlaganje delo precej olajšano.

Vse posode pa ne oblikujejo na stiskalnicah, ampak tudi s klepanjem pločevine, zatem pa posamezne dele sestavljajo v celoto z varjenjem. Na ta način sestavljajo npr. emajlirane in pocinkane vedrice, kotliče in vrče za vodo, izplakovalnike itd.

šinske zaščite, ko nanjo nanesejo temeljni emajl. Tega nanašajo na pločevino ročno ali strojno, posodo pa nato naložijo na transporterje, ki potujejo skozi sušilne peči ter peč za žganje temeljnega emajla. Temeljni emajl sušijo pri temperaturi od 120 do 150 stopinj Celzija, žganje pa poteka pri temperaturi 800 stopinj Celzija.

S tem posodo pripravijo za nadaljnjo obdelavo, to je za glavni krovni nanos emajla. Ta krovni nanos je enobarven ali večbarven, podobno kot temeljni nanos, pa tudi krovnega nanašajo ročno ali strojno, nakar sledi postopek sušenja in žganja, podobno kot smo ga opisali že pri temeljnem emajlu. Medtem ko nanesejo temeljni emajl na posodo le enkrat, pa morajo krovni emajl pri določenih barvah

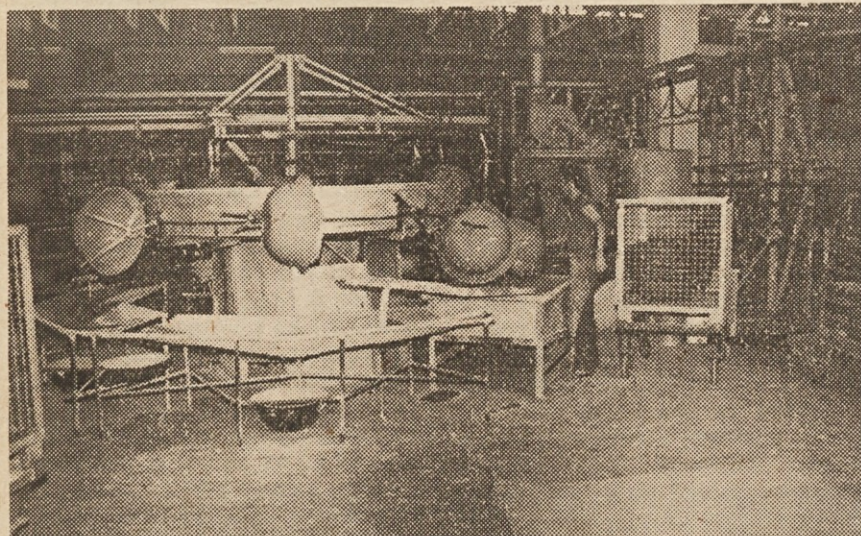
Pogled v oddelek stiskalnic, kjer vlada trušč številnih težkih stiskalnic.

od takrat pa sta njihov razvoj in uspeh hitro napredovala. Znamenje „Dva leva“ je zdaj znano domala po vsem svetu.

Nekaj splošnih podatkov o TOZD — Posoda.

V bruto proizvodnji EMO je ta temeljna organizacija udeležena s

pa bo „vsrkalo“ tudi domače tržišče. Tovarna EMO je tako v Jugoslaviji kot v evropskem merilu med vodilnimi in je tudi na tujih trgih izredno cenjena, tako po sortimentu posode, kot po dekorju, obliki in barvah. S tem, ko jih hvalimo, hvalimo tudi sami sebe, to pa vsekakor zaslužijo.

Delo na stroju za strojno nanašanje emajla na surovo posodo.

približno 50 %, v ostanku dohodka pa z 68 do 70 %. Za letos so si zadali izredno obsežen in, kot temu pravimo, napet plan proizvodnje, saj predvidevajo proizvodnjo v višini 520

milijonov dinarjev, kar je za 360 milijonov več kot je znašala lanska realizacija. Tega dviga proizvodnje ne bodo dosegli z nekim večjim fizičnim povečanjem proizvodnje, pač pa s tem, da bodo izdelovali kakovostnejše in bolj

Prepričani smo, da ni gospodinjstva v Sloveniji, ki ne bi imelo posode izdelane v EMO. Ali vemo, kako to posodo izdelujejo? Mnogi gotovo ne.

Osnovni material za izdelavo poso-

Vlaganje posode z dolgimi loparji v komorno peč za žganje emajla.

de je pločevina, ki jo dobivajo predvsem iz uvoza. V Jugoslaviji izdeluje takšno pločevino le Železarna v Skopju, ki pa se, kot je znano poleg železa „ukvarja“ tudi s težavami in zato od nje ne morejo dobiti kaj prida železa. V EMO kljub temu pričakujejo, da bo skopska železarna zlezla iz težav in da bodo končno le lahko kupovali z dinarji, namesto s težko prisluženimi devizami.

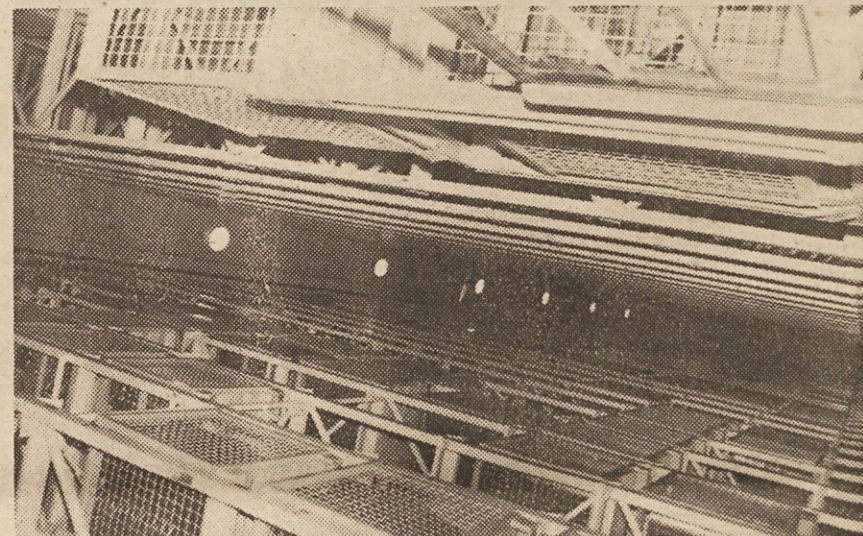
Delavec pri ročnem nanašanju emajla na posodo.

Seveda so to najpomembnejše surovine.

Torej pločevino v formatih ali pa v svitkih najprej razrežejo na ustrezne mere, pač glede na to, kakšno obliko in velikost bo imel končni izdelek. Pločevino na stiskalnicah razrežejo na rondle, to je okrogle prireze, s čimer se je začela prva operacija kovinske predelave. Ob tem naj povemo, da uporabljajo pločevino različnih debelin — od 0,4 mm do 2 mm. Pločevina, ki jo uporabljajo, mora imeti sposobnost, da jo lahko vlečejo (stiskajo) in emajlirajo. Samo vlečenje posode torej stiskanje, ki sledi rezanju rondel, poteka v eni, dveh ali celo več operacijah, kar je odvisno od višine in oblike posode. Po potrebi morajo izdelek med samim vlečenjem tudi žariti, da bi omogočili normaliziranje strukture pločevine. Pri stiskanju namreč nastajajo notranje napetosti, ki jih z varjenjem odpravijo.

Dva izmed tipov sodobne posode.

Pogled v zares velikansko regalno skladišče surove posode.

Končno oblikovano posodo, ki so jo dobili s stiskanjem ali pa z varjenjem, nato dobro pregledajo na klepar-skem oddelku in morebitne napake odstranijo.

Del izdelkov zatem vskladiščijo v skladišču surove posode, še pred tem pa jih razmasti v posebnih tračnih žarilnih pečeh pri temperaturi 400 do 500 stopinj Celzija. To posodo nato vlagajo v posebne boks palete in skladiščijo v visoko-regalnem skladišču.

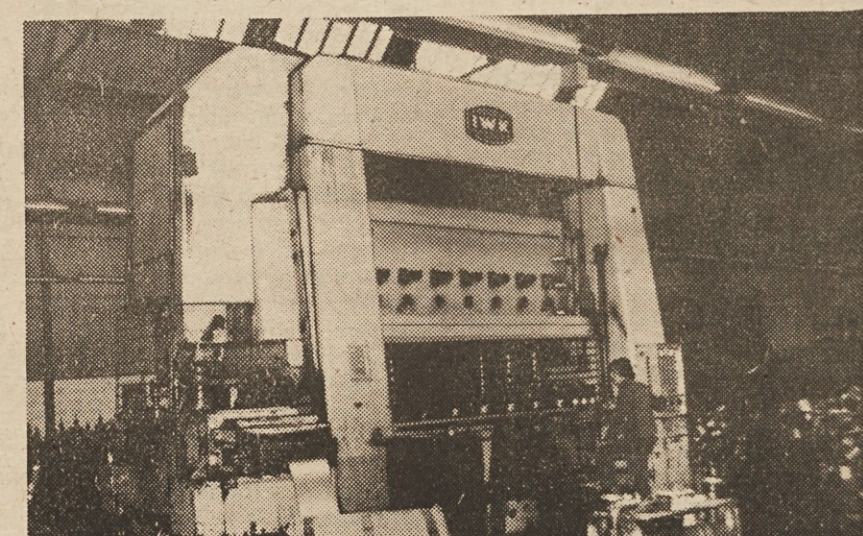
Seveda pa gre nekaj posode takoj v nadaljnjo obdelavo. Najprej surovo posodo v lužilnici kemično očistijo in razmasti. Za luženje uporabljajo solno in žvepleno kislino ter luge. Iz lužilnice gre posoda ponovno na pregled, tokrat na oddelek izbočevalnica, kjer ročno popravijo morebitne vdrtine ali izbokline.

Naslednja faza je varjenje ročajev in drugega okovja, npr. držajev. V

nanašati večkrat, saj nekatere barve prepuščajo sloj temeljnega nanosa.

Morda nekaj besed o žganju emajla. Posodo žgejo v kontinuirnih elektro ali plinskih pečeh, večje izdelke pa tudi komornih pečeh. Žganje traja različno dolgo, odvisno od debeline pločevine in velikosti izdelka, povprečno pa od 5 do 8 minut. Pri žganju postavljajo posodo na konice iz ognja odpornega jekla, ta način pa počasi opuščajo, ker te konice puščajo na dnu posode sledove, težja posoda pa se zaradi njih tudi delno deformira, kar ni čudno, saj poteka žganje, kot smo že povedali, pri temperaturi 800 stopinj Celzija. Po novejšem postopku posodo obešajo na robove in tako obešena potuje skozi peči.

Pred dokončnim žganjem krovnega emajla vso posodo še signirajo, jo označijo z znamenjem EMO in velikostjo izdelka. Robovi posode so

Še ena izmed številnih stiskalnic.

zadnjem času vse bolj prehajajo na elektroporsko varjenje po bradavičastem postopku, ki omogoča boljšo kakovost in izgled posode kot pa dosedanje točkasko varjenje z varilnimi nastavki — lapnami.

Tako. Naša posoda ima zdaj že ročaj, nikakor pa je še ne bi mogli uporabiti, saj nam bi v enem dnevu zarjavela. Še to: ročaje izdelujejo v posebnem oddelku — izdelovalnica ročajev.

Posoda gre zdaj v prvo fazo povr-

ponavadi drugačne barve, ta emajl na robovih pa ročno nanašajo na posodo izkušene robnike. Ženske dobesedno roko pomočijo v posodo s tekočim emajlom in nato spretno nanesejo sloj na rob posode.

Nekatero posodo tudi dekorirajo v posebnem dekor oddelku. Dekoriranje lahko poteka na različne načine, odvisno seveda od zahtevnosti nanosa. Bolj enostavne dekorje nanašajo na posodo z brizganjem čez posebne šablone. Pri tem je treba povedati, da

Samoupravni sporazum

o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela — Združeno podjetje Iskra

UVOD PRILOGE

Na temelju 105. čl. Ustave SFRJ in 130. čl. ustave SRS in ob spoznanju ter z namenom, da le z združenim delom v Iskri skupnosti lahko najuspešneje zagotovijo možnost hitrejšega in stabilnejšega vsestranskega razvoja v gospodarsko močno, sodobno organizirano in poslovno učinkovito industrijsko podjetje, ki bo sposobno proizvajati kvalitetne izdelke na visoki ravni produktivnosti in ekonomičnosti in sposobno z dinamičnim poslovnim obnašanjem hitro in učinkovito reagirati na tržne pogoje in zahteve ter se uspešno prilagajati razmeram na domačem in tujem gospodarskem prostoru, vzpostavijo:

- tako organizacijo dela in upravljanja, ki omogoča čimbolj neposredno vsem zaposlenim delavcem odločati o temeljni politiki podjetja in rezultatih svojega dela ter razvijati oblike združevanja sredstev in dela ter razne oblike medsebojnega sodelovanja za doseg čimboljših poslovnih rezultatov;

- taka razmerja, samoupravna in poslovna, ki omogočajo vsklajevati interese delavcev s skupnimi interesi združenega podjetja kot celote ter na teh osnovah razvijati takšne medsebojne odnose, ki zagotavljajo večjo poslovno in socialno varnost delavcev v združenem delu;

- možnost enakopravnega vključevanja v mednarodno delitve dela z uporabo novega znanja in dosežkov lastne ustvarjalne misli, ki mora predvsem sloneti na rezultatih

lastnega inovacijskega procesa pri nastajanju industrijskih izdelkov, s katerimi se dopolnjuje, zamenjuje in širi proizvodni asortiment združenega podjetja;

- možnost nenehne gospodarske rasti delovne skupnosti ISKRE, osebnega in družbenega standarda vseh delavcev, združenih v tej delovni skupnosti

sklenejo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih oblikah združevanja po svoji delovni organizaciji:

1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj ki jo sestavljajo naslednje TOZD:

Tovarna avtomatskih telefonskih central — telekomunikacije, Kranj, Ljubljanska c.

Tovarna telefonskih elementov in aparatov, Kranj, Savska loka 4

Tovarna elektronskih naprav, Ljubljana, Stegne

Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul
Obrat telefonskih enot, Blejska Dobrava — Jesenice

Inštitut za prenosno tehniko, Ljubljana, Tržaška c. 2

Elektrooptika, Ljubljana, Teslova 30

Tovarna optičnih in steklopihaških naprav, Ljubljana, Kotnikova 18

Montažno servisna organizacija, Ljubljana, Medvedova 28

Tovarna števecv, Kranj, Savska loka 4

Tovarna merilnih instrumentov, Otoče

Tovarna mehanizmov, Lipnica

Tovarna stikal, Kranj, Savska cesta 14

Tovarna električnih ročnih orodij, Kranj, Savska loka 4

Obrat orodjarna Kranj, Savska loka 4

Obrat merilne naprave, Kranj, Savska loka 4
Obrat skupne proizvodnje, Kranj, Savska loka 4

Obrat vzdrževanje, Kranj, Savska loka 4

Delavska restavracija, Kranj, Savska loka 3

2. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, Ljubljana

ki jo sestavljajo naslednje TOZD:

Tovarna elektrolitov — ELEKTROLITI, Mokronog

Tovarna feritnih materialov — FERITI, Ljubljana, Stegne 19

Tovarna keramičnih kondenzatorjev — KEKO, Žužemberk

Tovarna tehnične keramike — KERAMIKA, Ljubljana, Pipanova pot 18

Tovarna kondenzatorjev — KONDEZATOR, Semič

Tovarna alnico magnetov — MAGNETI, Ljubljana, Stegne 21

Izdelovanje orodij in vzdrževanje — ORODLARNA, Ljubljana, Stegne 17

Tovarna polprevodnikov — POLPREVODNIKI, Trbovlje, Gabersko 12

Izdelovanje specialnih elementov in materialov — SEM, Ljubljana, Tržaška 2

Tovarna uporov in potenciometrov — UPORI, Šentjernej

Tovarna baterij — ZMAJ, Ljubljana, Šmartinska c. 28

3. ISKRA — Industrija EMO, Celje, Mariborska 86

ki jo sestavljajo naslednje TOZD:

Tovarna frit, Celje, Mariborska 86

Tovarna posode Celje, Mariborska 86

Tovarna kotlov Celje, Mariborska 86

Tovarna radiatorjev Celje, Mariborska 86

Tovarna odprskov in avtokoles Celje, Mariborska 86

Tovarna Tobi, Bistrica pri Mariboru, p. Limbuš

Tvornica kupačih kada, Kruševac, Železniška ul. 3

Tovarna — orodjarna Celje, Mariborska 86

Elektronski računski center Celje, Mariborska 86

OPOMBA: V okviru DO ISKRA — Industrije EMO obstoja tudi Tovarna kontejnerjev v izgradnji Celje, Mariborska 86.

4. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov, Nova Gorica,

ki jo sestavljajo naslednje TOZD:

Tovarna malih zaganjalnikov Nova Gorica

Tovarna velikih zaganjalnikov Nova Gorica

Tovarna generatorjev in elektronike Nova Gorica

Tovarna vžigalnih tuljav in druge opreme Bovec

Tovarna žamic, Ljubljana

AET — Tovarna avtoelektro in elektro izdelkov ter visoko kvalitetne keramike, Tolmin
Tovarna delovnih sredstev Nova Gorica

5. ISKRA — Industrija za avtomatiko, Ljubljana, Savska c. 3

ki jo sestavljajo naslednje TOZD:

TOZD električni aparati in releji TELA, Ljubljana, Savska c. 3

TOZD Avtomatske in varilne naprave, Ljubljana, Stegne 13

TOZD Industrijska oprema TIO, Lesce, Alpska c. 98

TOZD Elektrospojna vezja ELA, Novo mesto, Ragovska c. 7 a

TOZD Napajalne naprave, Novo mesto, Bršljin 63

TOZD Orodjarna, Ljubljana, Stegne 15

TOZD Inženiringi, Ljubljana, Kotnikova 6

6. ISKRA — Industrija izdelkov široke potrošnje, Ljubljana

ki jo sestavljajo naslednje TOZD:

Tovarna antenskih naprav, Vrhnika, Idrijska c. 42

Tovarna RA sprejemnikov, Sežana, Partizanska 82

Tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, Železniki

Tovarna gospodinjskih aparatov, Škofja Loka, Rateče 4

Tovarna avtomatike Pržan, Andreja Bitenca 68

Tovarna za montažo elektromotorjev Spodnja Idrija

7. ISKRA — Commerce, Ljubljana, Trg revolucije 1,

ki jo sestavlja naslednji TOZD:

TOZD domači trg

TOZD zunanji trg

8. ISKRA — Inštitut za produktivnost dela in metrologijo, Ljubljana,

ki jo sestavlja naslednji TOZD:

Biro za industrijski inženiring, Ljubljana

Inštitut za metrologijo, Ljubljana

9. ISKRA — Center za avtomatsko obdelavo podatkov, Ljubljana

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽEVANJU V SESTAVLJENO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA — ZDRUŽENO PODJETJE ISKRA

I. Uvodne določbe

Člen 1

Delavci Iskre, organizirani v raznih oblikah združenega dela so sporazumni, da bodo v skladu z določbami tega sporazuma urejali:

- poslovna in medsebojna samoupravna razmerja,
- zadeve, ki jih zaradi skupnih poslovnih, gospodarskih in družbenih interesov združujejo v skupno poslovanje,
- razmerja, za katera so sporazumni, da morajo biti enotno urejena,
- razmerja združenega podjetja in podpisnic do tretjih oseb.

Člen 2

Podpisnice vzpostavljajo samoupravna, poslovna in druga razmerja samo na podlagi določb in v mejah pravic in dolžnosti, dogovorjenih s tem samoupravnim sporazumom ter na njem temelječih sporazumih in splošnih aktih.

Člen 3

V poslovnem prometu nastopajo podpisnice samostojno: v zadevah skupnega pomena in v zadevah, za katere so se podpisnice dogovorile, da jih bodo urejale skupno, pa tako, kot so to določile s tem samoupravnim sporazumom, s samoupravnimi sporazumi o združevanju v delovne organizacije ter z drugimi dogovori.

Člen 4

Podpisnice soglašajo, da bodo zadeve, za katere so se s tem samoupravnim sporazumom dogovorile, da jih bodo urejale skupno in niso v njem definitivno urejene, podrobneje uredile s posebnimi samoupravnimi sporazumi in splošnimi akti združenega podjetja.

II. Pravni položaj

Pravni položaj Združenega podjetja Iskra

Člen 5

„Združeno podjetje Iskra (v nadaljnjem

besedilu: Združeno podjetje) je sestavljena organizacija združenega dela in pravna oseba s sedežem v Ljubljani, Trg revolucije 1.“

Člen 6

Firma ZP je: ISKRA — združena podjetja elektrokovinske industrije Ljubljana, o. sub. o. Ljubljana.

Skrajšana firma je: ISKRA ZP Ljubljana o. sub. o.

Firma v angleščini je: ISKRA ZP Ljubljana, Yugoslavia.

Podpisnice so sporazumne, da je ime ISKRA začetni sestavni del njihovih firm.

Člen 7

Zaščitni znak združenega podjetja je simetrična zvezda s petimi kraki, od katerih so gornji in oba spodnja daljša, zvezda ima središče v krogu, ki ga njeni kraki simetrično sekajo, pod zvezdo pa je v krogu beseda „ISKRA“ s tiskanimi črkami. Zaščitni znak in njegove dovoljene velikosti so določene s posebnim standardom. Zaščitni znak je registriran pri Zvezni upravi za patente pod št. 15741 kot blagovna znamka.

Člen 8

Zaščitni znak obvezno uporabljajo vse podpisnice na dopisih, žigih, izdelkih, v ekonomski propagandi in ostali poslovni dokumentaciji: poleg zaščitnega znaka pa lahko uporabljajo tudi svoje zaščitne znake.

Člen 9

Podpisnice se obvezujejo, da bodo pri izdelkih, zgradbah, lokalih, opremi, reklamah, publikacijah, razstavah in povsod tam, kjer nastopa element zunanje estetike, uporabljali značilen stil združenega podjetja.

Predmet poslovanja

Člen 10

1. Raziskave, razvoj, konstruiranje, projektiranje, inženiring, proizvodnja, montaža, kontrola in servisiranje:
 - a) izdelkov in naprav s področja avtoelektrike, kar opravlja DO Iskra-Avtoelektrika, Nova Gorica.
 - b) izdelkov in naprav s področja avtomatike, kar opravlja DO Iskra-Avtomatika, Ljubljana.

c) Izdelkov in naprav s področja elektronskih elementov, podsklopov, jakotočnih naprav in nekovin, kar opravlja DO Iskra-Elementi, Ljubljana.

d) Izdelkov s področja kovinske in kemične industrije in nekovin, kar opravlja DO Iskra-Emo, Celje.

e) izdelkov zabavne elektronike elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, kar opravlja DO Iskra-Široka potrošnja, Ljubljana.

f) mehanskih, elektromehanskih, električnih, elektronskih, optičnih, elektrooptičnih in steklopihaških izdelkov, naprav in sistemov s področja telekomunikacij, računalniške in merilno-regulacijske tehnike, stikalne tehnike in električnega ročnega orodja in laboratorijske opreme, kar opravlja DO Iskra-Telekomunikacije, Kranj.

2. Nabava surovin, materiala, polizdelkov, sestavnih delov, proizvodnih sredstev, opreme in njihovih rezervnih delov, ki so potrebni za dejavnost pod 1) naštetih DO, kar te DO na domačem trgu opravljajo vsake za svoje področje.

3. Prodaja izdelkov lastne in tuje proizvodnje lastnih storitev, kar opravljajo pod 1) naštete DO na domačem trgu.

4. Notranja in zunanjetrgovinska dejavnost, projektiranje, montaža, servisiranje, inženiring in marketing, kar opravlja DO skupnega pomena Iskra COMMERCE, Ljubljana.

5. računalniška obdelava podatkov, kar opravlja DO skupnega pomena Iskra-CAOP Ljubljana, za DO, ki so ga ustanovile.

6. proučevanje, projektiranje in uveljavljanje delovnih procesov, splošno tehnična dejavnost, ugotavljanje kvalitete ter atestiranje izdelkov delovnih organizacij pod 1) ... in drugih, kar opravlja DO skupnega pomena Iskra-Inštitut za produktivnost dela in metrologijo Ljubljana, na področju študija dela in metrologije.

7. vzdrževanje in poslovanje s skupnimi stavbami, kar opravlja delovna skupnost Iskra-Poslovne stavbe Ljubljana.

8. Nudenje gostinskih in rekreacijskih uslug, kar opravlja Počitniška skupnost v delovni skupnosti skupnih služb ZP Iskra za delavce in druge.

Člen 11

Pooblastila ZP v pravnem prometu z drugimi:

- sklepanje dolgoročnih sporazumov in okvirnih pogodb za izvajanje raziskovalne dejavnosti, za njeno financiranje in uporabo raziskovalnih rezultatov, za katere obstoja interes ZP kot celote,
- sklepanje dolgoročnih pogodb o poslovno-tehničnem sodelovanju ZP
- sklepanje pogodb, ki so v interesu vseh delovnih organizacij v ZP
- uveljavljanje pravic iz industrijske lastnine, patentna zaščita,
- pravni promet za delovne skupnosti ZP.

Odgovornost

Člen 12

Med podpisnicami ni medsebojne odgovornosti za obveznosti do tretjih oseb, razen v primerih, kadar se za tako odgovornost dogovorijo s posebnim sporazumom.

Člen 13

Podpisnice se lahko s pogodbo ali sporazumom dogovorijo o medsebojni odgovornosti za pokrivanje obveznosti v celoti ali do dogovorjene višine, kadar gre za sprejemanje skupnega poslovnega rizika na osnovi uresničevanja skupno sprejetih planov, skupnega vlaganja, združevanja sredstev in drugih kreditnih in finančnih aranžmajev ter za ustanavljanje podjetij v tujini, če je ustanovitelj teh podjetij združeno podjetje.

Združeno podjetje lahko prevzema obveznosti ali odgovornost za pokrivanje obveznosti delovnih organizacij združenega podjetja v celoti ali do določene višine, le na podlagi soglasja vseh podpisnic.

Združeno podjetje lahko sprejema obveznosti do tretjih oseb v imenu in za račun posameznih podpisnic, če ga za to pooblastijo. Podpisnice se v teh primerih neposredno dogovorijo o oblikah medsebojne odgovornosti.

Člen 14

Podpisnice prevzemajo subsidiarno odgovornost za obveznosti ZP, ki izvirajo iz predmeta poslovanja do višine sredstev, ki jih vsaka od podpisnic združuje v skladu skupnih rezerv združenega podjetja, kateri je določen z vsakoletnim gospodarskim planom ZP.

Člen 15

V združenem podjetju opravljajo podpisnice naslednje dejavnosti: izdelovanje izdelkov in naprav s področja elektronike, telekomunikacij, elektromehanike, avtomatike, elementov, kovinske, elektrotehnične, kemične industrije, izdelava in predelava nekovin, ~~projektiranje~~, montažo, servisiranje, inženiring, notranjo in zunanjo trgovinsko dejavnost, raziskovalno-razvojno dejavnost, splošno-tehnično dejavnost, avtomatsko obdelavo podatkov, skupne strokovne dejavnosti, bančne posle in počitniško dejavnost.

Poslovni predmeti posameznih podpisnic so konkretno določeni v njihovih samoupravnih sporazumih oziroma statutih.

Predstavljanje in zastopanje združenega podjetja

Člen 16

Združeno podjetje predstavlja predsednik skupščine združenega podjetja in podpisuje:

- samoupravne sporazume, h katerim pristopa združeno podjetje kot celota,
- pogodbe o včlanjenju združenega podjetja v širše asociacije,
- vse akte, katere sprejme skupščina,
- akte, za katere ga posebej pooblasti skupščina združenega podjetja.

Člen 17

Združeno podjetje zastopa generalni direktor in zanj podpisuje:

- poslovne pogodbe združenega podjetja,
- akte, ki po svojem značaju predstavljajo poslovno dokumentacijo združenega podjetja,
- vse akte, za katere je pooblaščen s strani delovnih organizacij, organov upravljanja in kolegijskega poslovodnega organa združenega podjetja,
- zadeve v zvezi s formiranjem podjetij v tujini, če je ustanovitelj združeno podjetje,
- akte v zadevah splošnega ljudskega odpora in civilne zaščite,
- akte, na osnovi zakonitih predpisov.

Člen 18

Organizacijska struktura

ZP sestavljajo delovne organizacije in delovne skupnosti skupnega pomena ZP.

Temeljne organizacije združenega dela se združujejo po načelih branžne pripadnosti, bodisi v delovne organizacije bodisi v širše skupnosti temeljnih organizacij združenega dela.

V združenem podjetju delujejo proizvodne delovne organizacije in organizacije skupnega pomena.

III. Organizacija Združenega podjetja

Proizvodne delovne organizacije

Člen 19

Proizvodne delovne organizacije tvorijo proizvodne in druge temeljne organizacije združenega dela in skupnosti temeljnih organizacij združenega dela, ki so medsebojno povezane v poslovnem in delovnem procesu s skupnimi interesi in oblikami združevanja dela in sredstev. Osnovni namen združevanja je v zagotavljanju proizvodnje materialnih dobrin in storitev ter skupnem opravljanju tistih skupnih dejavnosti, ki so nujne za učinkovito poslovanje, skladno gospodarsko rast in za zagotavljanje poslovne učinkovitosti.

Delovne organizacije stopijo v medsebojna poslovna razmerja in poslovna razmerja z delovnimi skupnostmi skupnega pomena ZP v skladu z določbami tega sporazuma in drugih sporazumov in aktov ZP.

Člen 20

Notranjo organizacijo kot tudi samoupravna, ekonomska in poslovna razmerja v delovnih organizacijah urejajo samoupravni sporazumi, ki jih sklepajo temeljne organizacije združenega dela o združevanju v delovno organizacijo, oz. statuti delovnih organizacij, v kolikor v svoji sestavi nimajo organiziranih temeljnih organizacij združenega dela.

Člen 21

Podpisnice sporazuma soglašajo, da je večja programska, tehnološka in poslovna povezanost temeljnih organizacij združenega dela osnova za gospodarski in organizacijski razvoj združenega podjetja. Zato je smiselno, da se temeljne organizacije združenega dela združujejo v branžno orientirane delovne organizacije — industrije, v okviru katerih se izvede specializacija proizvodnje, racionalna organizacija sorodnih tehnoloških procesov in princip optimalne delitve dela, da se ures-

ničijo skupni interesi v združenem delu in z združenimi sredstvi.

Člen 22

Proizvodne DO opravljajo branžno prodajo in prodajo izdelkov na domačem trgu same. S tem prevzemajo odgovornost tudi za vzporedne dejavnosti kot so: servisiranje, montaža, inženiring dejavnosti, ekonomska propaganda in druge dejavnosti, s katerimi se zahteva uspešna izvedba prodaje.

Člen 23

Združeno podjetje usmerja proces povezovanja po branžah in na osnovi tega samoupravnega sporazuma vzpodbuja uveljavljanje dogovorjene programske usmerjenosti in specializacije po branžnem principu.

Organizacije skupnega pomena

Člen 24

Delovne organizacije in delovne skupnosti skupnega pomena opravljajo po tem sporazumu združene specializirane dejavnosti.

Medsebojna poslovna in druga razmerja urejajo proizvodne delovne organizacije z organizacijami skupnega pomena neposredno s posebnimi samoupravnimi sporazumi ali pogodbami, s katerimi zagotavljajo in vsklajujejo medsebojne pravice in obveznosti pri načrtovanju poslovne dejavnosti, pri delitvi rezultatov skupnega dela in pri prevzemanju skupnih poslovnih rizikov. Udeležba na ustvarjenem rezultatu in riziku pa mora biti odvisna od vloženega dela in sredstev.

Člen 25

Delavci v proizvodnih temeljnih organizacijah združenega dela podpisnic so sporazumni, da je izvajanje raziskovalnih in tržnih funkcij kot delo enotnega delovnega procesa, trajni interes in potreba celotne delovne skupnosti združenega podjetja in obenem tudi trajna obveznost podpisnic tega sporazuma za razvoj teh dejavnosti.

Člen 26

Delovne organizacije skupnega pomena v ZP so dolžne, da v svojih samoupravnih sporazumih o združevanju temeljnih organizacij združenega dela v delovne organizacije, oz. statutih in drugih splošnih aktih, uredijo svoje

notranje odnose tako, da bodo v celoti upoštevana določila tega sporazuma.

Člen 27

Skupne službe. ZP so organizacije skupnega pomena in organizirane kot delovne skupnosti.

S samoupravnimi sporazumi med delovnimi skupnostmi Skupnih služb in podpisnicami tega sporazuma se posebej določijo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v teh delovnih skupnostih in podpisnicami.

Ti sporazumi morajo biti v skladu z določili tega samoupravnega sporazuma.

Inštitut za produktivnost in metrologijo

Člen 28

Inštitut za produktivnost dela in metrologijo (v nadaljevanju: Inštitut).

Inštitut je raziskovalna delovna organizacija skupnega pomena, ki jo ustanovijo podpisnice zaradi doseganja naslednjih ciljev:

- izpopolnjevanje organizacije dela zaradi doseganja čimvečje produktivnosti dela in izvedbe ustavnega določila o nagrajevanju po delu,
- zasledovanje in ugotavljanje kvalitete proizvodov podpisnic,
- izdajanje atestov za izdelke podpisnic in za izdelke drugih firm,
- zagotavljanje informativno-tehnične dokumentacije.

Inštitut deluje samostojno, vendar pa mora biti njihova dejavnost v skladu s programi združenega podjetja in s tem sporazumom.

Člen 29

Podpisnice samoupravnega sporazuma soglašajo, da Inštitut opravlja naslednje dejavnosti:

A. Biro za industrijski inženiring:

- razvoj sistemov študija dela
- proučevanje organizacije dela in uvajanje sodobnih metod organizacije dela
- študije in priprava sistemov za vrednotenje dela.

B. Inštitut za kakovost in metrologijo:

- preizkušanje izdelkov redne proizvodnje
- ugotavljanje zanesljivosti izdelkov
- razvoj in organiziranje postopkov za ugotavljanje kvalitete in zanesljivosti izdelkov

- vzdrževanje banke podatkov o kakovosti in zanesljivosti izdelkov
- atestiranje izdelkov, atestiranje merilnih naprav in pripomočkov
- metrološki nadzor in verifikiranje merilnih naprav
- izdajanje odobritev za uporabo elementov v izdelkih Iskri
- sodelovanje z domačimi in tujimi inštitucijami v imenu ZP.

Za te dejavnosti mora biti izdelan vsakoletni program, ki ga sprejme skupščina ZP po predhodnem soglasju podpisnic.

Člen 30

Za dejavnosti, ki se financirajo iz združenih sredstev in jih inštitut opravlja za posamezne podpisnice, sklepa z njim posebne sporazume ali konkretne pogodbe, ki morajo upoštevati načela urejanja medsebojne ekonomske in poslovne povezanosti, kakor:

- skupno vrednotenje storitev, ki jih Inštitut opravlja za podpisnice
- merila za delitev dohodka, ki ga je Inštitut ustvaril s svojim delom
- določila v pogledu kvalitete storitev, financiranja in rokov
- določila za vlaganje sredstev v širjenje kapacitet
- merila za stimulacijo za doseganje čimboljših delovnih rezultatov

Člen 31

Storitve iz svoje dejavnosti lahko Inštitut opravlja in prodaja naročnikom izven združenega podjetja samo v primerih, ko obseg teh dejavnosti ne gre v škodo izvajanja in uresničevanja osnovnih obveznosti Inštituta do podpisnic in, da to ni v nasprotju s poslovno politiko ZP.

Iskra Commerce

Člen 32

Podpisnice so sporazumne, da Iskra Commerce izvaja in razvija za vse podpisnice tiste skupne tržne funkcije, ki so bistvenega pomena za zagotovitev učinkovitega in enotnega nastopa združenega podjetja na domačem in tujem tržišču in v katerih razvoj zato temeljne organizacije združenega dela trajno vlagajo materialna sredstva.

Podpisnice v celoti poverijo Iskra Commerce naslednje tržne funkcije:

- zunanjetrgovinsko dejavnost,
- organiziranje Iskrine servisne mreže in mreže industrijskih prodajaln,
- predstavniško, zastopniško in akvizicijsko dejavnost na domačem trgu,
- organiziranje raziskave tržišč in izvajanje raziskav skupnega pomena,
- izvajanje institucionalne propagande,
- razvoj Iskrinega stila industrijskega oblikovanja.

Ob sklepanju sporazumov o opravljanju tržnih funkcij, ali dolgoročnih pogodb o medsebojnih razmerjih med posameznimi podpisnicami in Iskra Commerce se podpisnice odločijo, ali bodo in v kakšnem obsegu opravljale ostale tržne funkcije samostojno.

V interesu vseh podpisnic je, da nastopa združeno podjetje na domačem in tujem tržišču z enotno poslovno politiko, zato se podpisnice obvezujejo, da se bodo ravnale po skupno sprejetih načelih v pogledu izvajanja poslovne politike.

Člen 33

Zaradi zagotovitve trajne in enotne prisotnosti združenega podjetja na tržiščih se delavci v delovnih skupnostih združenega podjetja in Iskra Commerce dogovorijo, da bodo medsebojna razmerja urejali s sporazumi, ali dolgoročnimi pogodbami in trajno vlagali potrebna sredstva za vzdrževanje in širjenje enotne trgovske mreže združenega podjetja, doma kot v tujini.

Medsebojna razmerja med podpisnicami in Iskra Commerce urejajo sporazumi, ali dolgoročne pogodbe, ki morajo upoštevati načela, ki trajno urejajo medsebojno ekonomsko in poslovno povezanost.

Ta načela so zlasti:

- skupno določanje prodajne cene, v katero so vključeni vsi stroški (material, sredstva, razvoj, proizvodnja, prodaja),
- merila za delitev skupno ustvarjenega dohodka po načelu vloženega dela in sredstev, ter merila za vlaganje v razširjeno reprodukcijo (v razvoj, proizvodnjo in prodajo),
- merila za delitev poslovnega rizika,
- medsebojne obveznosti za količine, kvaliteto izdelkov in storitev ter izpolnjevanje rokov,
- določila za vlaganje sredstev v razvoj, proizvodnjo in prodajo,

- medsebojne obveznosti glede naročanja izdelkov in storitev ter kratkoročnega in srednjeročnega planiranja,
- merila za medsebojno stimulacijo za doseganje čimboljših poslovnih rezultatov.

Člen 34

Podpisnice so dolžne tudi v primerih, ko samostojno sklepajo določene posle, upoštevati interese drugih delovnih organizacij združenega podjetja in celovitost skupnega opravljanja tržnih funkcij.

V spornih primerih odloča notranja arbitraža.

Samostojno sklepanje poslov, ki so sicer poverjeni Iskra Commerce pa ne odvezuje podpisnice, da povrnejo dejanske stroške Iskra Commerce pri pridobivanju teh poslov in plačila tistega dela prispevka za vzdrževanje in širjenje enotne trgovske mreže združenega podjetja doma in v tujini, ki se plačuje iz provizije.

Člen 35

Iskra Commerce opravlja naslednje dejavnosti:

- prodajo, uvoz in izvoz izdelkov, polizdelkov, rezervnih delov, opreme in surovin,
- posredovanje prodaje in nakupa licenc in drugih intelektualnih storitev na domačem in tujih trgih,
- skupne nabave reprodukcijskega materiala na domačem trgu,
- projektiranje, instaliranje, montaža, vzdrževanje in servisiranje naprav in izdelkov,
- opravljanje zastopniških poslov, posredovanje v zunanjetrgovinskem prometu, skladiščenje blaga ter opravljanje carinskih in špediterskih poslov,
- tržne raziskave, ekonomske in institucionalna propaganda ter industrijsko oblikovanje

Iskra Commerce opravlja tudi druge komercialne posle na podlagi naročil podpisnic.

Člen 36

Iskra Commerce lahko opravlja tržne funkcije tudi za tretje osebe, če to ne gre v škodo podpisnic in v breme sredstev, ki so jih podpisnice vložile za izvajanje tržnih funkcij v Iskra Commerce in, da to ni v nasprotju z morebitnimi interesi podpisnic.

Člen 37

Podpisnice so soglasne, da poverijo ustanavljanje in vodenje poslovanja zunanjetrgovinskih organizacij (firm in predstavništev in drugih) Iskra Commerce po programu, ki ga sprejema skupščina združenega podjetja.

Člen 38

Podpisnice so sporazumne, da ima nadzor nad inozemskimi trgovskimi organizacijami združenega podjetja posebni nadzorni organ, ki ga imenuje skupščina združenega podjetja.

Rezultati poslovanja inozemskih trgovskih organizacij združenega podjetja morajo biti v periodičnih obračunih in zaključnem računu Iskra Commerce prikazani posebej. Za delitev dohodka, ki ga dosežejo s svojim poslovanjem te trgovske organizacije, veljajo ista merila kot za ostale dejavnosti Iskra Commerce.

Člen 39

Podpisnice poverijo Iskra Commerce tudi opravljanje določenih funkcij v pogledu programiranja razvoja združenega podjetja, predvsem glede posredovanja tržnih informacij, ki so potrebne za dolgoročno orientacijo združenega podjetja.

Center za avtomatsko obdelavo podatkov

Člen 40

Podpisnice, ki so se odločile, da bodo avtomatsko obdelavo podatkov opravljale skupno, so ustanovile v ta namen organizacijo – Center za avtomatsko obdelavo podatkov.

Skupne službe ZP

Člen 41

Za strokovno opravljanje funkcij, ki jih podpisnice poverjajo združenemu podjetju za koordiniranje skupnih interesov in načrtovanje razvoja celotnega integracijskega sistema združenega podjetja ter za izvajanje skupno sprejetih odločitev in sklepov skupščine združenega podjetja, se organizirajo skupne službe združenega podjetja.

Podpisnice so sporazumne, da se za opravljanje skupnih funkcij ustanovijo naslednje skupne službe ZP:

- Sekretariat skupščine ZP Iskra

- službe področij ZP Iskra
- Iskra služba za organizacijo in poslovni informacijski sistem
- Iskra — služba za kompleksno tehnično dokumentacijo
- Iskra — služba za industrijsko lastnino
- Iskra — služba INDOK
- Iskra — služba štipendiranja
- Iskra — splošni sektor Skupnih služb, ki tvorijo delovno skupnost Skupnih služb ZP ISKRA ter ISKRA — Banka
- ISKRA — Počitniška skupnost
- ISKRA — Glasilo
- ISKRA delovna skupnost poslovne stavbe, ki pa so vsaka zase organizirane kot delovna skupnost.

Sekretariat skupščine

Člen 42

Sekretariat skupščine je strokovna služba, potrebna za delovanje skupščine, njenih kolektivnih izvršilnih organov, za odbor za samoupravni nadzor ter predsedstvo skupščine, in izvaja opravila potrebna za organizacijo in delovanje teh organov, daje pravna in druga pojasnila, oziroma posreduje in pribavlja stališča in mnenja drugih organov in služb, posreduje informacije o delu upravnih organov, sodeluje z družbenopolitičnimi organizacijami zaradi usklajenosti delovanja in izvajanja sprejetih odločitev in opravlja druge naloge po navodilih predsednika skupščine.

V sekretariatu skupščine deluje skupščinska pisarna, ki opravlja administrativno-tehnična opravila za organe upravljanja ZP in družbenopolitične organizacije. Delo sekretariata skupščine vodi sekretar, ki ga imenuje skupščina in je njej odgovoren.

Člen 43

Podpisnice poverjajo službam področij ZP naslednje dejavnosti:

1. V področju za marketing: vodenje, usmerjanje in nadzor nad delom tržnih funkcij, ki so bistvenega pomena za zagotovitev učinkovitosti in enotnega nastopa združenega podjetja na tržišču.

2. V področju za inovacije: analiza, pospeševanje in koordiniranje inovacijskih procesov, t. j. raziskovalne dejavnosti in uporabe njenih dosežkov v Iskri, inovacijske prognoze; skrb za odnose z raziskovalno

skupnostjo in drugimi ustreznimi domačimi in tujimi asociacijami ter razvijanje sistema financiranja, vrednotenja in interne organiziranosti inovacijske dejavnosti.

3. V področju za organizacijo: dejavnosti v zvezi z uveljavljanjem poslovnega in samoupravnega sistema v združenem podjetju, usmerjanje in koordiniranje razvoja poslovnega in informacijskega sistema ter obdelave podatkov za združeno podjetje.

4. V področju za kvaliteto in zanesljivost: dejavnosti v zvezi z akcijami za dvig ravni kvalitete in zanesljivosti izdelkov.

5. V področju za ekonomiko: dejavnosti v zvezi z načrtovanjem gospodarskega razvoja ZP, ekonomske analize in vrednotenje projektov.

6. V področju za stike z javnostjo: zagotavljanje javnosti dela in poslovanja združenega podjetja ter usmerjanje institucionalne propagande in protokol.

7. Sekretariat: splošne in pravne posle, dejavnosti v zvezi z načrtovanjem razvoja kadrovske strukture, razvoja enotnih načel politike nagrajevanja, izobraževanja, štipendiranja in družbenega standarda ter rekreacije, varstvo pri delu, dejavnosti družbene samozaščite.

8. V področju za finance dejavnosti, ki zadevajo usklajevanje finančne politike, dejavnosti, ki omogočajo optimalnejšo cirkulacijo družbenih sredstev ob soglasnih odločitvah vseh podpisnic, izvajanje skupnega financiranja sporazumno dogovorjenih poslovnih aktivnosti in predpisane finančne funkcije ZP.

Iskra — služba za organizacijo in poslovni informacijski sistem

Člen 44

Podpisnice poverjajo službi za organizacijo in poslovni informacijski sistem:

- analizo in sintezo organizacijskega sistema ZP, delovnih organizacij in TOZD,
- uveljavljanje organizacijskih sprememb ZP,
- razvoj metod oblikovanja informacij za odločanje pri planiranju, uresničevanju in kontroli planov,
- razvoj in aplikacije statističnih metod poslovnega odločanja, operacijskih raziskav, mrežnega planiranja, grafičnega in matematičnega modeliranja, linearne programiranja,

- računalniško programiranje za avtomatizacijo poslovnih procesov in izobraževanje programerskega kadra,
- konstrukcije in vzdrževanje informacijskega sistema ZP za zagotavljanje tistih informacij za odločanje v delovnih organizacijah in TOZD, ki izhajajo iz stanja celotnega ZP,
- tekoče obdelave podatkov in priprava informacij za planiranje v ZP in kontrolo izvajanja plana.

Iskra – Služba za kompleksno tehnično dokumentacijo

Člen 45

Podpisnice poverjajo tej službi: skrb za zagotovitev skupnega sistema tehničnih standardov, industrijske dokumentacije, klasifikacije in oštevilčenja, s ciljem zmanjševanja stroškov proizvodnje in poslovanja ter izboljšanje kvalitete.

Iskra – služba za industrijsko lastnino

Člen 46

Podpisnice poverjajo tej službi skrb za pridobitev in obrambo pravic industrijske lastnine ter pospeševanje inventivne dejavnosti v ZP.

Iskra – Služba INDOK

Člen 47

Podpisnice poverijo tej službi: vzdrževanje, posredovanje in razvijanje skupne tehnično informativne dokumentacije kot predlog za spremljanje tehnološkega in ekonomskega razvoja v svetu in hitrejšega prenosa inovacij v proizvodnjo.

Iskra – Služba štipendiranja

Člen 48

Podpisnice poverjajo tej službi: administrativno tehnična opravila v zvezi s podeljevanjem in obračunavanjem štipendij v okviru enotne štipendijske politike ZP.

Splošni sektor Skupnih služb

Člen 49

Splošni sektor Skupnih služb opravlja naslednje dejavnosti za potrebe vseh delov-

nih skupnosti Skupnih služb ZP: strokovna opravila v zvezi s personalnimi, finančnimi, organizacijskimi in drugimi splošnimi zadevami.

Glasilo Iskra

Člen 50

Zaradi zagotavljanja informiranosti delavcev ZP o vseh zadevah skupnega pomena in o bistvenih zadevah poslovanja ZP, ustanovijo podpisnice delovno skupnost Glasilo Iskra, ki skrbi za redno izdajanje časopisa Iskra, glasila delovnih kolektivov ter drugih občasnih publikacij ZP.

Člen 51

Podpisnice se zavezujejo, da bodo brezplačno dostavljale časopis vsem zaposlenim delavcem, upokojemcem, štipendistom in delavcem na odsluženju vojaškega roka.

Člen 52

Glasilo ima svoje splošne akte, ki jih sprejme skupščina ZP. Glasilo ima organ upravljanja časopisni svet in za izvajanje sprejete zasnove časopisa uredniški odbor ter glavnega in odgovornega urednika Glasila, ki jih vse imenuje skupščina ZP. Notranjo organizacijo Glasila urejajo splošni akti, ki morajo biti v skladu s tem sporazumom in splošnimi akti skupščine ZP.

Člen 53

Glasilo se financira iz dohodka od prodanih izvodov časopisa.

Banka

Člen 54

Podpisnice soglašajo, da ustanovijo Banko Iskre kot posebno organizacijo skupnega pomena in jo organizirajo tako, da bo s tem začel proces razvijanja oblik, pridobivanja in združevanja sredstev za uresničevanje poslovnih interesov na principih optimalnosti gospodarjenja z združenimi sredstvi. V skladu z razvojem združenega podjetja in z nastankom ustreznih pogojev bo Banka prevzemala tudi dodatne funkcije v smislu oblikovanja industrijsko-komercialne banke združenega podjetja.

Banko ustanovijo podpisnice in druge organizacije združenega dela, ki se temu

sporazumu pridružijo s posebnim samoupravnim sporazumom o ustanovitvi Banke (v nadaljevanju: ustanoviteljice).

Ustanoviteljice v Banki združujejo svoja sredstva in upravljajo Banko skladno z zakonom, samoupravnim sporazumom o ustanovitvi banke in statutom Banke, ki mora biti v skladu s tem sporazumom.

Člen 55

Ustanoviteljice združujejo v Banki svoja sredstva skladov in druga prosta sredstva, s pravico odločanja o plasmaju teh sredstev ter s pravico na udeležbi na dohodku oziroma izgubi, ki se s temi sredstvi ustvari.

Odločitve o finančnih tokovih in uporabi sredstev v Banki so v pristojnosti ustanoviteljic.

Člen 56

Banka organizira v skladu z zakonskimi določili hranilno službo.

Člen 57

Poslovanje Banke določajo: ta sporazum in pravila Banke.

Člen 58

Banka Iskra opravlja naslednje funkcije:

- gotovinski in negotovinski plačilni promet po nalogu ustanoviteljic,
- vodi devizne račune ustanoviteljic,
- organizira in vodi hranilno kreditno službo za delavce v združenem podjetju,
- organizira zbiranje namenskih sredstev,
- združuje sredstva za skupne naložbe,
- po pooblastilu nastopa kot garant do finančnih institucij in v medsebojnih odnosih ustanoviteljic,
- najema in posreduje kredite,
- po pooblastilu ustanoviteljic najema in posoja kredite,
- opravlja po naročilu ustanoviteljic strokovne storitve in sicer: Kontrolo koriščenja kreditov, bonitetno službo, interno finančno kontrolo, sodeluje pri določanju pogojev za realizacijo skupnih naložb med združenim podjetjem in domačimi ter tujimi partnerji.

Člen 59

Banka Iskra v imenu ustanoviteljic opravlja promet:

- z združenimi sredstvi,

- s sredstvi, ki so v obliki kreditov pridobljena s strani zunanjih kreditorjev,
- s sredstvi, ki so zbrana na podlagi internih posojil ali hranilnih vlog,
- z drugimi sredstvi, ki jih zbira pri svojem poslovanju.

Člen 60

Za sredstva, ki jih Banka združuje, vodi tekočo evidenco po vrstah in virih.

Banka dostavlja ustanoviteljicam dnevne izpiske iz njihovih žiro računov, deviznih računov, računov rezervnih in ostalih skladov.

Člen 61

Banka opravlja za ustanoviteljice externi in interni plačilni promet le na osnovi nalogov ustanoviteljic. Ustanoviteljice prosto razpolagajo s sredstvi na svojih žiro računih, razen v primerih, kadar so omejitve določene z zakonom ali s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi Banke.

Člen 62

Podpisnice so sporazumne, da bodo v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi Banke določile način in obseg razpolaganja s prostimi sredstvi ustanoviteljic.

Člen 63

Ustanoviteljice prevzemajo neposredno odgovornost za svojo likvidnost, s tem pa tudi neposredno odgovornost, da pravočasno zagotovijo sredstva za izplačila zakonskih obveznosti, izplačila menic in akceptnih nalogov, izplačila osebnih dohodkov in njih prispevkov in ostala izplačila, ki izvirajo iz njihovega poslovanja.

Člen 64

Banka posluje v imenu združenega podjetja in za račun ustanoviteljic ali v imenu in za račun ustanoviteljic.

Člen 65

Banko upravlja zbor Banke, ki ga sestavljajo delegati temeljnih organizacij združenega dela ustanoviteljic Banke. Zbor Banke ima naslednje naloge in pristojnosti:

- sprejema statut Banke,
- sprejema smernice za delo Banke,
- sprejema kreditni plan Banke in pogoje kreditiranja,

- daje posebna pooblastila izvršilnemu odboru in direktorju Banke za razpolaganje s sredstvi zaradi izvajanja splošne kreditne politike Banke,
- sprejema gospodarski načrt in zaključni račun.

Člen 66

Zbor Banke izvoli izmed svojih članov 7–9-članski izvršilni odbor Banke. Mandatna doba članov izvršilnega odbora traja eno leto.

Člen 67

Individualni poslovodni organ Banke je direktor. Imenuje ga zbor banke na osnovi razpisa.

Člen 68

Poslovanje Banke urejajo splošna pravila, ki jih sprejema zbor Banke soglasno.

Člen 69

Odločitve zbora Banke morajo temeljiti na skupno sprejeti politiki združenega podjetja, na sprejetih kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih poslovnih ciljih in programskem razvoju, tako združenega podjetja kot ustanoviteljic v skladu z družbenim planom SRS in SFRJ in težnjami za razvoj sodobne tehnologije in uspešno uveljavljanje na domačem in tujem gospodarskem prostoru.

Iskra – Poslovne stavbe

Člen 70

Iskra – Poslovne stavbe je delovna skupnost, ki jo podpisnice ustanavljajo zaradi vzdrževanja in poslovanja s skupnimi poslovnimi stavbami podpisnic, za katere se podpisnice tako dogovorijo s posebnim samoupravnim sporazumom.

Člen 71

Predmet poslovanja ISKRA – Poslovne stavbe je:

- investicijsko vzdrževanje poverjenih poslovnih stavb,

- izvajanje investicijskih del na skupnih poslovnih stavbah,
- tekoče vzdrževanje poslovnih stavb, s pripadajočimi instalacijami, napravami in inventarjem v dogovorjenem obsegu,
- zagotavljanje gostinskih transportnih, poštinih in drugih servisnih storitev v dogovorjenem obsegu.

Člen 72

S samoupravnim sporazumom, ki ga podpisnice sklenejo z Iskra Poslovne stavbe, se določijo in konkretizirajo naslednja načela, s katerimi se ureja medsebojna ekonomska in poslovna povezanost:

- skupno vrednotenje storitev,
- skupno določanje meril za delitev dohodka,
- skupno določanje kvalitete storitev,
- načina financiranja in rokov,
- skupno določanje meril za vlaganje sredstev v širjenje materialne osnove dela,
- skupno določanje meril za stimulacijo za doseganje čim boljših rezultatov dela.

Počitniška skupnost

Člen 73

Počitniška skupnost združenega podjetja deluje v okviru skupnih služb z namenom, da opravlja za delavce združenega podjetja, njihove svojce, upokojujence in štipendiste združenega podjetja naslednje dejavnosti:

- organizira in nudi gostinske-počitniške storitve v lastnih in tujih počitniških domovih, kampih in drugih turističnih centrih,
- organizira izlete, ekskurzije in druge rekreativne prireditve.

Za opravljanje dejavnosti Počitniške skupnosti vlagajo temeljne organizacije združenega dela dogovorjena sredstva.

Člen 74

Delo Počitniške skupnosti organizira in vodi upravnik Počitniške skupnosti, ki ga imenuje svet Počitniške skupnosti na podlagi javnega razpisa.

Člen 75

Notranjo organizacijo Skupnih služb urejajo splošni akti, ki morajo biti v skladu s tem sporazumom. Splošne akte sprejmejo sveti delovnih skupnosti, nanje pa daje soglasje skupščina združenega podjetja.

Člen 76

Delovne skupnosti zastopajo njihovi poslovodni organi, delovno skupnost Skupnih služb ZP zastopa generalni sekretar ZP.

Člen 77

Skupne službe združenega podjetja morajo biti organizirane tako, da zagotavljajo strokovno in uspešno izvajanje nalog. Skupne službe se v svojem delovanju povezujejo z zunanjimi institucijami in družbenopolitičnimi skupnostmi, kakor tudi z ustreznimi službami v delovnih organizacijah, da bi s tem zagotovile neposredno sodelovanje pri načrtovanju poslovne usmeritve združenega podjetja in vplivanje na sprejemanje sistemskih rešitev v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Šolski center Iskra

Člen 78

Podpisnice so soustanovitelji Šolskega centra združenega podjetja, ki je samostojna delovna organizacija izven združenega podjetja in opravlja izobraževalno dejavnost za potrebe Iskrine skupnosti.

Podpisnice tega sporazuma pooblaščajo združeno podjetje, da izvaja ustanoviteljske pravice do Šolskega centra Združenega podjetja.

IV. Medsebojni ekonomski odnosi

Člen 79

Podpisnice se s tem samoupravnim sporazumom dogovorijo, da se bodo v medsebojnem poslovanju in v poslovanju navzven ravnale po naslednjih načelih:

1. da bodo skupno definirale poslovne cilje – poslovno politiko združenega podjetja, tako da bodo medsebojno koordinirale programe ter predmet poslovanja ter svoje poslovanje vskladile s tako oblikovanimi skupnimi interesi;
2. da bodo v poslovanju navzven zagotavljale enoten nastop združenega podjetja tako, da bodo medsebojno koordinirale in povezovale posle, kadar s takim ravnanjem dosežejo večje ugodnosti za združeno podjetje kot celoto;
3. da bodo v medsebojnem poslovanju uveljavljale ekonomske in tržne zakonitosti; z dogovorjeno predkupno pravico in s pravico največjih ugodnosti v prome-

tu s proizvodi, storitvami, industrijsko lastnino in s sredstvi;

4. da bodo vselej, kadar je to gospodarsko utemeljeno in tehnično možno, medsebojno poslovanje izvajale brez posrednikov;
5. da si samovoljno ne bodo prevzemale proizvodnih programov in poslov, ki spadajo v dejavnost druge podpisnice;
6. da bodo uporabljale dogovorjeno tehniko obračuna in poslovanja;
7. da bodo reševale medsebojne spore prek interne arbitraže.

Člen 80

Podpisnice poslujejo samostojno in prevzemajo vso odgovornost za ekonomičnost poslovanja ter za izpolnitev planiranja nalog in poslovnih ciljev.

Podpisnice sprejemajo poslovno politiko, ki izraža skupne interese in cilje združenega podjetja in posameznih delovnih organizacij s programom razvoja, srednjeročnim programom in letnim gospodarskim planom.

Člen 81

Podpisnice se dogovorijo, da bodo potrebe za svoje poslovanje, ki so predmet poslovanja združenega podjetja, krile prvenstveno z naročili pri ustrezni podpisnici le v izjemnih primerih pa tudi izven združenega podjetja, če je to za podpisnico – naročnika ugodnejše in če to ne nasprotuje skupni politiki in ciljem združenega podjetja. V teh izjemnih primerih je potrebno informirati podpisnico – dobavitelja pred sklenitvijo posla.

Člen 82

Podpisnice se zavezujejo, da bodo izdelki, storitve in ostale dejavnosti podpisnic na kvalitetni ravni, ki zagotavlja optimalne rezultate in uspešen konkurenčni nastop na tržišču.

Člen 83

Podpisnice se zavezujejo, da bodo izvajale dejavnosti skupnega pomena prek v zato organiziranih skupnih organizacij in s tem prevzemajo obveznosti, da jim zagotovijo materialne pogoje za delovanje in razvoj.

Člen 84

Podpisnice so dolžne v samoupravnih sporazumih, dolgoročnih in letnih pogodbah ter drugih aktih zagotoviti uveljavitev teh načel in poslovnih ciljev.

Sredstva

Člen 85

Upravljanje z družbenimi sredstvi je v celoti v pristojnosti temeljnih organizacij združenega dela, kar vključuje tudi tista sredstva, ki so jih temeljne organizacije združenega dela s samoupravnimi sporazumi združile z namenom, da jih bodo upravljale skupno v svojih delovnih organizacijah, organizacijah skupnega pomena in združenem podjetju.

Upravljanje z družbenimi sredstvi mora biti v skladu z načelom dobrega gospodarjenja in v skladu z zakonitimi predpisi in s tem sporazumom.

Dohodek in delitev dohodka

Člen 86

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela pridobivajo dohodek, ki v celoti pripada temeljnim organizacijam združenega dela, upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije ter odločajo o dohodku, ki ga kot del skupnega družbenega dohodka ustvarijo.

V svojem in skupnem interesu delijo delavci dohodek po načelu delitve po delu in solidarnosti ter v skladu z zakonitimi predpisi, samoupravnimi sporazumi in drugimi splošnimi akti.

Člen 87

Pri odločanju o delitvi dohodka so delavcem organizacij združenega dela vodilo njihovi trajni, posamični in skupni interesi ter potrebe po razširjanju materialnih osnov, zaradi česar morajo upoštevati zlasti to, da:

a) dohodek, ki ga temeljne organizacije združenega dela skupaj dosežejo z združitvijo dela in sredstev, delijo v sorazmerju z vloženim delom in sredstvi;

b) zagotavljajo vlaganje sredstev v razširjanje materialnih osnov za nadaljnji gospodarski razvoj temeljnih organizacij združenega dela, delovnih organizacij, organizacij skupnega pomena in združenega podjetja kot celote;

c) zagotovijo sredstva za skladno rast osebnih dohodkov, sredstev skupne porabe,

življenjske ravni delavcev, notranjih in zunanjih rezerv ter sredstva za pokrivanje potreb širših družbenih skupnosti.

Člen 88

Podpisnica si v primeru izgube lahko pridobi sredstva iz svojega rezervnega sklada, od drugih podpisnic in iz sredstev sklada skupnih rezerv združenega podjetja. Podpisnica pa je dolžna, da pridobi za pokrivanje izgube tudi sredstva iz drugih virov (sredstva družbenopolitičnih skupnosti, občine, republike in drugod).

Podpisnice se s tem sporazumom dogovorijo, da bodo po načelu solidarnosti pomagale v okviru ekonomskih možnosti podpisnici, ki posluje z izgubo.

Združevanje sredstev v združeno podjetje

Člen 89

Za doseganje skupnih ciljev in za zagotovitev večje poslovne varnosti in za uspešno delovanje skupnih dejavnosti, podpisnice sporazuma združujejo del svojih sredstev v združenem podjetju in to v:

- a) Skupnih skladih:
 - sklad skupnih rezerv
 - znanstveno-raziskovalni sklad.
- b) Združenih sredstvih za opravljanje skupnih dejavnosti:
 - združena sredstva za marketing dejavnost,
 - združena sredstva za osvajanje tujih tržišč,
 - združena sredstva za splošno tehnično dejavnost,
 - združena sredstva za zaščito industrijske lastnine,
 - združena sredstva za pridobivanje in izobraževanje kadrov,
 - združena sredstva za skupne službe združenega podjetja,
 - združena sredstva za delovanje počitniške skupnosti združenega podjetja.
- c) Združenih sredstvih za skupna vlaganja.

Podpisnice se lahko dogovorijo tudi za druge oblike združevanja sredstev za določene namene.

Poslovanje skladov se ureja s pravili skladov, ki jih sprejema skupščina združenega podjetja soglasno.

Koriščenje združenih sredstev pod tč. b) se izvaja po sprejetih programih, ki jih skup-

no z gospodarskim planom sprejemajo podpisnice.

Za skupna vlaganja in za druge oblike združevanja sredstev se podpisnice dogovorijo neposredno za vsak primer posebej.

Sredstva skladov in sredstva za skupna vlaganja so združena sredstva vseh temeljnih organizacij združenega dela.

Člen 90

Če je v samoupravnem sporazumu o združevanju temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo dogovorjeno solidarno jamstvo, podpisnice vlagajo svoja sredstva v skupne sklade in namenska združena sredstva, solidarno.

V skupne sklade in skupna združena sredstva ne vlagajo temeljne organizacije združenega dela družbenega standarda za prtega tipa.

Sklad skupnih rezerv

Člen 91

Temeljne organizacije združenega dela združujejo del svojih sredstev v skladu skupnih rezerv z namenom, da si medsebojno zagotovijo večjo poslovno in socialno varnost.

Višina sredstev tega sklada se sporazumno dogovori z vsakoletnim gospodarskim planom združenega podjetja. Sklad skupnih rezerv se formira po naslednjih kriterijih:

- 10 % vseh sredstev vlagajo temeljne organizacije združenega dela v enakih deležih;

- 90 % vseh sredstev pa od doseženega dohodka temeljnih organizacij združenega dela v tekočem letu.

V ta sklad vlagajo podpisnice tudi sredstva v višini 2/3 tistih sredstev, ki naj bi jih sicer odvajale v republiški in občinski rezervni sklad (v primeru sprejetja tako predlaganega zakonskega določila).

V ta sklad se stekajo tudi sredstva, ki dotekajo na osnovi uveljavljanja regresne pravice združenega podjetja do posameznih temeljnih organizacij združenega dela oziroma delovnih organizacij iz razlike pri obračunu davka na osebne dohodke po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Ta sklad upravlja skupščina združenega podjetja.

Sredstva tega sklada se dajejo praviloma kot posojilo.

Znanstveno-raziskovalni sklad

Člen 92

Za financiranje znanstveno-raziskovalne dejavnosti, temeljne organizacije združenega dela sporazumno združujejo del svojih sredstev v znanstveno-raziskovalni sklad. Višina sredstev tega sklada se določi z vsakoletnim gospodarskim planom na osnovi programa razvojno-raziskovalnih nalog, ki ga predloži skupščini združenega podjetja področni kolegij. Osnova za formiranje tega sklada je odstotek od celotnega dohodka v preteklem letu.

Z znanstveno-raziskovalnim skladom upravlja skupščina združenega podjetja. Sredstva sklada za znanstveno-raziskovalno delo se razdeljujejo na osnovi razpisa za izvedbo znanstveno-raziskovalnih nalog. Iz sredstev sklada za znanstveno-raziskovalno delo se odobravajo predvsem sredstva za dolgoročne znanstvene raziskave, ki so v skupnem interesu. V izjemnih primerih in pod pogojem, da ima sklad lastna sredstva, jih lahko daje tudi podpisnicam tega sporazuma kot posojilo za izvršitev določene raziskovalne naloge za njene potrebe. Rezultate znanstveno-raziskovalnega dela, ki se financirajo iz znanstveno-raziskovalnega sklada, lahko uporabljajo vse temeljne organizacije združenega dela, vendar le v okviru svojega predmeta poslovanja proti plačilu po realni vrednosti, ki je lahko enkratno v obliki kredita, ali v obliki rojalitija. Sredstva, ki se zbirajo iz odprodaje rezultatov znanstvenih raziskav, se ponovno stekajo v znanstveno-raziskovalni sklad z namenom, da se tako povečujejo sredstva sklada.

Sklad ima svoj pravilnik, s katerim ureja svoje poslovanje in pogoje za kreditiranje, ki jih sprejema skupščina soglasno.

Združena sredstva za marketing dejavnost

Člen 93

Za financiranje skupnih marketing dejavnosti združujejo temeljne organizacije združenega dela sredstva za pokrivanje stroškov te dejavnosti. Iz teh sredstev se financirajo predvsem:

- raziskave tržišč
- institucionalna propaganda
- razvoj hišnega stila.

Višina sredstev oziroma prispevkov po-

sameznih temeljnih organizacij združenega dela se določi z vsakoletnim gospodarskim planom združenega podjetja na osnovi programa za skupne marketing dejavnosti, ki ga izdela ISKRA-Commerce. Osnova za združevanje sredstev za marketing dejavnost je odstotek od planiranega celotnega dohodka za tekoče leto.

Dodeljena sredstva za izvrševanje posameznih nalog se smatrajo kot posojilo vse dotlej, dokler niso opravičena z izvršenimi nalogami.

Združena sredstva za osvajanje tujih tržišč

Člen 94

Za pokrivanje stroškov pri osvajanju novih tržišč in za širjenje zunanje trgovinske mreže, združujejo temeljne organizacije združenega dela sredstva, katerih višina je določena z vsakoletnim gospodarskim planom na osnovi programa za osvajanje tujih tržišč in za širjenje zunanje trgovinske mreže, ki ga izdela Iskra Commerce.

Osnove za prispevek posameznih temeljnih organizacij združenega dela so:

- 10 % vseh sredstev vlagajo temeljne organizacije združenega dela v enakih deležih,
- 45 % v odvisnosti od doseženega dohodka v preteklem letu,
- 45 % v odvisnosti od doseženega izvoza v preteklem letu.

S sredstvi upravlja skupščina združenega podjetja.

Združena sredstva za splošno-tehnično dejavnost

Člen 95

Za financiranje splošnih tehničnih dejavnosti, ki obsegajo zaščito industrijske lastnine, kompleksno tehnično dokumentacijo, študij, organizacijo in vrednotenje dela, raziskave in preizkuse kakovosti in zanesljivosti ter informacijsko dokumentacijo združujejo temeljne organizacije združenega dela sredstva, katerih višina je določena z vsakoletnim gospodarskim planom na osnovi programov, ki jih predloži ustrezni področni kolegij.

Višina prispevkov posameznih temeljnih organizacij združenega dela se določi na naslednjih osnovah:

- 10 % vseh sredstev vlagajo temeljne organizacije združenega dela v enakih deležih,

- 90 % na osnovi povprečno doseženega dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela v zadnjih treh letih.

Dodeljena sredstva so namenska. Uporaba sredstev mora biti dokumentirana z izvršenimi nalogami v skladu s sprejetimi programi.

S sredstvi upravlja skupščina združenega podjetja.

Združena sredstva za pridobivanje in izobraževanje kadrov

Člen 96

Za financiranje dejavnosti za pridobivanje in izobraževanje kadrov, združujejo temeljne organizacije združenega dela sredstva, katerih višina je določena z vsakoletnim gospodarskim planom na osnovi programa, ki ga predlaga področni kolegij. Iz teh sredstev se financirajo predvsem:

- akcije za pridobivanje kadrov
- akcije za izobraževanje kadrov
- dejavnost kluba štipendistov ISKRE
- razne oblike pomoči šolam in drugo.

Višina prispevkov posameznih temeljnih organizacij združenega dela je določena na osnovi izplačanih osebnih dohodkov temeljnih organizacij združenega dela v preteklem letu.

Dodeljena sredstva so namenska. S sredstvi upravlja skupščina združenega podjetja.

Združena sredstva za financiranje skupnih služb ZP

Člen 97

Za financiranje posameznih dejavnosti skupnih služb združujejo temeljne organizacije združenega dela sredstva, katerih višina je določena z vsakoletnim gospodarskim planom. Višino sredstev se določa na podlagi vrednotenja nalog za posamezne dejavnosti v skupnih službah združenega podjetja.

Predlog izdela področni kolegij generalnega direktorja ZP.

Višina prispevkov posameznih temeljnih organizacij združenega dela se določi na naslednjih osnovah:

- 10 % vseh sredstev vlagajo temeljne organizacije združenega dela v enakih deležih,
- 90 % v odvisnosti od dohodka v preteklem letu.

Prispevek posameznih temeljnih organizacij združenega dela se avtomatično kori-

gira v odvisnosti od doseženih rezultatov v temeljnih organizacijah združenega dela, ki so izkazani v periodičnih in zaključnih računih. Korekcija je odvisna od razmerja med planiranim in doseženim dohodkom in od planiranih in doseženih osebnih dohodkov v tekočem letu.

Člen 98

Določila člena 95 veljajo smiselno tudi za sekretariat skupščine ZP.

Člen 99

Podpisnice se zavezujejo, da bodo pri združevanju sredstev za financiranje dejavnosti posameznih skupnih služb ZP upoštevale tudi sredstva, potrebna za financiranje dejavnosti splošnega sektorja skupnih služb ZP.

Združena sredstva za delovanje počitniške skupnosti Iskra

Člen 100

Za pokrivanje dela stroškov Počitniške skupnosti združujejo temeljne organizacije združenega dela sredstva, katerih višina je določena z vsakoletnim gospodarskim planom. Za vsakoletni gospodarski plan izdela Počitniška skupnost program in predlaga predračun stroškov. Višina prispevkov posameznih temeljnih organizacij združenega dela se določi v odvisnosti od obsega počitniških storitev, ki so jih posamezne temeljne organizacije koristile v zadnjih treh letih.

Dodeljena sredstva so namenska. S sredstvi upravlja skupščina združenega podjetja. Združena sredstva se uporabljajo predvsem za:

- vzdrževanje obstoječih počitniških kapacitet,

- razširitev obstoječih kapacitet,
- izgradnjo novih kapacitet.

Člen 101

Organizacija združenega dela in delovne skupnosti, ki so organizirane za opravljanje skupnih dejavnosti združenega podjetja, prispevajo sredstva za sklade, za združena sredstva in za financiranje skupnih služb združenega podjetja samo za tisti del sredstev, ki izhajajo iz dohodka, ki ga ustvarijo s poslovanjem za zunanje naročnike, odnosno za dejavnosti, ki niso neposredno vezane na proizvodne organizacije Iskre.

Prispevki za sklade, združena sredstva in za financiranje skupnih služb teh organizacij združenega dela se izračunajo po enakih osnovah, kakor za ostale podpisnice, s tem da se tako izračunane prispevke pomnoži s koeficientom, ki izhaja iz razmerja med celotnim dohodkom, ki ga ustvarijo s poslovanjem za zunanje naročnike oz. za dejavnosti, ki niso neposredno vezane na proizvodne dejavnosti združenega podjetja in njihovim celotnim dohodkom.

SREDSTVA ORGANIZACIJ SKUPNEGA POMENA

A. Inštitut za produktivnost dela in metrologijo

Člen 102

Sredstva za poslovanje Inštituta za produktivnost in metrologijo (v nadaljevanju: inštitut) se formirajo na osnovi realiziranih naročil:

- iz notranjih in zunanjih namenskih skladov za financiranje raziskovalne dejavnosti,
- iz namenskih sredstev za skupne dejavnosti,
- iz prodaje intelektualnih storitev
- iz ostalih prihodkov, ki se po zakonitih predpisih štejejo v celotni dohodek.

Člen 103

Podpisnice zavezujejo inštitut, da vodi tako evidenco koriščenja namenskih sredstev za dejavnosti, ki so mu jih poverile podpisnice, da bo mogoče ugotavljati rezultate dela in določati pravice, ki izhajajo iz minulega dela podpisnika in inštituta.

Sprememba namenske porabe sredstev je možna samo s soglasjem odbora za inovacijsko dejavnost v okviru pooblastil, ki jih je dobil od skupščine združenega podjetja.

Člen 104

Podpisnice priznavajo inštitutu kot prispevek pri združevanju dela in sredstev, iz katerega imajo podpisnice pravico na udeležbo v dohodku inštituta, znanje, delo in sredstva, ki jih je prispeval za izvedbo razvoja. Vrednost te naložbe se določa s posebno pogodbo za vsak primer posebej.

Člen 105

Podpisnice so sporazumne, da bodo tekoče zagotavljale sredstva, ki so po tem sporazumu določena za financiranje skupnih dejavnosti, katere opravlja inštitut za celotno združeno podjetje po sprejetem programu in sredstva za kritje obveznosti in pogodb in sporazumov, ki jih posamezne podpisnice sklenejo z inštitutom.

Člen 106

Podpisnice so sporazumne, da se razširitev materialne osnove za znanstveno raziskovalno delo financira iz sredstev za financiranje znanstveno-raziskovalnih nalog. Pri tem pa se inštitut obvezuje, da bo za razširitev materialnih osnov inštituta prispeval tudi vsa sredstva, ki jih po zaključnem računu namenja za enostavno in razširjeno produkcijo.

Člen 107

Inštitut poroča skupščini združenega podjetja o opravljanju zaupanih funkcij in o trošenju združenih sredstev.

B. ISKRA – Commerce

Člen 108

Sredstva za poslovanje Iskra Commerce se formirajo iz naslednjih virov:

a) realizirani rabati in razlika v ceni pri prodaji blaga združenega podjetja na domačem trgu,

b) razlike v ceni za prodano blago na domačem trgu, ki ni proizvedeno v združenem podjetju in se z njim trguje kot z dopolnilnim asortimentom,

c) provizije za izvozno in uvozno dejavnost na račun organizacij združenega podjetja,

d) provizije za izvozno in uvozno dejavnost na račun drugih,

e) provizije za nabavo na domačem trgu za potrebe organizacij združenega podjetja,

f) provizija za predstavnisko, zastopniško in akvizicijsko dejavnost na domačem trgu,

g) zastopniške provizije od zastopanja inozemskih firm,

h) dohodkov od storitev projektivnih, servisnih in montažnih dejavnosti,

i) iz realiziranih stroškov in nalog, ki se

financirajo iz združenih namenskih sredstev za osvajanje tujih tržišč,

j) iz realiziranih nalog, ki se financirajo iz združenih namenskih sredstev za marketing dejavnosti.

Dohodki pod tč. a), c), e) in f) se formirajo v višini dogovorjeni med Iskra Commerce in posameznimi podpisnicami na osnovi letnih pogodb, ali pa na osnovi dogovorov za posamezne posle.

Podpisnice in Iskra Commerce se sporazumejo, da bodo ob periodičnih obračunih predvsem pa po zaključnem računu opravile korekcijo dogovorjenih stopenj rabatov v primerih, če so po periodičnem obračunu, oz. po zaključnem računu, zaradi spremenjenih pogojev gospodarjenja, dosežena drugačna delilna razmerja, kot so bila predvidena z gospodarskimi plani.

Člen 109

Iskra Commerce se obvezuje, da bosta višina in način oblikovanja dohodkov pod tč. b), d) in h) formirana tako, da ne bosta posredno ali neposredno vplivala na ekonomske učinke proizvodnje, ali na dobro ime Združenega podjetja.

Člen 110

Vlaganje v razširjene materialne osnove prodajne in servisne mreže predstavlja trajno obveznost podpisnic sporazuma: Iskra Commerce je obvezan izvajati dogovorjeno poslovno politiko in zagotoviti optimalne rezultate pri plasmanu izdelkov.

O investicijah v osnovna in obratna sredstva na področju trajnih tržnih funkcij odločajo podpisnice sporazuma na osnovi programa, ki ga predloži Iskra Commerce. Program sprejme skupščina združenega podjetja.

Člen 111

Iskra Commerce se obvezuje, da bo skupščini združenega podjetja poročal o izvajanju poverjenih skupnih funkcij in porabi združenih sredstev.

Podpisnice so sporazumne, da je stimulacijski del osebnih dohodkov medsebojno odvisen. Konkretno oblike in način korekcije se določijo v skladu z členom 31 tega sporazuma s pogodbo, ki jo delovne organizacije sklenejo z Iskra Commerce.

C. Banka ISKRA

Člen 112

Sredstva Banke za pokrivanje stroškov poslovanja določijo ustanoviteljice v posebnem samoupravnem sporazumu o ustanovitvi banke.

D. Glasilo

Člen 113

Glasilo se financira od prodanih izvodov časopisa.

E. Počitniška skupnost združenega podjetja

Člen 114

Počitniška skupnost združenega podjetja se financira s prodajo storitev in s prispevki podpisnic. Sredstva, ki jih na ta način formira Počitniška skupnost združenega podjetja se uporabljajo razen za pokrivanje stroškov tudi za vzdrževanje objektov in opreme, s katerimi upravlja.

F. Služba za organizacijo in poslovni informacijski sistem

Člen 115

Služba se financira iz plačil za konkretne naloge, ki jih služba opravlja za posamezne zainteresirane podpisnice.

V. Informacijski sistem Združenega podjetja

Člen 116

Podpisnice so sporazumne, da zagotovijo ustrezne podatke za informacijski sistem v združenem podjetju. Informacijski sistem združenega podjetja zajema vse tiste informacije, ki so nujne za opravljanje skupnih funkcij združenega podjetja, predvidenih s tem sporazumom in za načrtovanje kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne politike združenega podjetja.

Člen 117

Podpisnice so sporazumne, da bodo v ta namen uskladile svoj notranji informacijski sistem in se zavezujejo, da bodo pri tem razvijale sodobno metodo obdelave podatkov, in, da bodo dogovorjene podatke pravo-

časno posredovale za nadaljnjo obdelavo v združenem podjetju.

Člen 118

Podpisnice in združeno podjetje se zavezujejo, da bodo zagotovili redno, objektivno in celovito obveščanje delavcev združenega podjetja o doseganju in delitvi dohodka, o uporabi sredstev, o materialnem in finančnem stanju in poslovanju, o izpolnjevanju planov ter o vseh drugih zadevah, ki so pomembne za njihovo delo in odločanje ter za nadzor nad izvrševanjem odločitev in nad delom vseh organov in služb.

Člen 119

Podpisnice so se sporazumele, da bodo v združenem podjetju zagotovile medsebojno obveščanje delavcev združenega podjetja o vseh pomembnejših zadevah skupnega pomena, ki bi lahko vplivale na družbeno ekonomske odnose znotraj združenega podjetja, kakor tudi za njegove odnose z drugimi skupnostmi in družbo nasploh. V ta namen bodo v združenem podjetju ustanovile ustrezna sredstva obveščanja o skupnih zadevah.

Člen 120

Podpisnice so se tudi sporazumele, da bodo opredelile pogoje in način obveščanja širše dejavnosti o zadevah skupnega pomena, oz. o dejavnosti združenega podjetja kot celote, v smislu veljavnih norm o zagotavljanju javnosti dela.

VI. Planiranje

Člen 121

Podpisnice planirajo svoj kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni razvoj v temeljnih organizacijah združenega dela, delovnih organizacijah in v združenem podjetju v smislu skupno dogovorjenih in sprejetih poslovnih ciljev in soglašajo, da bodo s svojimi plani uresničevale svoje in skupne interese, usklajevale medsebojne poslovne odnose, odnose do drugih organizacij in pravnih oseb izven združenega podjetja in odnose do družbenopolitičnih skupnosti.

Člen 122

Podpisnice se obvezujejo, da bodo pri planiranju upoštevale skupno sprejete smernice, katere za vsako leto posebej do 30. septem-

bra sprejme skupščina združenega podjetja. V smernicah morajo biti obrazloženi osnovni cilji, ki naj jih združeno podjetje kot celota doseže v določenih obdobjih.

K smernicam morajo biti priloženi tudi programi tistih dejavnosti, za katere podpisnice združujejo svoja sredstva in katere so poverile organizacijam skupnega pomena. Smernice morajo vsebovati tudi metodologijo za prikaz podatkov, ki so v pogledu gospodarskega planiranja potrebni za gospodarski plan združenega podjetja.

Člen 123

Podpisnice se obvezujejo, da bodo vsako leto do 31. decembra sprejele svoje letne gospodarske načrte za naslednje leto. Na osnovi gospodarskih načrtov podpisnic, sestavijo skupne službe združenega podjetja zbirni gospodarski načrt za celotno združeno podjetje. Sprejema ga skupščina združenega podjetja.

Člen 124

Podpisnice in združeno podjetje morajo imeti tudi srednjeročni načrt razvoja, ki obsega obdobje petih let. Razčlenjen je na enoletna obdobja, s stalnim pomikom za eno leto.

Člen 125

Vloga združenega podjetja pri načrtovanju razvoja podpisnic je koordinativnega značaja v smislu izbora optimalnih možnosti za doseganje skupnih poslovnih ciljev in uresničevanja skupnih interesov. To svojo funkcijo opravlja združeno podjetje predvsem pri načrtovanju srednjeročnega in dolgoročnega razvoja v pogledu proizvodne orientacije, oz. programske usmeritve posameznih podpisnic.

VII. Tehnični dosežki in spoznanja

Člen 126

Podpisnice se obvezujejo, da bodo v vsakoletnih gospodarskih načrtih predvidele sredstva za ustvarjanje inovacij in za modernizacijo svojega proizvodnega programa v obsegu, ki bo zagotavljal uporabo sodobne tehnologije ter ustrezno kvaliteto raven in asortiment izdelkov.

Vsaka temeljna organizacija združenega dela je dolžna, da v lastnem in skupnem interesu ustrezno organizira in razvija ra-

ziskovalno dejavnost kot temelj za svoj programski in tehnološki napredek ter da pospešuje izumiteljsko, novatorsko in drugo inventivno dejavnost v največji možni meri. Pri teh svojih naporih se neposredno povezujejo z ustreznimi skupnimi službami ZP.

Člen 127

Rezultati inovacijskega procesa, pravice, ki iz njih izvirajo in dohodek iz teh rezultatov pripadajo tisti temeljni organizaciji združenega dela, v kateri so bili ustvarjeni z lastnim delom in sredstvi, ali pridobljeni na drug način.

Ce so inovacije rezultat združevanja dela in sredstev več temeljnih organizacij združenega dela, pripadajo rezultati in dohodki, ki izvirajo iz tako združenega dela in sredstev, vsaki od njih v razmerju, v katerem so k njemu prispevale.

Člen 128

Pravica do izkoriščanja inovacij pripada v enaki meri vsem temeljnim organizacijam združenega dela v združenem podjetju v okviru njihovega poslovnega predmeta. Temeljne organizacije združenega dela, ki koristijo inovacije, morajo sorazmerno svojemu gospodarskemu izkoriščanju inovacij povrniti ustrezni del stroškov in del presežnega dohodka tistim temeljnim organizacijam združenega dela, ki so inovacije ustvarile. Pri tem pa način uporabe inovacij ne sme škoditi dejavnosti tistih temeljnih organizacij združenega dela, katerim inovacije pripadajo.

Člen 129

Pogoji za izkoriščanje, čas izkoriščanja in način delitve rezultatov in dohodka, ki se dosega z uporabo inovacij, urejajo prizadete temeljne organizacije združenega dela z medsebojnimi pogodbami.

Člen 130

Podpisnice se obvezujejo, da se prek službe za industrijsko lastnino medsebojno tekoče obveščajo o rezultatih svoje inovacijske dejavnosti in si tako tudi omogočajo njihovo uporabo.

Člen 131

Pravice delavcev, ki so avtorji inovacij, so

zajamčene s pozitivnimi predpisi in splošni-
mi akti združenega podjetja.

Člen 132

Podpisnice se obvezujejo, da v lastnem in skupnem interesu rezultate inovacijskega procesa in druge rezultate združenega dela pravno varujejo, zlasti s pridobitvijo pravic industrijske lastnine (patenti, licence, know-how, blagovne in storitvene znamke, vzorci in modeli) doma in v tujini.

Iz skupnih interesov, ki izhajajo iz ekonomskih in zlasti tržnih zakonitosti, se vse pravice industrijske lastnine glasijo na združeno podjetje.

Člen 133

Za pridobitev in obrambo pravic industrijske lastnine je pooblaščen služba za industrijsko lastnino. Delokrog pravic in dolžnosti te službe ureja poseben splošni akt združenega podjetja.

Člen 134

Pri prometu lastninskih pravic do industrijske lastnine s tretjimi osebami se temeljne organizacije združenega dela zavezujejo, da bodo predhodno pridobile strokovno mnenje in ocena službe za industrijsko lastnino v Raziskovalnem inštitutu. V teh primerih kot pogodbeni stranka nastopa z druženo podjetje po pooblastilu temeljne organizacije združenega dela oz. podpisnice sporazuma.

VIII. Samoupravljanje

Člen 135

Neodtujljiva pravica vsakega delavca v združenem podjetju je, da uresničuje pravico dela z družbenimi sredstvi v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela in v vseh drugih oblikah združenega dela in sredstev, odloča o delu in poslovanju organizacij združenega dela, o zadevah in sredstvih celotnih odnosov družbene reprodukcije, ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združenega dela in sredstev in si pridobiva osebni dohodek. Delavci uresničujejo samoupravljanje v temeljnih organizacijah združenega dela, v katerih delajo, in v drugih organizacijah združenega dela: na zborih delovnih ljudi, z referendumi, po delegatih v delavskih svetih, skupščini in v drugih voljenih organih

upravljanja, s kontrolo nad izvrševanjem odločitev ter kontrolo nad delom organov in služb v vseh organizacijah združenega dela.

Sprejemanje skupnih odločitev

Člen 136

Delavci odločajo o vseh svojih neodtujljivih pravicah v svojih temeljnih organizacijah združenega dela, tudi o tistih, za katere so se dogovorili, da jih bodo upravljali skupno z drugimi temeljnimi organizacijami združenega dela.

Ko delavci odločajo o svojih neodtujljivih pravicah, za katere so se dogovorili, da jih bodo upravljali skupno z delavci drugih temeljnih organizacij združenega dela, sprejemajo sklepe v skupnih organih upravljanja soglasno. Kadar soglasje ni doseženo, imenujejo komisijo, da izvede usklajevalni postopek. Če se tudi z usklajevalnim postopkom ne doseže soglasje, prične pristojni organ arbitražni postopek.

Pravica iniciative, dajanja pripomb in predlogov, pregled izvrševanja sklepov

Člen 137

Podpisnice morajo zagotoviti delavcem tako organizacijo samoupravljanja, da ob zanje sprejemljivih pogojih in načinih lahko dajejo iniciativo za čim boljše poslovanje in upravljanje temeljnih organizacij združenega dela, delovne organizacije in združenega podjetja ter da lahko na vseh organih upravljanja in poslovanja dajejo pripombe in predloge.

Delavci morajo biti obveščeni, kako so bili upoštevani njihovi predlogi in pripombe, kakor tudi o tem, kako se izpolnjujejo sklepi zborov delavcev ter organov upravljanja.

Referendum

Člen 138

Z referendumom se odločajo delavci o vprašanjih, ki so določeni z zakonom, njihovimi samoupravnimi sporazumi o združevanju v delovne organizacije, ali ~~statuti~~ delovnih organizacij.

Samoupravni sporazumi v združenem podjetju

Člen 139

Podpisnice se sporazumejo, da bodo skupno in enotno uredile družbeno-ekonomski položaj članov svojih delovnih skupnosti z naslednjimi samoupravnimi sporazumi:

- samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov,

- samoupravni sporazum o načelih za urejanje medsebojnih razmerij v združenem delu.

Podpisnice se lahko dogovorijo tudi za druge samoupravne sporazume.

Člen 140

Podpisnice se sporazumejo, da bodo s splošnimi akti združenega podjetja urejale tiste zadeve, za katere so se odločile, da jih bodo urejale skupno. To so predvsem:

- enoten poslovni informacijski sistem,
- varovanje poslovne skrivnosti,
- zagotavljanje javnosti dela,
- nagrajevanje posebnih dosežkov na področju gospodarjenja,
- osnove kadrovske politike,
- podpisnice se lahko dogovorijo tudi za druge splošne akte.

Skupščina združenega podjetja

Člen 141

Skupščina združenega podjetja je skupni organ upravljanja, sporazumevanja, dogovarjanja in usklajevanja delavcev temeljnih organizacij združenega dela v Združenem podjetju za urejanje zadev, za katere so se s tem samoupravnim sporazumom dogovorile, da jih bodo upravljali skupno.

Člen 142

Skupščino združenega podjetja sestavljajo delegati vseh temeljnih organizacij združenega dela podpisnic, ki so neposredno izvoljeni po postopku, kot ga določa statut temeljne organizacije združenega dela, oz. statut delovnih organizacij, ki v svoji sestavi nimajo temeljnih organizacij združenega dela.

V delu skupščine deluje enakopravno tudi delegat delovne skupnosti skupnih služb, kadar so v obravnavi zadeve, ki zadevajo s samoupravnim sporazumom dogovorjene pravice in obveznosti delavcev delovne skupnosti skupnih služb.

Vsaka temeljna organizacija združenega dela ima v skupščini en glas.

Člen 143

Skupščina ima naslednje pristojnosti:

1. SOGLASNO:

a) sprejema:

- programsko-razvojno usmeritev združenega podjetja kot celote,
- poslovno politiko in cilje združenega podjetja,
- smernice za gospodarsko planiranje in gospodarske plane,
- poročstvo združenega podjetja za pokrivanje obveznosti podpisnic,
- predlog samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov združenega podjetja z drugimi organizacijami združenega dela in njihovimi asociacijami, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in družbeno-političnimi skupnostmi,
- politiko koriščenja sredstev skupnih skladov,
- program trošenja sredstev sklada skupnih rezerv.

2. Z VEČINO GLASOV VSEH DELEGATOV

a) sprejema:

- poslovnik o delu organov upravljanja združenega podjetja,
 - splošne akte združenega podjetja,
 - enotne osnove sistema poslovno informacijske dejavnosti za združeno podjetje;
- ##### b) obravnava in zavzema stališča o:
- izvajanju gospodarskega plana združenega podjetja,
 - zaključnem računu združenega podjetja,

- predlogu samoupravnih sporazumov med podpisnicami združenega podjetja,
 - delu kolegijskih izvršilnih organov, poslovnih organov in delu skupnih služb;
- ##### c) odloča:

- o ugovorih proti odločbam izvršilnih in poslovnih organov združenega podjetja,
- o ukrepanju v primerih neizpolnjevanja sklepov skupščine in kolegijskih izvršilnih organov združenega podjetja, samo-

upravnih sporazumov, zakonskih določil in določil splošnih aktov združenega podjetja, kadar je to v njeni pristojnosti;

d) daje soglasje:

- k temeljnim splošnim aktom delovnih skupnosti, skupnih služb združenega podjetja;

e) razpravlja:

- o odločitvi temeljnih organizacij združenega dela o izstopu iz združenega podjetja;

f) voli in razrešuje:

- kolegijske izvršilne organe skupščine združenega podjetja, njihove predsednike in namestnike predsednikov,

- kolegijske poslovodne organe združenega podjetja,

- predsednika in namestnika predsednika skupščine združenega podjetja,

- individualne poslovodne organe združenega podjetja;

g) imenuje in razrešuje:

- komisije skupščine združenega podjetja in druga delovna telesa,

- člane arbitraže, kadar je v sporu združeno podjetje,

- člane stalnega razsodišča,

- delegate v organe upravljanja Šolskega centra,

- delegate v razpisne komisije za razpis individualnih poslovodnih organov organizacij skupnega pomena;

h) razpisuje:

- referendum;

i) določa:

- rok za izvolitev delegatov temeljnih organizacij združenega dela v skupščino združenega podjetja;

j) nadzoruje:

- izvrševanje svojih sklepov,
- izvajanje samoupravnih sporazumov združenega podjetja,

- delo kolegijskih izvršilnih organov,

- delo individualnih poslovodnih organov in kolegijskega poslovodnega organa,

- izvrševanje gospodarskega plana združenega podjetja, srednjeročnih in dolgoročnih programov razvoja združenega podjetja;

k) ugotavlja:

- izid glasovanja po temeljnih organizacijah združenega dela o skupnih zadevah.

vico razveljaviti sklepe kolegijskih izvršilnih organov združenega podjetja, če so sklepi sprejeti v nasprotju z določili tega sporazuma.

Skupščina združenega podjetja ima pravico razveljaviti in odpraviti vsak akt izvršilnega ali poslovodnega organa združenega podjetja, če je ta v nasprotju z določili tega sporazuma, s splošnimi predpisi, splošnimi akti združenega podjetja in sklepi skupščine združenega podjetja.

Razveljavitev sklepov lahko predlagajo delavski sveti podpisnic, vodstva družbeno-političnih organizacij, predsednik skupščine in generalni direktor. Predlog za razveljavitev sklepa predloži skupščini predsednik, skupščina pa mora biti pred sklepanjem seznanjena tudi s stališčem organa, čigar sklep se razveljavlja.

Predsedstvo skupščine združenega podjetja

Člen 145

Predsedstvo skupščine se ustanovi z namenom, da programira in koordinira delo skupščine združenega podjetja in njenih izvršilnih organov, da usklajuje priprave za seje skupščine, za izvršilna opravila po pooblastilih skupščine združenega podjetja. Predsedstvo po svoji presoji predhodno obravnava zadeve, ki so predložene skupščini.

V predsedstvu se usklajuje tudi delovanje organov upravljanja in družbeno-političnih organizacij.

Stališča predsedstva so oblikovana kot predlogi in priporočila.

Člen 146

Predsedstvo skupščine sestavljajo: predsednik skupščine in njegov namestnik ter predsedniki odborov skupščine. V delo predsedstva skupščine se vključujejo tudi predsedniki družbenopolitičnih organizacij združenega podjetja.

Predsednik skupščine je hkrati tudi predsednik predsedstva.

Kolegijski izvršilni organi

Člen 147

Kolegijski izvršilni organi združenega podjetja izvajajo in sprejemajo odločitve za

Člen 144

Skupščina združenega podjetja ima pra-

izvrševanje nalog iz svoje pristojnosti, nadzoruje izvrševanje sklepov skupščine ter daje oceno predlogov poslovodnih organov pred obravnavo v skupščini.

Kolegijski izvršilni organi so:

1. Odbor za razvojno in programsko politiko.
2. Odbor za gospodarsko-finančne zadeve.
3. Odbor za inovacijsko dejavnost.
4. Odbor za marketing in informatiko.
5. Odbor za organizacijske zadeve.
6. Odbor za kadrovske in socialne zadeve.

Pri skupščini združenega podjetja deluje tudi:

- odbor za splošni ljudski odpor.

Odbor za samoupravni nadzor

Člen 148

Odbor za samoupravni nadzor je poseben organ samoupravne delavske kontrole, ki nadzira izvajanje samoupravnega sporazuma in drugih splošnih aktov, družbenih dogovorov, izvajanje sklepov delavskih organov upravljanja, poslovodnih organov, uresničevanje delovnih in samoupravnih pravic delavcev, organov in služb organizacije; odgovornega, družbeno in ekonomsko smiselnega uporabljanja sredstev; uveljavljanje in zaščita pravic delavcev v medsebojnih odnosih v združenem delu; obveščanje delavcev o vpraših njih, pomembnih za odločanje in kontrolo v organizaciji združenega dela in za uveljavljanje drugih samoupravnih pravic in dolžnosti ter interesov delavcev v združenem delu.

Člen 149

Kolegijski izvršilni organi štejejo po enajst članov.

Člen 150

Odbor delavske kontrole šteje 11 članov, ki jih neposredno izvolijo delavci na svojih zborih.

Mandatna doba članov odbora je enaka kot za člane skupščine.

Člen 151

Odbor za razvojno in programsko politiko združenega podjetja ima naslednje pristojnosti:

- obravnava predloge smernic razvojnega programa in gospodarskega plana združenega podjetja,

- obravnava predloge in sprejema stališča do programov združenega podjetja,

- nadzoruje izvajanje sprejetih programov razvoja združenega podjetja,

- obravnava smernice gospodarskega planiranja ter gospodarskega plana združenega podjetja.

Člen 152

Odbor za gospodarsko-finančne zadeve ima naslednje pristojnosti:

- obravnava predloge smernic razvojnega programa in gospodarskega plana združenega podjetja,

- obravnava ekonomske in finančne analize za združeno podjetje,

- obravnava predloge investicijskih in ostalih ekonomskih elaboratov za združeno podjetje,

- obravnava smernice gospodarskega planiranja in gospodarski plan združenega podjetja,

- obravnava analize rezultatov poslovanja ter naložb za združeno podjetje,

- obravnava periodične obračune poslovanja združenega podjetja,

- obravnava predloge za izboljšanje ekonomike poslovanja združenega podjetja,

- nadzoruje porabo sredstev skladov skupnih rezerv združenega podjetja.

Člen 153

Odbor za inovacijsko dejavnost ima naslednje pristojnosti:

- obravnava predloge smernic razvojnega programa in gospodarskega plana združenega podjetja,

- obravnava smernice in programe inovacijskih dejavnosti združenega podjetja,

- obravnava predlog programa raziskovalne dejavnosti združenega podjetja,

- usmerja in obravnava dejavnost službe za industrijsko lastnino,

- obravnava predlog in delovanje sistemov integralnega vodenja kvalitete,

- nadzira porabo sredstev za realizacijo razvojnih nalog in nalog s področja splošno-tehnične dejavnosti.

Člen 154

Odbor za marketing in informatiko ima

naslednje pristojnosti:

- obravnava predloge smernic razvojnega programa in gospodarskega plana združenega podjetja,

- obravnava program tržnih raziskav in dejavnosti službe marketinga,

- nadzoruje koriščenje združenih sredstev za marketing dejavnost in združenih sredstev za osvajanje tujih tržišč,

- obravnava sistem poslovne informacijske dejavnosti v združenem podjetju,

- usmerja avtomatsko obdelavo podatkov v združenem podjetju,

- nadzoruje zunanjetrgovinsko poslovanje združenega podjetja

Člen 155

Odbor za organizacijske zadeve ima naslednje pristojnosti:

- obravnava predloge smernic razvojnega programa in gospodarskega plana združenega podjetja,

- obravnava predloge v zvezi z razvojem celotnega organizacijskega in samoupravnega sistema združenega podjetja,

- sprejema in podvzema ukrepe za zagotovitev sprejetih organizacijskih rešitev,

- obravnava vse pobude za sklenitev samoupravnega sporazuma in družbenih dogovorov, h katerim pristopa združeno podjetje,

- obravnava predloge samoupravnih in splošnih aktov združenega podjetja ter predlog za statusne spremembe združenega podjetja.

Člen 156

Odbor za kadrovske in socialne zadeve ima naslednje pristojnosti:

- obravnava predloge smernic razvojnega programa in gospodarskega plana združenega podjetja,

- obravnava predlog srednjeročnega in perspektivnega programa razvoja kadrovske strukture združenega podjetja,

- obravnava program porabe sredstev sklada za kadre,

- nadzira namensko uporabo sredstev sklada za kadre,

- obravnava politiko samoupravnega sporazumevanja o nagrajevanju v združenem podjetju in predloge samoupravnih sporazumov,

- obravnava programe kulturne in rekreacijske dejavnosti v združenem podjetju.

Člen 157

Odbor za splošni ljudski odpor vodi, usmerja in izvaja naloge združenega podjetja s področja splošno ljudskega odpora.

Člen 158

Kolegijski izvršilni organi obravnavajo in nadzorujejo delovanje organizacij skupnega pomena pri izvrševanju zadev, ki so jim poverjene s tem samoupravnim sporazumom.

Člen 159

Mandatna doba kolegijskih izvršilnih organov skupščine združenega podjetja je enaka mandatni dobi skupščine združenega podjetja.

Predsednik skupščine združenega podjetja

Člen 160

Predsednik skupščine združenega podjetja vodi in usmerja delo skupščine. Voli ga skupščina za svojo mandatno dobo iz vrst delegatov na predlog družbeno-političnih organizacij in po postopku, ki ga določa splošni akt.

Po istem postopku skupščina izvoli tudi namestnika predsednika.

Delo predsednika je profesionalno, v času trajanja mandata pa mu pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz dela v organizaciji, kjer je bil v delovnem razmerju, mirujejo.

Člen 161

Predsednik ima naslednje pristojnosti:

- predstavlja združeno podjetje in skupščino združenega podjetja,

- sklicuje zasedanje skupščine in ga vodi,

- podpisuje akte in sklepe skupščine združenega podjetja, usmerja in usklajuje delo kolegijskih izvršilnih organov,

- vodi delo predsedstva skupščine in poroča o njegovem delu,

- nadzoruje izvajanje sklepov skupščine,

- opravlja druge naloge po pooblastilu skupščine.

Člen 162

Predsednik skupščine je za svoje delo odgovoren skupščini združenega podjetja.

Člen 163

Če predsednik ugotovi, da je neki akt ali sklep skupščine združenega podjetja v nasprotju s tem samoupravnim sporazumom, ali drugimi samoupravnimi sporazumi, ali splošnimi akti združenega podjetja, opozori na to skupščino združenega podjetja.

Če skupščina združenega dela podjetja kljub opozorilu vztraja pri svoji odločitvi, predlaga predsednik krajevno pristojni občinski skupščini, da tak akt zadrži. Tak akt se do odločitve pristojnih organov ne sme izvršiti.

Člen 164

Če predsednik spozna, da je nek akt poslovnih organov ter kolegijskih izvršilnih organov združenega podjetja v nasprotju s tem sporazumom ali drugimi samoupravnimi sporazumi, splošnimi akti združenega podjetja, ali sklepi skupščine, opozori na to organ. Če ta organ kljub temu vztraja pri odločitvi, predsednik predloži zadeve v odločitev skupščini združenega podjetja.

Dokler ni sprejeta odločitev skupščine, se izvršitev akta zadrži.

Kolegijski poslovodni organ združenega podjetja

Člen 165

Kolegijski poslovodni organ imenuje skupščina združenega podjetja na predlog razpisne komisije in po postopku, predpisanem z zakonom, izmed kandidatov, ki izpolnjujejo razpisne pogoje.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo visoko, ali višjo strokovno izobrazbo,
- da imajo najmanj 10 let ustreznih delovnih izkušenj,
- da so sposobni voditi in organizirati delo,
- da imajo moralno politične kvalitete,
- da obvladajo najmanj enega svetovnih jezikov.

Člen 166

Predsednik kolegijskega poslovodnega organa je generalni direktor, ki ima naslednje pristojnosti:

- zastopa združeno podjetje kot njegov zakoniti zastopnik,

- vodi in koordinira delo kolegijskega poslovodnega organa,
- koordinira delo organizacij skupnega pomena in skupnih služb,
- skrbi za zakonitost dela združenega podjetja,
- odgovarja za izvajanje sklepov skupščine združenega podjetja in njenih kolegijskih izvršilnih organov v okviru svojih pristojnosti,
- izdaja odločbe iz svoje pristojnosti na osnovi prejetih pooblastil,
- opravlja ostale naloge, ki so mu določene s splošnimi akti in sklepi pristojnih organov.

Člen 167

Poleg generalnega direktorja so člani kolegijskega poslovodnega organa še direktorji področij za:

- marketing, finance, inovacije, organizacijo, kvaliteto in zanesljivost, ekonomiko, stike z javnostjo in generalni sekretar.

Člen 168

Člani kolegijskega poslovodnega organa so odgovorni:

- za pripravljanje in izvrševanje sklepov skupščine in njenih kolegijskih izvršilnih organov, kakor tudi sklepov kolegijskega poslovodnega organa ter generalnega direktorja s svojega področja dela,
- da vodijo delo določenega področja,
- za vsklajevanje celotne dejavnosti v združenem podjetju na svojem področju,
- za izvrševanje ostalih nalog, ki so mu določene s splošnimi akti in sklepi pristojnih organov.

Člen 169

Kolegijski poslovodni organ ima naslednje pristojnosti:

- organizira in nadzira izvrševanje sklepov skupščine in kolegijskih izvršilnih organov združenega podjetja ter zakonskih obveznosti,
- koordinira delo poslovnih organov podpisnic zaradi zagotavljanja in izvajanja skupno dogovorjene poslovne politike ter programsko razvojnih ciljev,
- predlaga, obravnava in vsklajuje stališča glede vseh predlogov skupščini ter planov

in programov pred obravnavo na skupščini in njenih organih

Področni kolegiji

Člen 170

Področni kolegiji so organizirani zaradi zagotavljanja in izvajanja skupne poslovne politike.

Področne kolegije sestavljajo po položaju odgovorni nosilci ustreznih poslovnih funkcij v delovnih organizacijah in delovnih skupnostih ZP.

Področni kolegij sklicuje in vodi pristojni direktor področja kolegijskega poslovnega organa ZP.

Člen 171

Generalni direktor sklicuje in vodi področni kolegij glavnih direktorjev proizvodnih delovnih organizacij — industrij.

IX. Odgovornost za neizpolnjevanje samoupravnega sporazuma

Člen 172

Podpisnice so dolžne izpolnjevati s tem sporazumom dogovorjene obveznosti in se ravnati po dogovorjenih načelih.

Člen 173

V kolikor pride med podpisnicami ali med podpisnicami, in združenim podjetjem do spora iz notranjih odnosov v zvezi z urejanjem in uresničevanjem samoupravnih in poslovnih odnosov, obvezno rešuje te spore notranja arbitraža, katere odločitev je dokončna in ima moč izvršilnega naslova.

Člen 174

Notranja arbitraža je stvarno pristojna reševati iz pristojnosti prejšnjega člena vse spore, ki nastanejo v zvezi z izvrševanjem določb samoupravnih sporazumov, v zvezi s sklenitvijo in izvrševanjem pogodb in iz medsebojnih poslovnih razmerij.

Notranja arbitraža ima 6 članov in predsednika.

Vsaka stranka, ne glede na to, koliko podpisnic jo tvori (sosporništvo) imenuje v arbitražo po 3 člane — vsi člani skupaj pa imenujejo predsednika kot sedmega člana.

Za postopek pred notranjo arbitražo se smiselno uporabljajo načela zakona o pravnem postopku.

Podrobnosti o uvedbi postopka, formiranju notranje arbitraže in o postopku pred arbitražo, vključno s procesualnimi roki, ureja splošni akt.

Člen 175

Podpisnice so za neizpolnitev, ali za nepravilno izpolnitev določb tega sporazuma ali na njem temelječih poznejših sporazumov in splošnih aktov, odgovorne delovni in družbeni skupnosti materialno in moralno.

Za storitve in opustitve iz prejšnjega odstavka odgovarjajo odgovorne osebe disciplinsko in materialno.

Člen 176

Člani delovnih skupnosti podpisnic in organi podpisnic, člani delovnih skupnosti in organi drugih delov združenega podjetja so dolžni odboru za samoupravni nadzor prijaviti neizpolnjevanje in kršitve določb tega sporazuma, ali na njem temelječih poznejših sporazumov, ali splošnih aktov.

Odbor za samoupravni nadzor tudi zasleduje neizpolnjevanje in kršitev iz prejšnjega odstavka.

Postopek in ukrepanje proti kršiteljem določa poseben splošni akt.

Člen 177

Proti podpisnici, ki ne izpolnjuje obveznosti po tem sporazumu, predlaga skupščina združenega podjetja njenim delavcem, da izvedejo enega naslednjih ukrepov:

- postopek za ugotavljanje disciplinske in materialne odgovornosti,
- razrešitev poslovnih organov,
- odpoklic delegatov oz. razrešitev organov upravljanja in razpis novih volitev.

Sklep o tem sprejme skupščina združenega podjetja na predlog odbora za samoupravni nadzor z večino glasov.

Sklepe skupščine mora delovna skupnost obravnavati ter zavzeti do njih svoja stališča.

Člen 178

Kolikor podpisnica ne zagotovi izpolnjevanja obveznosti po tem sporazumu, odloča skupščina združenega podjetja o uvedbi postopka pred razsodiščem, ki se ustanovi v skladu z zakonom.

O uvedbi postopka pred stalnim razsodiščem odloča skupščina z večino glasov.

X. Družbeno-politične organizacije

Člen 179

Pri podpisnicah v združenem podjetju delujejo naslednje družbenopolitične organizacije:

- Zveza komunistov (ZK)
- Zveza sindikatov (ZS)
- Zveza mladine (ZM)
- Zveza borcev (ZB)

Člen 180

Podpisnice so dolžne zagotoviti družbenopolitičnim organizacijam ustrezne pogoje za njihovo delo.

Organi upravljanja, poslovodni organi in skupne službe podpisnic morajo družbenopolitične organizacije obveščati in jim dostavljati gradivo o vseh pomembnih zadevah poslovanja.

Člen 181

Organi podpisnic morajo obravnavati predloge družbenopolitičnih organizacij in do njih sprejetih stališča ter o tem obvestiti predlagatelje.

Člen 182

Osnovne naloge družbenopolitičnih organizacij v samoupravnem sistemu združenega podjetja so predvsem naslednje:

- dajejo pobudo za uresničevanje pravic in dolžnosti članov delovne skupnosti združenega podjetja,
- dajejo mnenja in predloge k samoupravnim sporazumom, družbenim dogovorom in drugim splošnim aktom združenega podjetja,
- oblikujejo načela kadrovske politike za izbiro članov organov upravljanja in poslovodnih organov,

- dajejo pobudo za sklic zborov delovnih ljudi za izvedbo referenduma ter vseh oblik posrednega upravljanja v združenem podjetju,
- dajejo družbenopolitično oceno o predlogih, ukrepih in rezultatih,
- dajejo družbenopolitično oceno o delovanju organov upravljanja in njihovih izvršilnih organov ter poslovodnih organov in drugih vodilnih delavcev,
- ščitijo interese delavcev.

Člen 183

Poleg pristojnosti iz prejšnjega člena ima sindikalna organizacija v združenem podjetju v smislu zagotavljanja svojega vpliva na družbeno oblikovanje in zagotavljanje samoupravnih pravic delavca, še naslednje naloge:

- prizadevanje za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer delavcev,
- zavzemanje za uresničevanje in zaščito pravic delavcev v združenem delu, pri čemer ima pred organi delovne organizacije enake pravice kot prizadeti delavec,
- vsklajevanje interesov na temelju samoupravljanja, delitve po rezultatih dela, vzajemnosti, solidarnosti in sodelovanja pri sklepanju samoupravnih sporazumov in sprejemanju splošnih aktov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov,
- predlaganje kandidatne liste za člane organov upravljanja in sodelovanje pri izbiri kandidatov za poslovodne organe,
- dajanje pobud za sprejetje in spremembo samoupravnih aktov.

XI. Pristopanje in izstopanje iz Združenega podjetja

Člen 184

Združeno podjetje je odprta skupnost za vse organizacije združenega dela, ki imajo sorodno programsko usmeritev.

Organizacija združenega dela, ki želi vstopiti v združeno podjetje, sprejme ta samoupravni sporazum in s tem vse pravice in obveznosti, ki iz njega izhajajo.

O pristopu nove organizacije združenega dela odločajo vse podpisnice v skladu z zakonom.

Člen 185

Izstop iz združenega podjetja je mogoč le

pod pogojem, da se s tem kršijo temeljni interes delavcev drugih podpisnic ter interesi in pravice združenega podjetja kot celote, ki izvirajo iz združenega dela in sredstev ter medsebojnih obveznosti med podpisnicami.

Vsaka izmed podpisnic ima pravico, če meni, da so z izstopom kršene njene pravice iz prejšnjega odstavka, sprožiti spor med pristojnim gospodarskim sodiščem.

XII. Prehodne določbe

Člen 186

Ta sporazum velja od dneva, ko je bil sprejet na zadnjem zboru delavcev TOZD podpisnic.

Člen 187

Spremembe in dopolnitve sporazuma lahko predlaga vsak delavec, postopek za spremembo in dopolnitev pa se mora pričeti, če podajo obrazložen predlog:

- podpisnice
- družbenopolitične organizacije
- skupščina združenega podjetja
- pristojna družbenopolitična skupnost.

Spremembe in dopolnitve tega sporazuma se sklepajo na osnovi sprejetih odločitev po postopku kot velja za sklepanje samoupravnega sporazuma.

Člen 188

Do sprejetja splošnih aktov se uporabljajo sedanji statut in splošni akti združenega podjetja, v kolikor ne nasprotujejo določilom tega sporazuma.

Določbe statuta in splošnih aktov, ki ostanejo v veljavi, je treba uporabljati in tolmačiti v smislu določb tega sporazuma.

Člen 189

Vse splošne akte združenega podjetja je treba vskladiti z določili tega sporazuma v roku 6 mesecev od dneva, ko je sporazum pričel veljati.

Člen 190

Delovno skupnost Iskra poslovne stavbe podpisnice ustanovijo v skladu z zakonskimi predpisi kot delovno organizaciji skupnega pomena potem, ko so konstituirane in vpisane v sodni register in pod pogojem, da ta delovna organizacija pristopi k temu samoupravnemu sporazumu.

Prvi odstavek tega člena se smiselno uporablja za Počitniško skupnost, ki lahko ob pogojih iz prejšnjega odstavka pridobi status delovne organizacije skupnega pomena, ali samoupravne interesne skupnosti.

Člen 191

Glede izvajanja določb tega sporazuma o združevanju sredstev in financiranju skupnih dejavnosti, lahko podpisnice pristopijo k delnim sporazumnim rešitvam, sistemske rešitve financiranja pa je treba prilagoditi predpisom, ki bodo izšli in urejevali to področje – ne glede na to – pa do konca leta 1975.

Člen 192

Obvezno tolmačenje tega sporazuma daje skupščina soglasno.

Člen 193

Sklenjeni samoupravni sporazum se objavi v glasilu „Iskra“. Iste določbe veljajo tudi za objavo sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma.

KAZALO:

- I. UVODNE DOLOČBE**
 - II. PRAVNI POLOŽAJ**
 - III. ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA
PODJETJA**
 - IV. MEDSEBOJNI EKONOMSKI OD-
NOSI**
 - V. INFORMACIJSKI SISTEM ZDRU-
ŽENEGA PODJETJA**
 - VI. PLANIRANJE**
 - VII. TEHNIČNI DOSEŽKI IN SPOZ-
NANJA**
 - VIII. SAMOUPRAVLJANJE**
 - IX. ODGOVORNOST ZA NEIZPOLNJE-
VANJE SAMOUPRAVNEGA SPO-
RAZUMA**
 - X. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANI-
ZACIJE**
 - XI. PRISTOPANJE IN IZSTOPANJE IZ
ZDRUŽENEGA PODJETJA**
 - XII. PREHODNE DOLOČBE**
-

morajo vsako naneseno barvo dekorja posebej žgati, ker bi jo sicer razmazali.

Eden od načinov je tudi sitotisk, katerega nanašajo zaenkrat le v eni barvi, v kratkem pa bodo osvojili tudi večbarvne. Stroje so že kupili. Tudi pri sitotisku morajo posodo ponovno žgati.

Podobno kot pri steklarstvu, so prišle v modo tudi odlepne sličice, ki jih na posodo nanašajo ročno. To so večbarvni dekorji, ki jih potem žgejo in tako fiksirajo na emajlirano površino.

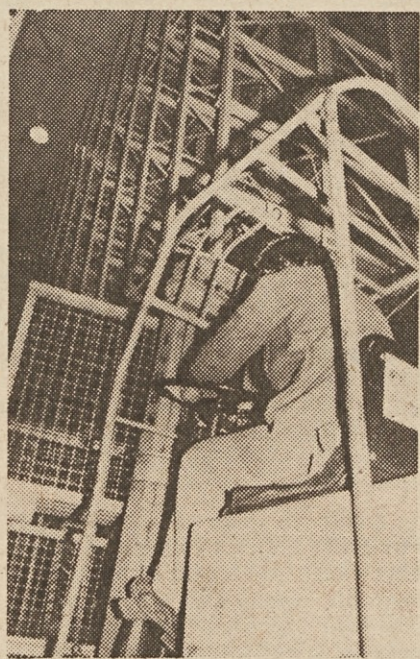
Precej delajo tudi zlati dekor. To so debelejšje ali tanjše črte zlate barve, na različnih posodah. Te zlate črte nanašajo na posodo s čopičem. Za lažje razumevanje, naj vas opozorimo na zlate črte na kavni porcelanasti skodelicah ali na keramičnih krožnikih. To delo zahteva izredno spretnost, ženske, ki delajo v dekor oddelku, pa morajo imeti izredno mirno roko pa tudi mir pri delu. Tega delo imajo, saj se človek na njihovem oddelku kar spočije po ogledu oddelkov, kjer režejo in stiskajo pločevino, pa oddelkov, kjer lužijo in žgejo pločevino ali pa kjer sušijo in žgejo emajl.

Posodo nato odpremo v skladišče, del posode — poltežko in težko posodo pa po emajliranju opremijo z nerjavnimi robovi in bakelitnimi gumbi oz. ročaji.

Vso posodo embalarajo v transportne enote, ki jih prevlečejo s polivinilasto folijo in tako zaščitijo in pripravijo za transport. Ne bo odveč, če povemo, da so se za tak način pakiranja

Aluminijasto posodo izdelujejo tako, da aluminijasto pločevino razrežejo v primerne prireze, nakar jih vlečejo v stiskalnicah in drugih strojih za obdelavo pločevine. To posodo nato še brusijo in polirajo, s čimer dobi lep kovinski sijaj.

Pri teflonski posodi je oblikovalni postopek isti kot pri aluminijasti posodi, le da surovi izdelek znotraj prevlečejo s teflonsko maso, zunanjo površino pa emajlirajo. Teflonsko

Vozniki viličarjev morajo biti posebno spretni pri odlaganju surove posode v sicer velikem, a kljub temu tesnem regalnem skladišču.

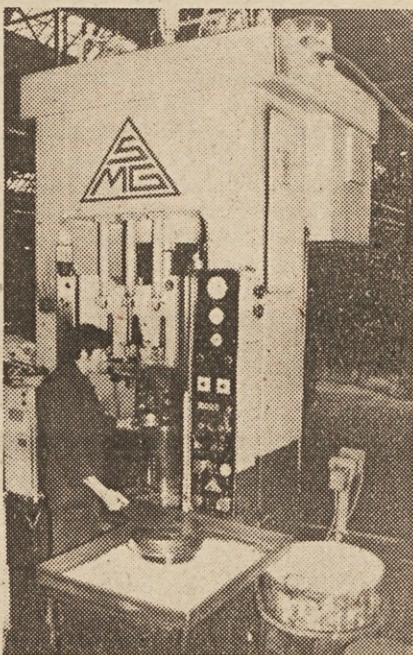
prav, da smo jih obiskali med prvimi v ZP Iskra.

Prav zdaj poteka v TOZD — Posoda neke vrste sanacija, ki pa ni mišljena samo v tem, da bodo kupili nove stroje, pač pa gre tudi za sanacijo miselnosti pri delu — spremembe v zvezi s prilagajanjem trgu, planiranje, odnos posameznika do dela in do družbenih sredstev, neke vrste sanacija pa je tudi v tem, da delavci v tovarni zdaj mirneje gledajo v prihodnost.

V Posodah bodo skušali v prihodnje še bolj izkoristiti znanje ljudi, zato kar se le da najbolj skrbijo za vzpodbujanje inovacijske dejavnosti. Značilno je namreč, da nihče v svetu ne izdeluje specializiranih strojev za izdelavo posod, zato morajo vse tovrstne tovarne, s tem pa tudi EMO, same izdelovati številne stroje in orodja za svoje potrebe. Neredko se tuja podjetja zanimajo za dosežke EMO na tem področju in pošiljajo v Celje svoje predstavnike, da bi več zvedeli o novitetah in unikatih, ki so se rodili v celjskih tovarniških prostorih. Naj kar naštejemo te naprave, ki so jih izdelali emajlirski, kot sami sebe imenujejo delavci EMO:

- stroj za nanašanje temeljnega emajla
- stroj za nanašanje krovnega emajla
- stroj za sitotisk
- manjši stroji in avtomati za obrezovanje, izdelavo ročajev, za vstavljanje nerjavečih obrobov na posodo itd.

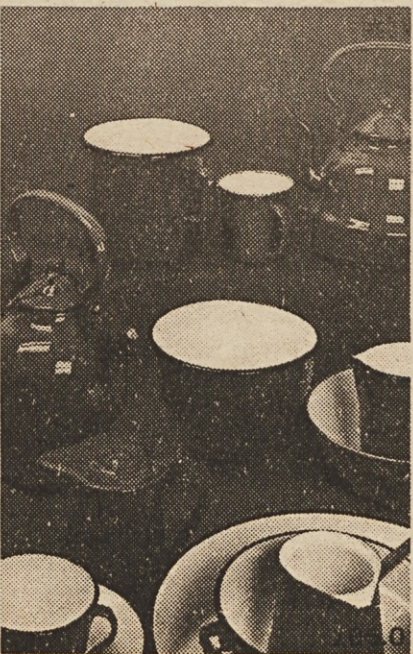
Nekaj teh strojev je EMO tudi patentiral. V tovarni imajo poseben referat za inovacijsko dejavnost, vsaka temeljna organizacija pa ima še svojo komisijo, ki proučuje koristnost predlogov. Imajo tudi poseben pravilnik o

Delo na eni izmed manjših stiskalnic za oblikovanje posode.

186.01 D 2203

Dva izmed tipov sodobne posode.

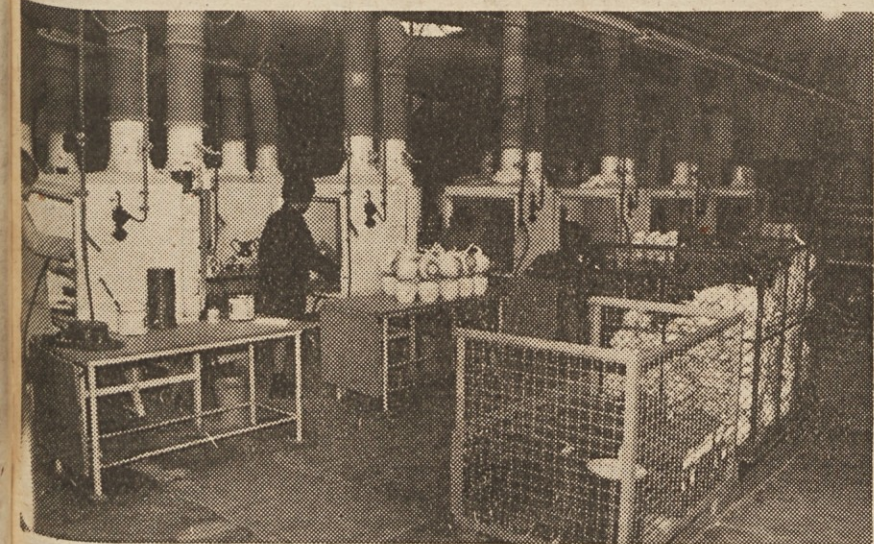
Tu gre brez stroja — delavci pri ročnem nanašanju emajla na posodo.

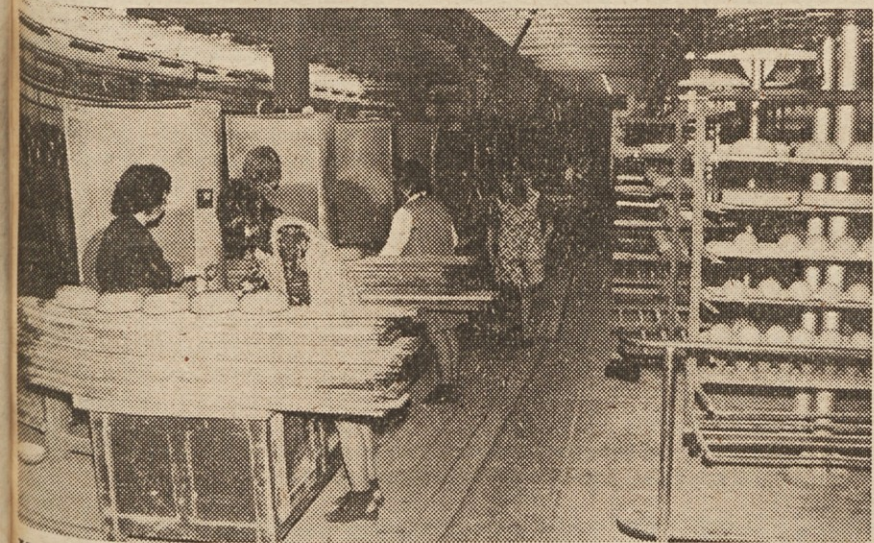
Stiskalnice pri izdelavi surove posode marsikaj „zagrešijo“, vendar tu je poseben oddelek, v katerem delavci ročno popravijo vse te „grehe“.

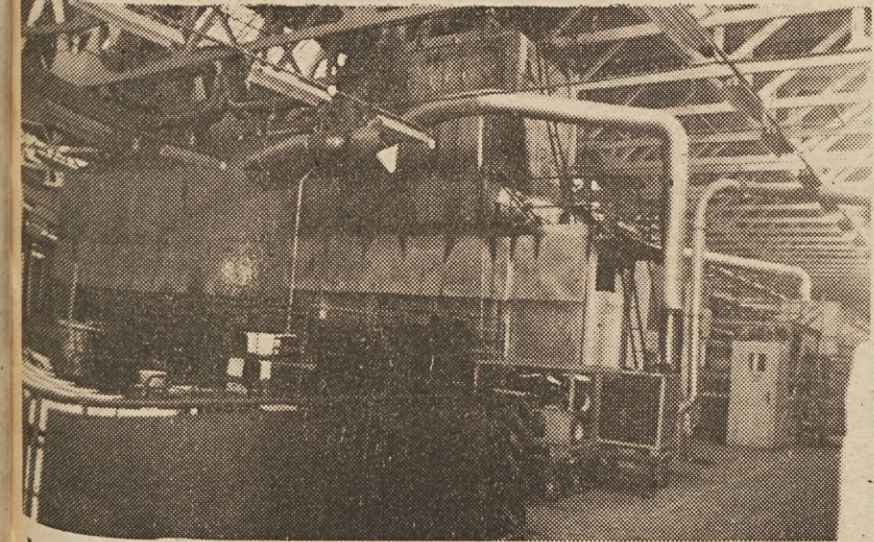
Gotova posoda, embalarana skrbno, čaka na transport do kupcev.

To je oddelek za dekoracijo posode.

V emajlirnici je zaposlenih največ delavk.

Mogočna je peč za žganje emajla.

ranja posode odločili v EMO med prvimi v Evropi.

Seveda pa v EMO ne izdelujejo samo emajlirane posode, pač pa tudi pocinkano, aluminijasto in teflonsko posodo.

Najprej nekaj besed o pocinkani posodi.

Postopek izdelave je do surovega stanja isti kot pri emajlirani posodi, le, da po stiskanju posodo lužijo v solni kislini, s čimer površino očistijo, nakar pločevino toplo pocinkajo v kadi pri temperaturi 420 do 450 stopinj Celzija.

maso nanašajo pri kooperantu celjske tovarne v Italiji.

Takšno je torej delo skoraj 2.000 vlagarjev, oblikovalcev, kleparjev, vtiskovalcev, varilcev, nanašalcev emajla, pocinkarjev in drugih v TOZD — Posoda.

Delajo v težkih pogojih — ob velikem hrupu, ki ga povzročajo stiskalnice, ob velikanski vročini peči za sušenje in žganje, v slabem zraku lugov in kislin. Prav zato so uspehi tega kolektiva, te temeljne organizacije še bolj vredni spoštovanja in je kar

nagrajevanju posameznih predlogov, med katerimi ločijo izume in iznajdbe ter koristne predloge. Komisija ovrednoti predloge in jih klasificira v posamezno od omenjenih skupin, od tega pa je tudi odvisno, kakšno nagrado bo dobil delavec.

Še na dve stvari so v TOZD — Posoda izredno ponosni — na to, da so že skoraj povsem odpravili nočno delo za ženske ter na varnost pri delu.

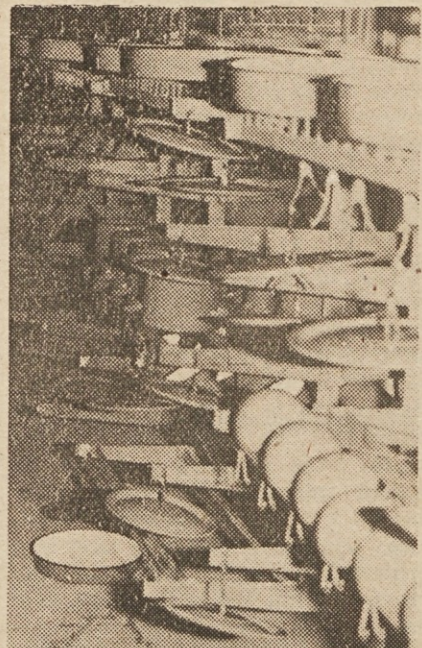
V obratu emajlirnice, kjer je zaposlenih kar okoli 1.100 ljudi, je največ žensk (okoli 60 %). Doslej je potekalo delo v glavnem v treh izmenah, konec lanskega leta in v začetku tega leta pa so ukinili nočno delo na dveh proizvodnih linijah. Predvidoma bodo ukinili nočno delo še na eni liniji, tako da bodo ženske delale ponoči le še v nekaterih oddelkih in še to v najnujnejših primerih zaradi ozkih grl v proizvodnem procesu.

Omenili smo, da so ponosni tudi na varnost pri delu. Ni čudno, ko pa lani niso imeli niti ene hujše nesreče pri delu. Vse stroje so kar najbolje zaščitili in rezultati so tu. Seveda pa ni šlo vse tako enostavno, saj so mnogi stroji v tovarni že „srečali Abrahama“, pred 50 leti pa varnost pri delu tovarnarjem ni bila kaj preveč mar.

Med obiskom smo se pogovarjali tudi o drugih stvareh in ne samo o proizvodnji. Beseda je med drugim stekla o športnem udejstvovanju delavcev in delavk te temeljne organizacije. Največ se zanimajo za mali nogomet, namizni tenis, streljanje, kegljanje, smučanje in plavanje, pri čemer tekmuje TOZD — Posoda z velikim uspehom.

Številni „emajlirski“ sodelujejo tudi v različnih krožkih — predvsem gospodinjstvem, emajlirskem in strojnem, prijetno pa so nas presenetili tudi z novico, da imajo v EMO že vrsto let avto krožek, v katerem so se naučili voziti skoraj vsi, ki imajo v EMO vozniško dovoljenje.

TOZD — Posoda ima tudi svojo osnovno organizacijo Zveze komunistov ter tri sindikalne odbore (surovin-ska delavnica, emajlirnica ter skladišče gotove posode) in vse pripravljalne službe. Imajo tudi svojo mladinsko organizacijo, kar ni čudno, saj je več kot polovica zaposlenih v tej osnovni organizaciji še mladih, borčevsko organizacijo pa imajo na ravni celotnega kolektiva.

Po tekočem traku se posoda pomika v peč za sušenje in žganje emajla.

Ob koncu tega zapisa naj izrazimo le še željo, da bi TOZD — Posoda uresničila zastavljene cilje ter da bi v okviru ZP Iskra in celotne slovenske elektrokovinske industrije požela še večje uspehe.

Napisal in fotografiral:

Lado Drobež

Dobri rezultati

Prav je, da pogledamo, kako je potekalo letovanje Iskrašev v naših počitniških domovih v preteklem letu, saj bo po tej ničevi zimi kar naenkrat tu čas, ko se bodo začele mrzlične priprave na letošnje počitniško sezono.

Vemo sicer, a nič ne bo škodilo, če bomo znova približali, kako skromne so naše počitniške zmogljivosti. V počitniškem domu imamo skupno 45 ležišč, v kampu na Dugem otoku 62 v 24 šotorih in v domu v Trenti 20 ležišč. Za kolektiv s skoraj 27.000 za poslenimi torej le prgišče možnosti, ki pa smo jih v preteklem letu vendarle kar dobro izkoristili in so bili naši delavci, ki so v domovih letovali, na splošno precej bolj zadovoljni, kot prejšnja leta.

Počitniška skupnost Iskra je imela v času, ko so bili naši domovi odprti, načrtovanih skupno 10.610 penzionov. Toliko so namreč zmogli naši domovi v času od 10. junija do 2. septembra na Dugem otoku, od 3. junija do 9. septembra v Poreču in od 10. junija do 2. septembra dom v Trenti. Podatki pa nam pokažejo, da je bilo v teku sezone v domovih skupno 14.145 penzionov, kar pomeni, da je PSI svoj načrt penzionov presežla za okrog 23 %, po številu penzionov. Z drugimi besedami povedano — v počitniških domovih Iskre je lani počitnikovalo v 10-dnevni izmenah 1.400 Iskrašev in njihovih svojcev, razen le-teh pa v treh izmenah še 110 gostov iz ČSSR, vendar slednji z lastnimi šotori. Toliki presežek, največji na Dugem otoku, pa je PSI dosegla zaradi gostov, ki so letovali v lastnih šotorih.

Največji presežek načrta je bil prav na Dugem otoku in sicer za dobro tretjino nad načrtovanimi penzionir. Povečanje števila penzionov v Poreču je bilo možno le na račun zasebnih sob. Toda le-te so bistveno dražje in tako je Počitniška skupnost na račun najetih zunanjih sob dejansko ustvarila za dobrih 50.000 manjši dohodek, ker višine penziona ni smela dvigniti glede na višje cene zasebnih sob.

Tudi v finančnem pogledu je bilo lansko poslovanje Počitniške skupnosti ugodno, saj je v celoti (vsi domovi skupaj) načrtovani dohodek presežla za 13 %. Seveda pri tem, kot načrtuje navadno vsako leto, ni ustvarila ostanka dohodka. Najugodnejši so bili rezultati na Dugem otoku, kjer so načrt izpolnili 158 %, v domu v Poreču s 93 % in v Trenti s 96 %.

Čeprav so se med letom močno povečale cene prehranbenim artiklom in uslugam, občutno višji pa so bili tudi osebni dohodki, je PSI poravnala iz ustvarjenega dohodka vse svoje obveznosti.

Cene penzionom — za te si Počitniška skupnost prizadeva, da bi bile sprejemljive za čim širši krog delavcev Iskre, so se lani gibale v znosnih razmerjih in so znašale v Poreču 60, na Dugem otoku 46 in v Trenti 55 din na osebo na dan.

Skrbna analiza stroškov za prehrano je pokazala, da so v vseh domovih za hrano porabili v poprečju načrtovani delež cene penziona. V Poreču so za hrano porabili poprečno 27,46 din na dnevni penzion, na Dugem otoku 24,77 din in v Trenti 18,38, medtem ko je načrt predvideval v poprečju 25 din v ta namen.

Počitniška skupnost Iskra ima za preteklo sezono vrsto laskavih pohval, ki govore za to, da so bili letovalci v naših domovih zadovoljni. To je vsekakor razveseljivo, hkrati pa Počitniško skupnost obvezuje, da bo storila ob danih pogojih vse, da bi bilo dobro tudi počutje in zadovoljstvo vseh tistih Iskrašev in njihovih svojcev, ki bodo v naših domovih letovali v prihajajoči sezoni.

Da bi lahko zadostili rastočemu zanimanju za letovanje na Dugem otoku, bi morali do nove sezone povečati število ležišč na Dugem otoku s

Vse o naši INDOK službi

Iskra ima že več kot dvajsetletne izkušnje na področju INDOK (informacijsko-dokumentacijske) dejavnosti. Že v letih 1950 in dalje so takratni načrtovalci razvoja in tehnologije v kranjski Iskri spoznali, da brez sistemskega spremljanja in urejanja literature, nabave najpomembnejših knjig in revij ter drugih dokumentov in organiziranega informiranja strokovnjakov ni možno uspešno raziskovalno-razvojno delo in modernizacija proizvodnje.

Medtem ko je INDOK služba tekoče opravljala svoje osnovne dejavnosti, pa je v zadnjih petih letih intenzivno delala tudi za modernizacijo na svojem področju z namenom intenzivirati informiranje strokovnjakov širom Iskre. V ta namen je bil uveden in prvič v Jugoslaviji uporabljen računalnik v INDOK namene.

V Iskri je bil razvit lasten SOFTWARE to je sistem SAIDC za računalnik CDC 3300 (CYBER). Tako so bile podane tudi osnove za sodobno informiranje preko tzv. SDI-službe (selektivna diseminacija informacij). SDI-služba je zvrst informiranja in sicer tako, da strokovnjak sporoči službi svoja interesna področja, za katera želi prejemati stalne informacije v obliki računalniško izpisane seznama literature in sicer le o najnovejših dosežkih na svojem področju v svetu. Odveč je razlaga, da je takšno informiranje možno le z računalnikom, posebno, če gre za večje število strokovnjakov. Danes posreduje INDOK-služba že informacije v obliki 500 interesnih profilov naših strokovnjakov.

Poleg tekočega informiranja preko SDI-službe in biltena, ki je tudi izdelan z računalnikom in izhaja že 11. leto, omogoča INDOK-služba tudi retrospektivne poizvedbe o literaturi s pomočjo računalnika CDC CYBER. Te informacije zahtevajo strokovnjaki tedaj, ko naletijo na problem pri

svojem razvojnem ali proizvodnem delu in želijo kar največ literature in opisov v zvezi s tem problemom.

Ker sistematično vnašamo vse o literaturi na magnetni trak — sedaj je shranjenih že 44.000 člankov, knjig, patentov, standardov, je takšna poizvedba s pomočjo računalnika možna takoj (problem je edino zasedenost RRC).

Poleg zbiranja podatkov o literaturi in računalniškega iskanja, pa INDOK-služba nabavlja najpomembnejše knjige in strokovne revije ter druge dokumente. Tako obsega danes fond 20.000 knjig, tekoče pa prihaja 400 naslovov strokovnih revij, ki jih knjižnica pošilja tudi na kroženje v vse obrate in DO Iskre. Ta fond literature je potrebno nenehno dopolnjevati z novimi knjigami in revijami, kajti področja Iskre so ena od najbolj dinamičnih, to je predvsem elektronika v najširšem pomenu besede, kjer moramo oskrbeti obnavljanje fonda in spremljanje dosežkov v svetu, če ne želimo zaostajati, temveč se enako-

Pogled na Kornatske otoke je več kot vabljiv. Puščica kaže mesto, kjer je naš kamp na Dugem otoku.

sedanjih 64 vsaj na sto in sicer za nabavo novih šotorov, za postavitev katerih je v kampu še dovolj možnosti. Počitniška skupnost sama sicer nima tolikšnih sredstev, da bi lahko dokupila tolikšno število novih šotorov, zato bo skušala za nakup novih šotorov zainteresirati delovne ali temeljne organizacije združenega dela ZP. Razumljivo bi bili novi šotori, nabavljeni s strani OZD ali TOZD, njihova last in namenjeni predvsem delavcem teh kolektivov, zmogljivost kampa pa bi se le dvignila in bi bile tako dane možnosti, da bi Dugi otok z vsemi njegovimi neomejenimi prostor-

skimi, vremenskimi in pokrajinskimi zmogljivostmi bolje izkoristili.

Želeti bi bilo, da prizadevanja Počitniške skupnosti Iskra ne bi ostala brez sadov, saj bi moral biti interes delovnih organizacij, da bi svojim delavcem zagotovile možnost prijetnega in še vedno dosegljivega letovanja.

Kot navadno vsako sezono, tudi v pretekli ni šlo brez posebnih težav, ki jih ima Počitniška skupnost z najemanjem sezonskih delavcev v domovih. Tu je bilo precej problemov in kritičnih položajev, ki jih je bilo

treba hitro in učinkovito reševati, pogostokrat tudi na račun večjih režijskih stroškov. Prizadevanja Počitniške skupnosti so šla v to smer, da naj bi gostje v domovih nič ali pa čim manj občutili, da je njihovo ugodno počutje odvisno od zaposlenega osebja. V dobršni meri je to uspevalo in od tod tudi dobro počutje in zadovoljstvo, ki kolektiv Počitniške skupnosti razveseljuje in seveda obvezuje, da bo skušal v prihajajoči sezoni storiti vsaj toliko, če ne bo mogoče več, za prijetno letovanje v naših domovih.

J. C.

vredno vključevati v mednarodno delitev dela.

Z reorganizacijo IRI in formiranja branž je INDOK služba postala ena od delovnih enot Skupnih služb v okviru področja inovacij, ker po svoji funkciji deluje za vse TOZD in DOZD. Isto dejavnost je opravljala tudi že do sedaj, zato se ne bo delo INDOK službe v tej smeri nadaljevalo, vendar pa s povečanimi prizadevanji za bolj poglobljen odnos s strokovnjaki. V ta namen je bila formirana tudi Komisija za INDOK, v kateri so predstavniki vseh branž in raziskovalnih institutov Iskre in ki ima nalogo kreiranja skupne politike informacijske dejavnosti ter poslovanja z literaturo za vso SOZD Iskra.

INDOK služba je bila vseskozi centralni strokovni informacijski center s knjižnico, njena funkcija v novi organizaciji pa bi naj privedla predvsem do večjega organiziranega informiranja preko SDI-službe in tako nudenja mnogo širšemu krogu strokovnjakov ažurne in izpopolnjene informacije z v tujini nabavljenimi magnetnimi trakovi s podatki o literaturi INSPEC, s čimer bo moč izboljšati kvaliteto in razmah SDI-informacij. Zato vabimo strokovnjake ZP Iskra, da se aktivno vključijo v krogotok informacij in uporabljajo zakladnico znanja, ki jim ga nudi INDOK služba.

V. Levovnik

**DOPIŠUJTE
V ISKRO**

Obvestilo inženirjem elektrotehnike

Na pobudo Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani se bodo sestali diplomirani inženirji elektro stroke iz ZP Iskra in predstavniki fakultete na skupen razgovor. Pogovarjali se bodo o aktualnih vprašanjih stroke, kakor jih vidijo ljudje v praksi in ljudje na fakulteti. Program, ki bo trajal ves delovni dan, obsega tudi ogled laboratorijev, predavanja na vnaprej določene teme ter diskusijo. Zvrstila se bodo naslednja predavanja:

1. Smeri študija na FE (doc. dr. Medič Igor)
 2. Podiplomski študij (prof. dr. Ludvik Gyergyek)
 3. Izredni študij in dopolnilno izobraževanje (doc. dr. Franc Bratko-
vič)
 4. Raziskovalna dejavnost na FE (prof. dr. Miljutin Željeznov)
- Da bi se srečanje odvijalo čimbolj delovno in koristno, je organizirano v dveh turnusih in sicer je prva skupina inženirjev že obiskala Fakulteto za elektrotehniko 6. decembra 1974, druga skupina, in to iz naslednjih organizacij ZP Iskra: Iskra — Elektromehanika Kranj (še enkrat), ekvondanji Iskra — Raziskovalni inštitut in Iskra Commerce pa bo v petek, 21. februarja 1975. Udeleženci drugega srečanja bodo sprejeli osebno vabilo.

ISKRIN PEVSKI ZBOR ZA PREŠERNOV DAN

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika so Prešernovo ulico v Kranju za nekaj minut zaprli za motorna vozila. Pred Prešernovo hišo so se zbrali člani moškega pevskega zbora „Iskra“ in zapeli Prešernovo pesem „Pod oknom“. Člana recitatorske skupine Iskra — Elektromehanike Zdenka Brdnik in Vlado Guna sta recitala pesmi „Nezakonska mati“ in „Zvezdogledom“. Pevci so zapeli tudi pesem „Kam?“. Svoj program so v prijetnem vzdušju končali z „Zdravljico“, ki so jo res lepo zapeli.

Pobudo za ta nastop pevskega

zbora „Iskra“ je dal njihov dirigent Janez Močnik. Dogovorili so se, da bodo na tak način vsako leto obudili spomin na dr. Franceta Prešerna. Toplo pozdravljamo njihovo prizadevanje, saj je prav, da se tudi delovni ljudje vključijo v kulturno življenje v našem mestu.

Po nastopu našega zbora je bila v Galeriji Prešernove hiše odprta zanimiva razstava grafik „Kraji v Prešernovem času“. Obiskovalcev je bilo veliko, galerija v Prešernovi hiši verjetno že dolgo ni bila tako polna kot v petek, 7. februarja, zvečer. Alojz Bo-

ISKRA — RAZISKOVALNI INŠTITUT
TOZD — Specialni elementi in materiali
LJUBLJANA, Tržaška c. 2

o b j a v l j a naslednja prosta delovna mesta:

- razvijalec I
- prodajni referent
- kontrolor kvalitete proizvodov
- vodja skladiščne službe
- merilec 2
- montažni delavci

Poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, pričakujemo, da bodo prijavljeni kandidati izpolnjevali še naslednje zahteve:

- AD 1)
a) visoka ali višja strokovna izobrazba elektro smeri, šibki tok.
Za delovno mesto naj se prijavijo kandidati, ki imajo veselje za kreativno delo pri razvoju elementov za elektroniko in na razvoju filtrov za odpravo RFM.
b) visoka ali višja strokovna izobrazba elektro smeri, jaki tok.
To delovno mesto obsega področje razvoja malih transformatorjev in meritev.

- AD 2)
Srednja šolska izobrazba ekonomske smeri.
To delovno mesto obsega samostojno izvajanje administrativno-komercialnih del v okviru prodajne službe v TOZD. Delovno mesto je primerno za ženske (ni terensko).

- AD 3)
Srednja šolska izobrazba tehnične smeri.
Delo obsega mehansko, optično in elektro kontrolo polizdelkov in izdelkov.

- AD 4)
Srednja šolska izobrazba elektro ali ekonomske smeri, ali kvalificirani delavec z 10-letno prakso v skladiščnem poslovanju. Delovno mesto obsega organizacijo, vodenje skladišča, ekspedita in transportne službe.

- AD 5)
Industrijska šola elektro smeri z ali brez prakse na podobnem delovnem mestu. Delo obsega predvsem medfazne in končne meritve kondenzatorjev. Priporočamo, da se za to delo oglašijo predvsem ženske.

- AD 6)
Nekvalificirani delavci z možnostjo priučitve na delovnem mestu.

Vabimo vse, ki se zanimajo za razpisana delovna mesta, da vložijo pismene prijave s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela na kadrovske službe IRI, Ljubljana, Tržaška c. 2.

Kandidati pridejo lahko tudi na osebni razgovor.

O izbiri bomo kandidate pismeno obvestili v 10 dneh po sprejetju sklepov organa samoupravljanja.

Prijetne vonjave iz menze v Šentjerneju

(Nadaljevanje s 3. strani)

voziti v Ljubljano iz Kranja. Poglejte, zgodaj zjutraj moram na delo, domov pa pridem šele pozno popoldne. Rešitev vidim v tem, da bi končno Kranjčani le dobili službo v Kranju, če že zaradi stroškov, ki jih ima Iskra zaradi nas, zaradi našega počutja.

Naj izkoristim to priložnost in ponovno povprašam, kako je z zamenjavo delovnih mest v Ljubljani in Kranju. Ob službeni selitvi v Ljubljano konec lanskega leta so nam obljubili, da gremo na delo v Ljubljano le začasno, zdaj pa kar nekaj odlašajo. Obljuba dela dolg, kajne. Naj pa poudarim, da je gibljiv delavnik izredno pametna stvar in bi bila kar vesela, če bi lahko v Kranju delala tako, kot lahko zdaj Ljubljancani delajo v PPC.

Zlata Klarič

IC - TOZD Zunanji trg - uvoz

„Drsni delovni čas mi je zelo všeč. Včasih imaš pač kakšne osebne opravke, zaradi katerih moraš zapustiti delo in ti tako ni treba prositi nadrejenega. Pozneje lahko tiste ure „prineseš notri“ recimo takrat, ko je slabo vreme. Še bolj bi bila zadovoljna, če bi lahko začela delati že preje, recimo poleti ob 5.30 in bi lahko šli domov že ob 12.30. S tem bi imeli več od poletja, saj bi imeli več časa za kopanje, izlete, izognili pa bi se glavni vročini.

Mislim, da bi morali gibljiv delovni čas uvesti povsod, kjer se le da. Tisti, ki jim tak čas ne ugađa, lahko hodijo v službo od 6. do 14., nikar pa naj ne kritizirajo tistih, ki so bolj elastični - gibljivi.

Se nekaj bi predlagala. Zelo praktično bi bilo, če bi lahko ob sobotah nadoknadili manjkajoče ure iz tedna, češar zdaj ne moremo brez osebne dovolilnice. Še nekaj: Zakaj ne bi gibljivega delovnega časa podaljšali do 19.

Tomaž Miklič

Iskrina poslovna stavba - glavni elektromehanik v oddelku Vzdrževanje električnih naprav.

Za uslužbenca Poslovne stavbe je gibljiv delovni čas izredno dobra zamisel, toda za nas pri vzdrževanju tak čas ne prihaja v poštev. Na delu moramo biti pred drugimi uslužbenci v PPC, ostati pa moramo tudi še potem, ko drugi že odidejo. V primerjavi z drugimi smo mi prikrajšani. Poglejte npr.: poleti bodo lahko drugi odšli na kopanje, nekateri od nas iz vzdrževanja pa bomo morali delati tudi v poznih popoldanskih urah. Trenuten položaj je takšen, da mora nekdo od nas dežurati tudi ob sobotah in nedeljah.

Slišal sem, da pripravlja organizacijska služba nov delovni čas za službo vzdrževanja. Po tem načrtu bi morali morda delati v turnusih od 5. do 22. Imeli bomo precej gibljiv delovni čas.

Delovni kolektiv menze v TOZD Upori v Šentjerneju šteje poleg vodje in finančnega knjigovodje še devet članic in članov „kuharskega ansambla“, ki uspešno skrbijo za želodce zaposlenih.

V industriji elementov za elektroniko - TOZD Upori v Šentjerneju se opravičeno lahko pohvalijo z dobro urejeno in uspešno delujočo tovarniško menzo, v kateri solidno poskrbijo za prazne želodce delavcev. V ta namen smo namenili nekaj vrstic ugotovitvam razgovora o delu in uspehih menze z Marijo Rangus, ki menzo vodi uspešno že štiri leta.

Najprej o delovnem kolektivu.

Kolektiv menze šteje enajst članic in članov. Devet je kuharic in kuharjev ter njihovih pomočnikov. Le-ti se ubadajo s strokovnim delom, vodja menze skrbi, da je vse prav, finančni knjigovodja pa, da gredo finančno-materialni posli v redu.

Menza sama je lepo urejena in ima ob vhodu nekaj miz, ob katerih lahko delavci stoje pomalica, nato točilnico in razumljivo tudi večji salon. Pred časom je bilo to v redu, zdaj pa se je število zaposlenih v tovarni že tako povečalo, da so prostorske zmogljivosti menze postale že premajhne.

V menzi vsak dan pripravijo okrog 800 malic, toplih obrokov ter 60 kosil za šolske otroke in za vrtec, v katerem so predvsem otroci v tovarni zaposlenih. Seveda ne smemo pri tem prezreti tudi kosil, le, da morajo delavci le-ta posebej naročiti že prej. V menzi znajo prijetno pripraviti tudi občasne zakuske, kosila in ob praznikih, skratka dovolj imajo dela in vselej se potrjuje, da bi bili koristniki njihovih uslug kar najbolj zadovoljni.

Prav zaradi že premajhnih prostorov ima dopoldanska izmena malico v treh „obrokih“, da pridejo vsi na vrsto, popoldanski izmeni pa topli obrok delijo dvakrat. Ikar pa je v tovarni dela toliko, da redno teče tudi tretja izmena, seveda v kuhinji poskrbijo, da tudi ti delavci dobijo topli obrok. Tako teče delo v kuhinji in

menzi praktično od 6. ure zjutraj pa do 2. ure ponoči.

Šolski otroci zaposlenih, ki se hranijo v tovarniški menzi, prihajajo na kosilo sami v menzo, medtem ko jo za otroke v vrtcu odpeljejo tja. Kosila v vrtcu pa dobijo tudi drugi otroci, ne le otroci v Iskri zaposlenih.

Osebe menze se trudi, da bi bil jedilnik kar se da pester, saj je v tem ključ za zadovoljstvo delavcev. To jim v pretežni meri uspeva, seveda pa se sem in tja še najde nekdo, ki mu kaj ni po godu, toda do tega opravičenih je najbrž le bolj malo. Tolažba prizadevnemu osebju je v reku - da vsem hkrati vselej tako ni mogoče ustreči. Za tople obroke delavci v tovarni

dobijo bone v vrednosti 100 din in ker je ekonomska cena toplega obroka 6,50 dinarja, morajo na mesec odšteti še sami po 37,50 dinarjev, da so vse delovne dni preskrbljeni z okusnimi in izdatnimi toplimi obroki. Kosila za otroke v vrtcu stanejo 6,50 dinarjev, za šolske otroke delavcev tovarne 7 dinarjev in zunanje šolske otroke 8 dinarjev. Za naprej naročeno solidno kosilo pa delavec plača 15 dinarjev. Glede na kakovost in količino hrane so cene solidne, čeprav prehitra rast cen tudi ~~zivilskim~~ artiklom ne prizanaša.

Za svoja prizadevanja delovni kolektiv menze v Šentjerneju prejema osebne dohodke tam neke s sredine lestvice. Ne pritožujejo se sicer, toda spričo obilice dela in, ker le-tega opravljajo vestno in dobro, bi jim nekoliko višji prav prišli. No, če pa s svojimi prizadevanji ustrezajo dobršnemu delu kolektiva, so pa tudi zadovoljni, da trud ni bil zaman.

Glede na premajhne prostorske zmogljivosti menze so že na zborih delovnih ljudi postavljali zahtevo po njeni razširitvi in upanje je, da bo slednjič ta njihova želja tudi uresničena. -J. C.-

ODLOMKI, KI DAJO MISLITI

V knjigi Petra & Hulla: Petrovo načelo, ki jo je izdala letos Mladinska knjiga, sem bral zanimive pojave v našem vsakdanjem poslovnem življenju, pri čemer me je še posebno prevzel „Uvod“, ki obravnava razloge, zakaj se je pisec knjige Hull lotil tega pisanja. Menim, da smo v večji ali manjši meri vsi ljudje soudeleženi v ostri kritiki poslovne sposobnosti, tega pisca, zato nam dovolite vam in nam v razmišljanje nekaj odlomkov:

„Opazil sem, da ljudje, z nekimi izjemami, ne obvladajo najbolje svojega dela. Povsod sem opazil nesposobnost, ki se zmagoslavno širi.“

„Opazam, da tovarne strojev redno ustanavljajo servisne službe, ker pričakujejo - in izkušnje to potrjujejo - da se bodo mnogi njihovi stroji pokvarili že med garancijsko dobo.“

„Slišal sem nič koliko pritožb avtomobilistov zaradi napak na njihovih novih vozilih in nisem bil presenečen, ko sem zvedel, da je imela približno ena petina avtomobilov, izdelanih v največjih tovarnah, v zadnjih letih potencialno nevarne proizvodne napake.“

„Medtem, ko pišem to stran, govori ženska v sosednjem stanovanju po telefonu. Slišim vsako besedo, ki jo reče. Ura je deset zvečer in moški v stanovanju na moji drugi strani je šel zgodaj v posteljo, ves je prehlajen. Slišim njegov kašelj. Kadar se v postelji obrne, slišim škripanje vzmeti...“

Kaj je narobe z ljudmi, ki so hišo projektirali in gradili?

Upoštevati moramo, da sta oba Laurence J. Peter in Raymond Hull Amerikanci in v svojih razglabljanjih žigosata prilike, ki sta jih raziskovala v Ameriki - vsekakor pa so močno zanimivi tudi za nas, saj se dnevno srečujemo s podobnimi problemi oz. pomanjkljivostmi. Vsak od nas jih dnevno srečuje kot potrošnik in tudi kot soustvarjalec.

Ko sem prebiral omenjeno knjigo, sem se nenadoma zavedel, da tudi sam čisto uživam blagodat podobne

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

PETRA HABIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem ter sindikalni organizaciji Iskra-Antene, Vrhnika za podarjeno cvetje in izraze sožalja

hčerka

Marija Habič

ZAHVALA

Ob smrti drage mame
MARIJE KLANDER

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v kontroli obdelovalnice obrata števec in v duroplastih v kranjski tovarni za izrečeno sožalje in finančno pomoč.

Hčerka

Pavla Korošec

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE ČUK

se iskreno zahvaljujem IO sindikata TOZD-AVTOMATIKE Pržan za podarjeni venec, posebno sodelavkam in sodelavcem v „PLANSKEM ODDELKU“ ter ostalim za podarjeni šopek, izraze sožalja in za spremstvo na njeni zadnji poti.

Žaljujoča hčerka Vika Rupnik
z možem in ostali

ZAHVALA

Ob boleči in
nenadomestljivi izgubi
naše drage mame

MARIJE LIKAR

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem na ploščatem releju - peresna linija, v skupni produkciji delov in kontroli 1. delavnice, ter na koordinatnem stikalniku obrata TEA, za izraze sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Žaljujoče hčerke:

Marija, Ančka,
Francka in Ivanka

Novim akcijam naproti

Po sprejetju nove ustave in dokumentov 9. kongresa ZSMS je najbolj pomembno vprašanje, kako zastavljene naloge čim hitreje izpolnjevati. Mladi delavci organizirani v osnovnih organizacijah ZSMS v TOZD bodo morali svoje delo usmeriti v uresničevanje funkcije TOZD kot osnovne oblike združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbeno-ekonomskega položaja. Prej ko bo ta funkcija uresničena, tem hitreje se bodo reševali tudi vsi problemi mlade generacije.

Za nami je obdobje, v katerem so bile začrtane in uresničene mnoge spremembe tako v organizaciji ZSMS v OZD, kot tudi v občini in republiki. Jasno je, da se je tudi mladina v Elektromehaniki dokaj dobro vpeljala v novo delovanje, to je neposredno samoupravljanje iz baze navzven. Z branzno reorganizacijo je dobila mladinska organizacija Iskre - Elektromehanike 20 osnovnih organizacij ZSMS. S predsednikom konference ZSMS v DO Elektromehanika Andrejem Lapanjo smo se pogovarjali o tem, kako bodo v novem mandatnem obdobju zagotovili kar najbolj uspešno delo mladih delavcev. Med drugim je povedal tudi tole:

„Posebno pozornost bomo morali posvečati kadrovski problematiki, izobraževanju in informiranju. Poleg že ustaljenih oblik izobraževanja bomo uvedli nove oblike npr. posvete, tribune. Čim več mladih delavcev bomo vključili v izobraževalne oblike pri drugih družbenopolitičnih organizacijah. Začeto delo moramo nadaljevati, le tako je možno premostiti kadrovske težave.“

V preteklem obdobju ste imeli le devet OO ZSMS, zdaj jih imate kar 20. Kakšne naloge vam te spremembe narekujejo?

„Najprej moramo poskrbeti, da bo delo zaživel prav v vseh OO ZSMS v naši OZD. Praktične izkušnje kažejo, da so bili mladi za uresničevanje funkcije OO ZSMS premalo organizirani in niso našli pravih metod dela za uveljavljanje svojih stališč. Pred nami je tudi reorganizacija sindikata, ko bomo tudi mladi morali ustanovljati konference mladih delavcev v sindikatu. Ena izmed stalnih nalog bo nenehno obnavljanje in krepitev članstva ZK. Z načrtno kadrovske politiko bomo skušali zagotoviti boljše povezanost med mladimi v osnovnih organizacijah in organih ZSMS.“

Kako pa bo s stanovanjskimi problemi?

„Da, za večino mladih delavcev je najaktualnejši stanovanjski problem. Mladi so včasih prikrajšani, očita se jim, da so še mladi in lahko malo potrpijo. Takšen odnos do nas mladih pa je nesprejemljiv. Stanovanje je danes dostikrat ovira, da si mlad človek ne more ustvariti družine, da ne more živeti človeka vredno življenje. Včasih se znajdejo v taki stiski, da obupujejo in ne vidijo nobene rešitve več. To pa v končni meri vpliva tudi na produktivnost. Seveda bo treba še naprej iskati rešitve in zagotavljati primerno strukturo nas mladih na prioriteten listah.“

Kaj pa rekreacija, boste za njo tudi bolj poskrbeli kot doslej?

„V akcijskem programu športne komisije smo si zadali nalogo, da mladim vsak teden omogočimo nek prostor za rekreacijo. V povezavi z novim trim autobusom SAVA v Strazišču, bo mogoče, da se bodo tudi mladi Iskrasi vključili v njihovo dejavnost. S tem bodo dobili potrebno kondicijo za uspešno in produktivno delo v DO. TTKS nam bo zagotovila boljše možnosti za rekreacijo in finančna sredstva. V zadnjem času je mladim omogočeno kopanje v zimskem bazenu.“

Alojz Boc

Posnetek z lanskimi zimsko-športnih iger Iskre

PRED ZIMSKIMI IGRAMI

Ne samo navdušene smučarje, pač pa tudi naš list, je letošnja muhasta in skopa zima dodobra razočarala. Spričo tako skromnih snežnih padavin si doslej skoraj nismo uprli napisati kaj o zimi in zimskih športih, tako da se po objavi propozicij za letošnje zimsko-športne igre Iskre šele danes prvič oglašamo.

Za letošnje zimsko-športne igre Iskre je bil že davno določen dan, 22. februar, na smučiščih v Kranjski gori. Datum sicer še vedno drži, če seveda bo v naslednjih dneh zapadlo kaj snega, sicer pa je na pobočjih v Kranjski gori že malone pomlad. Torej, če v teh dneh ne bo snega, naših tekem 22. februarja v Kranjski gori ne bo, pač pa bodo tekme prestavljene na Soriško planino, v soboto, 1. marca. Prvi marec na Soriški planini pa je alternativno določen zaradi tega, ker je na

Soriški planini sobota, 22. februarja, že zasedena z drugim obsežnim tekmovanjem in tako odpade vsakršna možnost, da bi tam hkrati tekmovali tudi naši smučarji.

Do ponedeljka, 10. t.m., ko so športni referenti organizacij ZP izvedli zbiranje štartnih števil, se je za letošnje zimsko-športne igre Iskre prijavilo skupno 462 tekmovalcev in tekmovalcev, pri čemer pa še ni zajeta udeležba smučarjev iz Iskre – tovarne baterij Zmaj, od koder bo prijava še prišla. Tako kaže, da bo tudi na letošnjih zimsko-športnih igrah Iskre dovolj močna konkurenca in dovolj živahno, kakor smo tega vajeni vsako zimo.

Nasvidenje torej ob ugodnejših snežnih razmerah 22. februarja ob 9. uri v Kranjski gori, ali pa 1. marca ob 10. uri na Soriški planini.

KAJ JE PRINESLO III.KOLO SINDIKALNEGA MOŠTVENEGA PRVENSTVA LJUBLJANE V ŠAHU

V tretjem kolu sindikalnega šahovskega prvenstva Ljubljane so šahisti Iskre zabeležili eno zmago in en remi ter dva poraza. Podrobni rezultati v tem kolu so bili:

Iskra I je to pot s 4:2 premagala ekipo PTT, pri čemer so zmagali Živorad Andreič, Vito Šoukal in Erno Petrič, remizirala pa Pavel Sešek in Milovan Rulić. Po treh dvobojih se ekipa Iskra I z 11,5 točkami nahaja na 2. do 3. mestu, v četrtem kolu pa bo igrala z ekipo „Karl Jeraj“. Iskra II je z ekipo Kolinske tovarne v tem kolu igrala neodločeno 3:3, pri čemer so svoje partije dobili Anton Jerina, Marjan Mrak in Stane Furlan. Ta ekipa se je z 12,5 točkami povzpela na prvo mesto v 3. ligi, njen naslednji nasprotnik pa bo ekipa tovarne Rog.

Iskra III v tretjem kolu ni mogla pričakovati drugega, kot hud poraz z močno, za to ligo vsekakor premočno ekipo SDK. Poraz je bil zato popoln 0:6. Ta naša ekipa se trenutno nahaja

DVE IZPOSJOJENI IZ PAVLIHE

na 7. mestu v ligi s skupno 6 osvojenimi točkami.

Iskra IV je bila v tretjem kolu žrtev ekipe Zavoda za raziskavo materialov z rezultatom 1:5. Edino partijo v tem dvoboju je za naše osvojil Lado Anžur. Ekipa Iskra III je trenutno na 6. mestu s 6,5 točkami. V četrtem kolu pa bo igrala z ekipo Komet III.

B. Brezigar

EKIPA ISKRE V VATERPOLU

Vaterpolo ekipa Iskre Elektromehanike tudi letos sodeluje na odprtem zimskem prvenstvu Kranja v vaterpolu. Na tem prvenstvu nastopa deset naslednjih ekip: Triglav I, Vodovodni stolp, Kamnik, Triglav II, Radovljica, Gimnazija, Tekstilindus, Domžale in Borec. Doslej so ekipe odigrale tri kola, po katerih se je ekipa Iskre z eno zmago in dvema porazoma uvrstila na osmo mesto. V tretjem kolu je imela trdo delo, saj se je srečala s prav gotovo najmočnejšo ekipo Triglava I. Izid dvoboja je bil 5:12 (2:2, 3:5, 0:2). Ekipa Iskre se je sicer hrabro upirala, vendar ji boljši izid ni uspel.

Novi prometni predpisi

Kmalu potem, ko smo prestopili v Novo leto 1975 smo zvedeli, da je bilo preteklo leto v prometnem pogledu, kar se tiče prometne varnosti, precej prizanesljiveše, terjalo je kar 144 manj žrtev prometa kot leta pred tem, t. j. 1973. To je prav gotovo daleč več od pričakovanega in menda ga ni strokovnjaka, ki bi prerokoval tako zanesljivi uspeh vrste podvzetih ukrepov za večjo prometno varnost, pri čemer je bila v središču pozornosti odredba o omejitvi hitrosti vožnje na naših cestah.

To je pravzaprav najbolj prepričljiv dokaz, da je velika, nekontrolirana, neprimerna hitrost vožnje z motornimi vozili zares zelo nevarna. Nova prometna zakonodaja pri nas je največje dovoljene hitrosti postavila v naslednje okvire:

Na cestah skozi naselja predpisuje zakon največjo dovoljeno hitrost vožnje 60 km/h. S prometnim znakom je lahko ta meja hitrosti spremenjena navzdol ali navzgor.

Takoj, že na tem mestu moramo povedati, da je na slovenskih cestah zunaj naseljenih krajev določen poseben režim omejene hitrosti. To je: na magistralnih ali po starem na cestah I. reda je določena največja hitrost vožnje 100 km/h. Na ostalih cestah, oziroma na cestah II, in III. reda in drugih je predpisana največja hitrost vožnje 80 km/h. To je odredba, ki jo je izdal republiški sekretar za notranje zadeve SRS in je bila podaljšana z veljavnostjo do 30. aprila tega leta.

Sicer pa zakon ni prinesel bistvenih sprememb v pogledu največjih dovoljenih hitrosti vožnje motornih vozil. Te so:

- na 80 km/h za avtobuse in avtobuse z lahkim priklopnikom ter za tovorna motorna vozila, katerih največja dovoljena teža ne presega 7.500 kg;
- na 80 km/h za motorna vozila, ki vlečejo priklopne hišice (karavan)
- na 70 km/h za tovorna motorna vozila, katerih največja dovoljena teža presega 7.500 kg, in za tovorna motorna vozila s priklopnim vozilom;
- na 50 km/h za avtobuse s priklopnikom za prevoz potnikov. Na naši, za enkrat še kratki avtomobilski cesti, pa hitrost vožnje ni omejena, razen v kolikor ta režim hitrosti na posameznih odsekih te ceste ne urejajo prometni predpisi oz. znaki.

KAZNI:

1. Z. denarno kaznijo od 200 do 1.000 din ali z zaporom do dveh mesecev se kaznuje voznik, ki je storil prekršek prekoračenja hitrosti vožnje s tem, da je bila povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda;

Vozniku se sme izreči tudi varstveni ukrep odvzema voznškega dovoljenja za čas od 30 dni do 6 mesecev;

– Z. enako kaznijo se kaznuje voznik motornega vozila, ki je vozil skozi naseljeni kraj z večjo hitrostjo kot 60 km/h, če je bila s tem prekrškom povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda;

Vozniku se sme izreči tudi varstveni ukrep odvzema voznškega dovoljenja za čas od 30 dni do 6 mesecev;

2. Z. denarno kaznijo 100 do 500 din ali z zaporom do 30 dni se kaznuje voznik motornega vozila, ki vozi po cesti v naselju s hitrostjo, ki za več kot 30 km/h presega največjo dovoljeno hitrost za to naselje.

Če je bila s prekrškom povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se sme vozniku motornega vozila izreči tudi varstveni ukrep odvzema voznškega dovoljenja za čas od 30 dni do 6 mesecev;

3. Z. denarno kaznijo 100 din takoj na mestu prekrška se kaznuje voznik motornega vozila, ki vozi skozi naselje z večjo hitrostjo kot 60 km/h;

– Z. enako kaznijo se kaznuje voznik motornega vozila, ki je prekoračil pri vožnji z ustreznim vozilom maksimalno hitrost, predpisano za to vozilo.

MARJAN METLJAK

Razumevanje za športnike

V večini naših delovnih organizacij kažejo za aktivne športnike precej razumevanja. Pri tem vsekakor med vsemi prednjači kranjska Elektromehanika, ki najbrž tudi ima največ aktivnih športnikov in reprezentantov v različnih športnih zvrsteh.

Poslovni odbor podjetja je na svoji seji 24. januarja t. l. sedmim smučarskim reprezentantom: Jožetu Šolarju (Orodjarna), Sreču (Mehanizmi) in Helenci Bešter (ERO), Filipu Grašiču (TEA), Bogdanu Norčiču (Vzdrževanje), Jožetu Demšarju (TEA) in Barbari Pikon (Instrumenti) odobril po 30 dni izrednega plačanega dopusta v prvem polletju 1975, za sodelovanje na raznih tekmovanjih.

Nadalje je Poslovni odbor odobril Francu Grosu in Tonetu Hudobivniku po tri dni izrednega plačanega dopusta za udeležbo na hokejskih tekmovanjih v Beogradu in Subotici, pet dni invalidu Ivu Bevcu za udeležbo na tečaju za vaditelje športa in rekreacije invalidov, Štefanu Hudolinu pet dni za udeležbo na smučarskem prvenstvu slepih ter Mileni Ivanetič iz TEA pet dni in Stanetu Bregarju iz

proizvodnje delov devet dni za udeležbo na republiškem in državnem kegljaškem prvenstvu.

Ob tej priložnosti je Poslovni odbor podjetja namenil Društvu paraplegikov Slovenije in občinskemu sindikalnemu svetu Kranj po en DIA projektor, prvemu kot dobitke na srečlovi, drugemu pa kot praktično nagrado za tekmovanje na letošnjih zimskošportnih igrah ObSS Kranj.

ISKRA-ELEKTROMECHANIKA
KRANJ, o. sol. o.

razglašja

prosta delovna mesta:

1. 2 VRATARJA
2. 10 ČISTILK
3. 1 VRATARJA za TOZD MEHANIZMI v Lipnici
4. 1 VRATARJA za TOZD TELEFONSKE ENOTE na Blejski Dobravi

Pismene vloge pošljite do 20. februarja 1975 na naslov: ISKRA-ELEKTROMECHANIKA KRANJ, Kadroviski oddelek, 64000 Kranj, Savska loka 4.

PRAVNIKOV KOTIČEK

Neizkoriščen dopust

Letni dopust je obvezno izkoristiti. Vzroki, da ga kdo ne izkoristi, so lahko različni, med njimi je tudi nezakonit odpust iz delovne organizacije, o katerem je pozno ugotovljeno, da je bil nezakonit. Konkretno izda komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti sklep, da je delavec (enkrat ali večkrat) težje kršil delovne dolžnosti in izreče, da mu je zaradi tega prenehalo svojstvo delavca v združenem delu. Pritožba delavca je zavrnjena. Sledi sodna zahteva za varstvo pravic.

Tak postopek traja dalj časa, čeprav je po zakonu postopek nujen. Medtem poteče koledarsko leto, v katerem je delavec prenehal delati, ni pa še izkoristil letnega dopusta.

Po npr. letu dni se ugotovi, da je bil odpust nezakonit in delavca mora delovna organizacija sprejeti nazaj na delo, na isto delovno mesto, ter mu izplačati vse, kar bi prejel, če bi redno delal, plačati vse dajatve in ga ponovno, za nazaj, prijavit pri socialnem zavarovanju. Trd in grenak oreh za delovno organizacijo.

Delavec zahteva poleg drugega tudi odškodnino, ker v kritičnem letu in po krivdi delovne organizacije ni izbral letnega dopusta. Organizacija mu ta zahtevek zavrne. Pride spet do tožbe, ta zahtevek je pa lahko vključen tudi v tožbo za sodno varstvo proti nezakoniti odpustitvi.

Toda glede dopusta delavca nima prav. Četudi je bil odpust nezakonit, odškodnina za neizrabljen dopust ne pripada. Dopust pripada delavcu, ki je bil poprej 11 mesecev, sedaj pa 6 mesecev v rednem delovnem razmerju in je ta čas dejansko tudi delal. Dopusta je potreben, kdor je delal. Zaradi tega sodišča zavračajo take zahteve po odškodnini za neizrabljen letni dopust, četudi je bil odpust nezakonit, npr. sodba Vrhovnega sodišča NS Srbije Gž 5536/72 od 27. novembra 1973, ZO XVII/4-520.

Zapustitev dela

Vse delovne organizacije imajo v svojih splošnih aktih tudi določbo, da lahko delavcu preneha svojstvo delavca v združenem delu, če neopravičeno in samovoljno izostane z dela določeno število dni zaporedoma ali večje število v določenem časovnem razdobju.

O tem, da mu je prenehalo svojstvo delavca, mora delavec prejeti pismeno odločbo, natančno obrazloženo. Proti taki odločbi ima seveda pravico do pritožbe, isto pa je možno obrazložiti le, če ima odločba o prenehanju dela tudi obrazložitev. Ne zadostuje torej niti ustno sporočilo, še manj le odjava pri socialnem zavarovanju (tako sodba Vrhovnega sodišča SR Slovenije z dne 9. 11. 1972 Rev 72/72, ZO XVII/4-521).

Z blagom tudi garancijski list

Kadar prodajamo, ali od dobavitelja prejmemo tudi garancijske liste, oz. je prodaja blaga vezana na določeno garancijsko dobo, je ob dobavi blaga treba dostaviti tudi garancijske liste. Iskrina podjetja dobavljajo mnogo izdelkov, ki so vezani na opremo z garancijskimi listi, pa tudi kupujejo mnogo takih predmetov, kjer je ali mora biti zagotovljena garancija, le-to pa je mogoče uveljavljati le, če ima lastnik predmeta garancijski list.

Konkretno je dobavitelj prodal in dostavil kupcu tahografe ter mu dostavil tudi račun, ki ga je kupec plačal. Ker pa dobavitelj ni oskrbel servisnih popravil, mu je kupec vrnil tahografe in izstavil fakturo na prodajno vrednost.

Dobavitelj ni priznal razlogov za vrnitev tahografov ter fakture ni plačal.

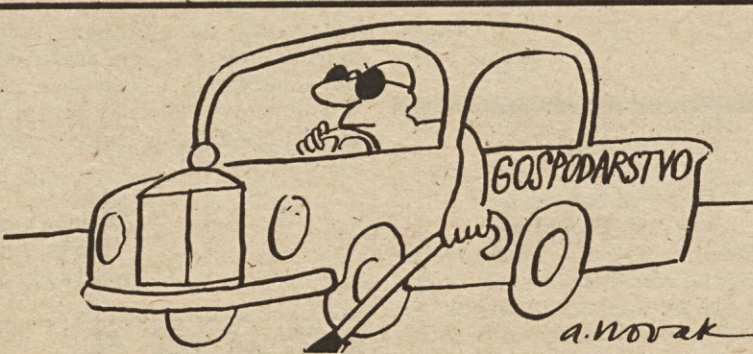
V sporu je prvostopno sodišče zavrnilo tožbeni zahtevek kupca. Vrhovno sodišče je pritožbi kupca ugodilo in razsodilo, da mora dobavitelj prevzeti vrnjene tahografe in jih kupcu – tožniku plačati. Iz razlogov izhaja, da je dobavitelj prodal tahografe, ki jih je po 15. členu zakona o blagovnem prometu dovoljeno dajati v promet le skupno z garantnim listom. Tržni inšpektor je prepovedal prodajo teh tahografov, ker niso imeli garantnega lista v enem izmed naših jezikov (izdelani so bili v Švici) in ker ni bilo niti servisov, niti rezervnih delov, za kar je dobavitelj kot uvoznik odgovoren. Pri tem ni važno, ali je kupec tožnik, vedel, da ni servisa in rezervnih delov, ker mora za to skrbeti uvoznik-toženec.

Isto velja seveda za vse naše domače proizvajalce izdelkov, za katere je potrebno izstavljati garantne liste in oskrbeti servisno mrežo in rezervne dele za popravila (sodba Vrhovnega gospod. sodišča, Sl 2270/71 z dne 4. 10. 1972, ZB, XVII/4-593).

Lojze Cafuta

– Ali že veš, da je letošnje leto posvečeno boju proti pretiranemu sestankarstvu?
– Jej jej, potem pa TV dnevnik ne bo trajal več kot pet minut!

BREZ BESED

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Igor Slavc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Trg revolucije št. 1, telefon: 324-061, int. 21-20 – Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

Spominski pohod na Stol

Planinska sekcija Elektromehanike bo organizirala v nedeljo, 23. februarja, skupno z matičnim društvom Kranj, SPOMINSKI POHOD NA STOL.

Odhod udeležencev pohoda bo ob 5. uri zjutraj iz Kranja. Prijave sprejema Štefka Mrak, tel.: 29-53. Planinci vabljeni!